

E. O.

ORDINE, CRUCI ȘI MEDALII ROMÂNE

ISTORIC, LEGI ȘI REGULAMENTE

ÎNTOCMITE DE

221746

VINTILĂ IVĂNCEANU

CONSUL GENERAL

PETRE IONESCU

CONSUL

PETRE P. STERESCU

ȘI

C. TÂMPEANU

SUBDIRECTORI GENERALI ÎN
MINISTERUL DE INTERNE

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Bibl. Univ. Cluj.
Nr. 1536 1927

BUCUREȘTI

—
IMPRIMERIA STATULUI

1927

221746

PREFAȚĂ

Sub numirea «decorațiuni» se înțelege o mare varietate de însemne, constând în cruci și panglici, coliere, medalii, plăci, etc., decernate cu titlul de distincțiune sau recompensă. Aproape toate Statele au Ordine de cavalerii.

Națiunile din antichitate nu cunoșteau aceste Ordine, dar din timpurile cele mai vechi distincțiunile au existat. Bonaparte, în Consiliul de Stat, la 4 Mai 1802, când se discută proiectul de lege relativ la creerea Legiunii de Onoare, zicea: «desfid să mi se arate un Stat vechiu sau nou în care să nu existe distincțiuni». În adevăr, dacă cercetăm, de pildă istoria Romanilor și Grecilor, vom afla că dacă vreun cetățean aducea vreun serviciu important Patriei, era recompensat, fie ridicându-i-se o statuie, fie pronunțându-i-se elogiul dela tribună.

La Roma se decernau recompense cari rămâneau în familie și perpetuau amintirea serviciilor aduse Patriei, ca pildă și emulațiune pentru urmași. Coroana de mirt se dă comandanților cari terminaseră războaie fără importanță mare; coroana de stejar era oferită cetățeanului care salvase viața altui cetățean, iar coroana de laur încunună fruntea generalului triumfător.

Trecând la evul mediu observăm că tradițiunea recompenselor civice a fost complet uitată, dar gustul distincțiunilor a continuat să subsiste și, grație acestui gust, vedem începând instituirea **Ordinelor de cavalerie sau militare**. Origina acestor Ordine militare pare neîndoios că datează din timpul cruciadelor, epocă în care acei cari mergeau în numele unui sfânt ideal să elibereze mormântul mântuitorului Cristos dela Ierusalim, își puneau o cruce pe piept. Douăzeci de Ordine militare s'au fondat atunci în vechea cetate orientală, care a servit de leagăn creștinismului. Toate aceste Ordine aveau de scop perpetuarea posesiunii acelor locuri și neavând nici o altă deosebire, se distingeau prin felul cum își atârnavă crucile.

Ordinele de cavalerie instituite la această epocă dă viață și perpetuează cruciada, născând așa zisele miliții papale, adică o armată eclesiastică permanentă, ai cărei slujitori trăesc pe câmpiile de bătăe ale orientului sau în proprietățile **Ordinelor** răspândite în Europa.

Acești cavaleri nu aveau o patrie care să poată trage în cum-pănă atașamentul lor față de interesele papale; iar altă familie decât frații întru ideal nu există pentru ei. Toți, fără deosebire de naționalitate, au o singură Patrie: **Roma**. Astfel au fost **Cavalerii Sfântului Mormânt, Ospitalierii, ai Sfântului Ion al Ierusalimului, ai Sfântului Lazăr, Templierii, etc.**, la cari se adăugau și **Ordinele** cari aveau de scop cruciadele interne-*contra ereticilor, cum a fost Ordinul miliției lui Isus Christos ș. a.*

Distrugerea Templierilor aduse o lovitură de moarte acestei organizațiuni și această distrugere (1312) marchează, de fapt, începutul decadenței omnipotenței papilor, pe ruinzle căreia începe să se ridice puterea regală sau monarhică.

Atunci apare o nouă clasă de **Ordine de cavalerie: Ordinele regale și nobilitare** de cari Regii se servesc adesea ca de un fel de monetă onorifică și ca instrument politic ca să-și încurajeze partizanii la luptă *contra suveranilor vecini sau contra vasalilor, după nevoie.*

Primele **Ordine** din această categorie au fost: al Stelei, instituit în Franța de către Jean II cel Bun (1350—1364); al Jaretierei, instituit în Anglia de către Eduard III (1349).

Aceste distincțiuni nu erau conferite însă decât la o infimă parte din societate și anume: clericilor și nobililor. Incetul cu încetul însă societatea se organizează și se ajunge la convingerea că rugăciunile clerului și armele nobililor n'ar putea satisface toate nevoile Statului și că burghezimea, în afară de bani, dă și un concurs moral prețios și-și varsă sângele în valuri pe câmpiile de luptă; că 3—400.000 soldați nu înseamnă nimic pe lângă milioanele de cetățeni cari formează un popor. Trebuie deci să se gândească a recompensă pe toată lumea după merit, nu numai după naștere sau ierarhie bisericească.

Acest fel de a cugetă și mai cu seamă nevoia timpurilor a împins la creerea **Ordinelor moderne**, al căror principal scop este de a recompensă meritele.

În istoria țării noastre deasemenea distincțiuni în societate; ele însă în timpuri mai vechi nu aveau un caracter pur onorific, ci constau mai mult din răsplătiri în natură

Abia la 1860 (24 Mai) un decret domnesc sancționează proiectul de lege relativ la recompensarea ostașilor cari au luat parte la lupta din Dealul Spirei (13 Septembrie 1848) prin

acordarea unei medalii purtând inscripțiunea: «Pro virtute militari».

După cum afirmă colonelul Năsturel, tot Vodă Cuza ar fi conceput planul creerii unui Ordin (cavalerie) românesc, dar dorința lui întâmpinând probabil piedici din afară, nu se realizează decât într'un singur exemplar, care ar fi depus la muzeul național. Nereușita acestei concepții s'ar putea însă atribui și evenimentelor cari au surprins pe Domn la 10 Fevruarie 1866.

De atunci și până azi însă s'au creat peste douăzeci și cinci de Ordine și Medalii.

Această abundență de distincțiuni ne-a dat ideea să reunim în această broșură toate Ordinele, Crucile, Medaliiile de Onoare și cele comemorative cu cari se onorează azi de a le purta aproape 50.000 cetățeni români.

Publicul, puțin confuz din cauza mulțimei de panglici și medalii ce vede purtându-se, va găsi aci mijloacele ca să se lămurească asupra lor.

Strângând în această broșură toate textele oficiale privind aceste distincțiuni onorifice, credem că am putut rezuma sub o formă practică și aproape completă tot ce ar putea interesa pe cei al căror merit a fost deja recunoscut, precum și pe cei cari așteaptă recompensa cuvenită pentru serviciile aduse țării.

ORDINUL CAROL I

1906

CAROL I,

Prin grația lui Dumnezeu și voința națională, Rege al României,

La toți de față și viitori, sănătate :

Corpurile legiuitoare au adoptat și Noi sancționăm ce urmează :

LEGE

BCU Cluj / Cluj University Library Cluj

PENTRU

INSTITUIREA ORDINULUI CAROL I

TITLUL I

Organizarea și compunerea Ordinului

Art. 1. — Pentru a perpetua amintirea anului al 40-lea al Domniei M. S. Regelui Carol I, se institue un Ordin sub denumirea de Ordinul Carol I, pe ziua de 10 Mai 1906.

Art. 2. — M. S. Regele este Marele-Maestru al Ordinului, iar Ministrul Afacerilor Străine, Cancelarul său. Acesta are singur calitatea de a rezolva toate chestiunile atingătoare de Ordin.

Art. 3. — Ordinul Carol I cuprinde 4 grade: 1) Comandori; 2) Mari-Ofițeri; 3) Mari-Cruci, și 4) Colane.

Cine primește Colanul are drept și la Marea-Cruce a Ordinului.

Art. 4. — Membrii Ordinului sunt numiți pe viață; numărul lor este fixat la 80, astfel împărțiți: Comandori, 40; Mari-Ofițeri, 25; Mari-Cruci, 10 și Colane 5.

Depășirea peste numărul, de fiecare grad, constituie o violare de lege. Brevetele, prin cari se conferă titlurile, vor fi numerotate pe grade, în limitele cadrelor de mai sus. Verice brevet va purta un număr superior este nul, și cel care-l primește nu se poate bucura de dânsul. Nulitatea este de drept.

Art. 5 — Principele Moștenitor și Principii Familiei Regale, la etatea de 18 ani, poartă de drept Colanul.

Colanul se poate conferi și Membrilor Familiei Regale.

El se mai conferă: Suveranilor, Principilor de sânge străini și bărbaților de Stat străini, cari ar fi avut ocaziune a aduce un serviciu Statului român, sau acelor străini cari s'ar fi ilustrat în mod excepțional într'o ramură oarecare a activității umane.

Pentru naționali, Colanul se conferă bărbaților de Stat cari au avut conducerea afacerilor Statului, ca Președinți ai Consiliului, cel puțin timp de un an. El se mai conferă militarilor ajunși la cea mai înaltă treaptă ierarhică, în armată, cari au comandat, ca șef suprem, o armată în campanie. Se poate încă conferi Colanul și bărbaților cari s'au ilustrat, în mod excepțional, prin opere folositoare țării și umanității, în ramura științelor și artelor. Această înaltă distincțiune nu se poate însă acorda decât după dobândirea gradelor celor mai mari în Ordinele Române.

Art. 6. — Suveranii, Principii de sânge, precum și toți străinii nu intră în cadrele determinate la art. 4.

TITLUL II

Admiterea și înaintarea în Ordin

Art. 7. — Nimeni nu poate fi admis în Ordin decât în primul grad de Comandor.

Art. 8. — Spre a fi numit în un grad superior, este indispensabil să fi trecut prin gradul inferior și să fi împlinit stagiul ce se va determina, de fiecare grad, prin regulament.

Art. 9. — La crearea Ordinului, M. S. Regele va putea să confere, prin excepțiune și pentru o singură dată, oricare din grade, în raport cu gradul ce titularul posedă în celelalte Ordine Române, după ierarhia și asimilarea dela art. 13.

Art. 10. — Faptele meritorii și strălucite pot dispensa de condițiunile cerute de art. 7 și 8 pentru admitere și înaintare în Ordin.

Art. 11. — Propunerile pentru fapte meritorii și strălucite, în

orice ramură a activității umane, vor trebui să arate explicit și cu deamănuntul motivele pentru care se cere decorațiunea. Ele vor fi individuale și transmise pe calea ierarhică Ministerului respectiv, care le va înainta Ministrului Afacerilor Străine, spre a le supune aprobării M. S. Regelui.

Art. 12. — Insemnele gradului conferit nu se pot purta decât după împlinirea tuturor formalităților prescrise, afară numai dacă M. S. Regele le-ar fi dat Insuș cu mâna Sa.

TITLUL III

Prerogative și brevete

Art. 13. — Ierarhia și asimilarea noului Ordin, în raport cu Ordinele instituite, este următoarea:

1) Gradul de Comandor este egal cu cel de Mare-Ofițer în celelalte Ordine române; însă, insemnele militare de război ale Ordinului Steaua României în gradul de Mare-Ofițer au precădere asupra celor de Comandor al Ordinului din nou instituit; 2) Gradul de Mare-Ofițer al Ordinului Carol I este superior celui de Mare-Cruce al Ordinului Coroana României și 3) Gradul de Mare-Cruce al Ordinului din nou instituit este superior celui de Mare-Cruce al Ordinului Steaua României; insemnele militare de război ale Ordinului Steaua României, în gradul de Mare-Cruce, au însă precădere asupra celor de Mare-Cruce al Ordinului din nou instituit. Colanul este superior tuturor ordenelor în gradul cel mai înalt.

Art. 14. — Se vor elibera brevete tuturor membrilor Ordinului, exceptându-se însă Suveranii, precum și Principii de sânge, cari primesc numai insemnele. Aceste brevete vor fi toate în original, investite cu semnătura M. S. Regele și contrasemnate de Ministrul Afacerilor Străine, Cancelar al Ordinilor.

Fiecare brevet, oșebit de numărul decretului, va purta un număr de ordine, circumscris în limitele efectivelor determinate la art. 4, care număr de ordine, în caz de vacanță prin înaintare, prin condamnățiune de o jurisdicțiune oarecare la o penal tate de un caracter infamant, sau prin deces, se reproduce pe brevetul celui chemat de a lua locul vacant și repetându-se acelaș număr de ordine se va adăuga la dânsul o literă, urmată la nevoie de altă cifră, arătând că acelaș număr de ordine a fost repetat

Odată cu brevetul se vor procura și insemnele, în schimbul unei taxe de cancelarie, ce se va determina prin regulamen-

tul legii și care va servi la cumpărare de insemne. De această taxă sunt însă scutiți străinii. În caz de deces, familiile străinilor decorați vor restitui insemnele Cancelariei Ordinului.

Art. 15. — Pentru toți membrii Ordinului purtând insemnele în mărime reglementară, se dau salutul și onorurile militare.

Onorurile militare se dau și membrilor Ordinului încetați din viață, potrivit gradului și conform prescripțiilor ce se vor determina prin un regulament special, ținându-se seamă de ierarhia și asimilarea dela art. 13. Darea acestor onoruri se aduce din oficiu și direct la cunoștința Cancelariei Ordinului, de către autoritățile militare respective, cu arătarea numărului și datei brevetului de conferire. Cu aceste științe se comunică decesul și de circumscripțiile polițienești din comunele urbane, reședințe și nereședințe de județ.

Radiarea din cadre a membrilor decedați făcându-se numai în baza extractelor mortuare, ofițerii de stare civilă sunt obligați a trimite acele extracte din momentul înregistrării cazului de deces.

TITLUL IV

BCU Cluj / Central University Library Cluj Disciplina membrilor Ordinului

Art. 16. — Calitatea de membru al Ordinului se pierde pentru aceleași cauze cari fac a se pierde calitatea de cetățean român.

Art. 17. — Drepturile și prerogativele de membru al Ordinului se suspendă pentru aceleași cauze cari fac a se suspenda drepturile de cetățean român.

Art. 18. — M. S. Regele, după raportul Ministrului Afacerilor Străine și în baza unei hotărâri judecătorești de un caracter infamant, rămasă definitivă, ordonă prin Înalt decret ștergerea din controale a membrului devenit nedemn și suprimă astfel exercițiul drepturilor și prerogativelor ce i se conferise.

Pentru cazul când un membru al Ordinului s'ar face culpabil de o faptă care, fără a cădea sub previziunile codului penal, totuș ar fi de natură a-i atinge onoarea, Ministrul Afacerilor Străine, Cancelar al Ordinului, fie după o plângere a unor membri ai Ordinului, fie din oficiu, poate constitui un Consiliu de onoare, compus din 4 membri ai Ordinului, — câte unul din fiecare grad, — care să judece cazul și să dea avizul său.

Dacă Consiliul se va pronunța pentru ștergerea membrului recunoscut nedemn, Ministrul Afacerilor Străine va referi M. S. Regelui ; și în caz de aprobare, ștergerea din cadre se face prin decret regal. Ștergerea militarilor reformati pentru greșeli grave contra onoarei și neprevăzute de codul penal se face în baza hotărîrii date de Consiliul de reformă.

Art. 19. — Prin îngrijirea Ministrului Afacerilor Străine se va publica, în fiecare an, un anuar al membrilor Ordinului.

Art. 20. — Un regulament de administrațiune publică va determina toate regulile atingătoare de punerea în aplicațiune a acestei legi.

Această lege s'a votat de Adunarea Deputaților în ședința dela 8 Mai anul 1906 și s'a adoptat cu majoritate de șasezeci și nouă voturi, contra trei.

Președinte, Gr. Triandafil.

(L. S. A. D.)

Secretar, Căpitan N. Crupenski.

Această lege s'a votat de Senat în ședința dela 8 Mai 1906 și s'a adoptat cu majoritate de șaptezeci și unu voturi, contra două.

Președinte, C. Boerescu.

(L. S. S.)

Secretar, C. Niculescu-Dorobanțu.

Promulgăm această lege și ordonăm ca ea să fie investită cu sigiliul Statului și publicată prin *Monitorul Oficial*.

Dat în București, la 9 Mai 1906.

CAROL

(L. S. St.)

Ministrul Afacerilor Străine
Cancelar al Ordinilor,

General de Divizie Iacob Lahovari.

Ministrul Justiției,

A. A. Bădăreu.

No. 1.776.

CAROL I,

Prin grația lui Dumnezeu și voința națională, Rege al României,

La toți de față, și viitori, sănătate :

Asupra raportului Ministrului Nostru Secretar de Stat la Departamentul Afacerilor Străine, Cancelar al Ordinilor, în baza art. 1 din legea pentru instituirea Ordinului Carol I,

Am decretat și decretăm :

Art. I. — Aprobăm :

REGULAMENT

PENTRU

PUNEREA ÎN APLICARE A LEGII RELATIVĂ LA
INSTITUIREA ORDINULUI CAROL I

TITLUL I

Organizația, compunerea Ordinului

Art. 1. — Ordinul Carol I, instituit prin legea din 8 Mai 1906, are de scop de a recompensa serviciile aduse Statului Român.

Art. 2. — Regele este Marele Maestru al Ordinului, iar Ministrul Afacerilor Străine, Cancelarul Său, care în această calitate este singurul în drept de a rezolva toate chestiunile atingătoare de Ordin. Ministrului Afacerilor Străine se transmit toate propunerile de conferire; el le supune aprobării Regelui și face a se execută lucrările de acel serviciu din departamentul său, sub denumirea de Cancelaria Ordinului. Propunerile de conferire, înaintate numai prin mijlocirea departamentului de resort, trebuie să cuprindă : 1) numele (de familie), pronumele (de botez), scrise de întreg, 2) locul și

data (ziua, luna, anul) nașterii ; 3) domiciliul (orașul, strada și No., sau comuna și județul) ; 4) calitatea (în momentul propunerii) și 5) decorațiunea ce posedă (ordinul și gradul) în urmă conferit, cu data conferirii și calitatea în care s'a conferit. Cancelarul Ordinului, însă, își rezervă dreptul de a arăta gradul pentru care se propune. Fiecare propunere se face pe un tablou după un anume formular întocmit cu indicațiunile de mai sus. Dacă propunerile sunt colective, cei propuși trebuie să fie trecuți pe tablouri în ordinea alfabetică. Regele aprobând prin înaltă apostilă tablourile, se notifică fiecăruia în parte conferirea ; notificarea este însoțită de un buletin (adeverință) de primire, care arată numele, pronumele, locul și data nașterii, calitatea, domiciliul și naționalitatea. Notificarea și buletinul sunt în limba franceză pentru supușii străini.

Restituindu-se Cancelariei Ordinului buletinul adnotat și semnat de cel în drept, se supune semnăturii Regelui decretul de conferire. Decretul semnat, se eliberează o expediție titularului, astfel cum prevede art. 33 din prezentul Regulament.

Art. 3. — Administrațiunea Ordinului este încredințată directorului Cancelariei, care lucrează direct cu ministrul, ajutat fiind de un subdirector, de un ținător de registre, de un caligraf arhivar și de un copist.

Scriptele cancelariei se compun din : corespondența Ordinului, fișe nominale întocmite în ordine alfabetică, registre de mutațiuni și nominale, pe grade, de vacanțe în Ordin, de decese, condamnațiuni ; de intrare și ieșire, pentru însemnele aflate în depozitul Cancelariei Ordinului ; de bonuri (cu matcă) pentru cumpărare de insemne ; arhiva Ordinului.

Art. 4. — Ordinul Carol I cuprinde : Comandori, Mari-Ofițeri, Mari-Cruci și Colane.

Cine primește deadreptul Colanul, poartă și însemnele de Mare-Cruce al Ordinului. Tot asemenea dacă a obținut Colanul prin înaintare dela gradul de Mare-Cruce al Ordinului.

Membrii Ordinului sunt numiți pe viață ; numărul lor este fixat la 80, astfel împărțiți : Comandori 40 ; Mari-Ofițeri 25 ; Mari-Cruci 10 și Colane 5.

Numărul de membrii mai sus fixat nu poate fi depășit în nici un caz și cel care îl depășește comite o violare vădită de lege, care se pedepsește conform legii asupra responsabilității ministeriale.

Brevetele prin cari se conferă titlurile sunt numerotate pe grade, în limitele cifrelor fixate de lege. Verice brevet ce poartă un număr superior este nul și cel care îl primește nu se poate bucura de dânsul, devenind tot deodată pasibil de art. 208

din codul penal (port ilegal de insemne). Nulitatea este de drept.

Art. 5. — Principele Moștenitor și Principii Familiei Regale, la etatea de 18 ani, poartă de drept Colanul.

Colanul se poate conferi și membrilor Familiei Regale.

El se mai conferă Suveranilor, Principilor de sânge străini, precum și bărbaților de Stat străini, cari ar fi avut ocaziune de a aduce un serviciu însemnat Statului Român, sau acelor străini cari s'ar fi ilustrat, în mod excepțional, în o ramură oarecare a activității umane.

Suveranii, Principii de sânge, precum și toți ceilalți străini nu intră în cadrele determinate la art. 4 și nici nu sunt supuși condițiilor de admitere și înaintare în Ordin.

De regulă, nu se conferă Ordinul străinilor decât după prealabilul aviz al guvernelor respective, afară numai dacă Regele conferă Ordinul motu proprio.

Relativ la decorarea străinilor, membrii ai Corpului diplomatic și consular în România, se cere ca dâșii să aibă un stagiu de cel puțin 2 ani în țară.

Art. 6. — Pentru conaționali, Colanul se conferă bărbaților de Stat cari au avut conducerea afacerilor Statului, ca președinți ai Consiliului, cel puțin timp de un an.

El se mai conferă militarilor ajunși la cea mai înaltă treaptă a ierarhiei militare în cadrul de activitate al armatei și cari au condus, ca comandant-șef, o armată mobilizată pe timp de război. Se poate încă conferi Colanul și bărbaților cari s'au distins în mod excepțional, prin opere folositoare țării și umanității, în ramura științelor și artelor. Această înaltă distincțiune nu se poate însă, conferi, în nici un caz, decât după dobândirea gradelor celor mai mari, atât în Ordinul Carol I, cât și în celelalte Ordine române.

TITLUL II

Forma și dimensiunile insemnelor

Art. 7. — Ordinul Carol I este o cruce de aur cu suprafețele în relief, împodobită, de o parte și de alta, cu smalt roșu deschis și înconjurată, între ramuri, de câte 9 raze de aur. Are în față (avers) un vultur, ale cărui aripi sunt întinse. Acel vultur are pe cap o coroană și ține, oblic, în cioc, o cruce și în ghiare o sabie și un sceptru.

Sub vultur se află o banderolă ondulată de aur cu inscripțiunea: „prin statornicie, la izbândă“. În centrul vulturului

este un medalion de aur, pe care este reprodusă, în relief, efigia Regelui, având de o parte și de alta câte o ramură de laur. În dosul crucei (revers), tot de smalt roșu deschis, este un cerc. cu inscripțiunea: „1866—10 Mai—1906“, având, la mijloc, Cifra Regală.

Crucea, în gradul de Comandor, este atârnată de o panglică (cordea), moarăță, albastru deschis, cu câte o dungă de aur, pe marginile sale, dungă țesută cu fire de mătase roșie, crucea cu un diametru de 64 mm. și panglica lată de 46 mm. și de lungime egală cu periferia gâtului.

Crucea, în gradul de Mare-Ofițer, este ca cea de Comandor, atârnată de o panglică moarăță, albastru deschis ca mai sus; pe lângă cruce mai este și o placă, sau stea, în patru colțuri, cu un diametru de 85 mm.

Crucea, ca cea de Comandor, formează, împreună cu placa, gradul de Mare-Ofițer.

Crucea, în gradul de Mare-Cruce, este de asemenea ca cea de Comandor, însă cu un diametru de 77 mm. și este atârnată de vârful unei lente (cordon) moarăță, albastru deschis ca mai sus, lentă lată de 102 mm. și de o lungime egală cu periferia bustului corpului.

Pe lângă lentă (cordon) mai este și o placă, sau stea cu opt raze, având un diametru de 90 mm.

Lenta cu crucea din vârful lentei formează, împreună cu placa, gradul de Mare-Cruce.

Colanul, de o lungime totală de 73 cm., este un lanț de aur, ale cărui diferite bucăți se compun din 12 cartușe, legate între dânsese prin Cifra Regală, lanț de care este atârnată, la mijloc, în față, crucea mai sus descrisă, cu un diametru de 61 mm., deasupra căruia este Coroana Regală de oțel, din argint oxidat, aplicată pe smalt roșu deschis. Fiecare din aceste cartușe cuprinde părțile singuraticice ale emblemei române, precum: *a*) pajerea Valachiei, *b*) pajerea Moldovei, *c*) armele țării, *d*) pajerea Olteniei și *e*) pajerea Dobrogei.

Lanțul împreună cu insemnele de Mare-Cruce formează gradul zis „Colanul“.

Pentru militari, forma și dimensiunile insemnelor sunt cele descrise mai sus; pentru civili, fără nici o deosebire.

Ecranul (cutia), care conține insemnele, este de lemn, îmbrăcată pe din afară cu piele mat (fără lustru și fără săpături), de culoare albastră deschis, iar pe dinăuntru cu pluș cenușiu deschis; pe deasupra ecranului (cutia) sunt săpate în aur Coroana și Cifra Regală, conform modelului tip aflat la Cancelaria Ordinului.

TITLUL III

Chipul de a purtă insemnele. Contravențiuni
la portul lor

Art. 8. — De regulă, un grad mai mare exclude gradul inferior și, prin urmare, nu se poartă decât insemnele gradului în urmă conferit, cu excepțiune, însă, pentru Colanul, care se poartă în totdeauna cu insemnele de Mare-Cruce al Ordinului.

Comandorii poartă insemnele cu panglica în forma și dimensiunile arătate mai sus (art. 7), la gât (en sentoir), în mijlocul pieptului, panglica împrejurul gâtului: — civilii — în ținută de ceremonie, panglica sub cravată, insemnele numai ieșite atară de sub funda cravatei, sau în uniformă civilă, panglica sub gulerul uniformei, insemnele numai ieșind afară din gulerul uniformei, peste primul nasture când uniforma este incheiată (de altmintrelea ca la frac); — militarii — conform regulamentelor militare; — magistrații în togă, — panglica sub cravată (bavetă), insemnele numai ieșind afară deasupra căpătâielor cravatei (baveta); și — clericii în odăjdii, — panglica între crucea arhierescă și engolpion. Marii-Ofițeri poartă pe lângă Crucea de Comandor, ca mai sus, și o placă în forma și dimensiunile arătate (art. 7) pe piept și sub sânul stâng: — civilii — în ținută de ceremonie, deasupra fracului, sau, în uniformă civilă, deasupra uniformei; — militarii, — conform regulamentelor militare; — magistrații în togă, — deasupra robei și — clericii în odăjdii, — deasupra vestmintelor sacerdotale.

Marii-Cruci poartă, osebit de placa de Mare-Ofițer, ca mai sus, în forma și dimensiunile arătate (art. 7), panglica în formă de lentă (cordon), trecând dela umărul drept spre coapsa stângă: — civilii — în ținută de ceremonie, deasupra vestei (gilet) dela frac (la solemnități fără caracter oficial sub vesta dela frac), sau în uniformă civilă, deasupra uniformei; — militarii, — conform regulamentelor militare; — magistrații în togă, — în eșarpă, deasupra robei și — clericii, — după gât, pe piept (nu peste umăr), în eșarpă, panglica neacoperind engolpionul, care, acesta, trebuie să apară între crucea arhierescă (la dreapta) și între insemnele Ordinului (la stânga). Colanul, în forma și dimensiunile arătate (art. 7) se poartă împrejurul gâtului, crucea atârând, pe piept, la mijloc, oricare ar fi vestmintele persoanei care îl poartă.

Doamnele decorate poartă insemnele pe umărul stâng; de asemenea poartă lentă (cordonul), în eșarpă, dela umărul

drept, spre coapsa stângă, și se prinde pe umăr prin o agrafă (juvaer); tot astfel se prinde și la talie.

Insemnele Ordinului fiind eminamente de gală, se poartă, în forma și dimensiunile arătate, numai în ținută de ceremonie.

Insemnele gradului conferit nu se pot purta decât după împlinirea tuturor formalităților prescrise, atară numai de cazul când Regele le dă Insuș cu mâna Sa.

Art. 9. — Membrii Ordinului (civil) în ținuta zilei, sau chiar la solemnități fără caracter oficial, sunt autorizați a purta panglica, fără insemne, în formă de rozetă, la prima butonieră (gaura de nasture) dela reverul din stânga de sub gu erul hainei, rozeta având un diametru de 10 mm. Numai membrii Ordinului (civil) pot purta rozeta la butonieră.

Este dar riguros interzis persoanelor decorate cu o medalie, sau altă distincțiune onorifică, neavând denumirea expresă de Ordin, de a purta panglica despărțită de medalie, sau de insemnele distincțiunii onorifice neavând denumirea expresă de Ordin.

Contravenienții sunt pasibili de art. 208 din codul penal (port ilegal de insemne).

Art. 10. — Naționali, membrii ai Ordinului, cari posedă și decorațiuni străine, poartă de regulă, în țară, Ordinul național, fie în ținută de ceremonie, fie în ținuta zilei.

Se exceptează, însă, cazul când solemnitatea are loc în onoarea unui Stat străin și atunci sunt datori a purta decorațiunea acelu Stat străin și dacă nu au o decorațiune dela acel Stat străin, ei poartă Ordinul național.

Contravenienții la dispozițiunile de mai sus sunt traduși înaintea Consiliului de onoare, instituit prin art. 18 din lege.

Art. 11. — De regulă, cel decorat solicită onoarea de a fi primit în audiență de Suveran, pentru a mulțumi, purtând și Ordinul conferit.

Art. 12. — La solemnitățile Curților Regale și la orice a te solemnități onorate cu prezența Suveranilor și a Familiei Regale, este riguros interzis de a purta alte insemne de decorațiune decât cele în forma și dimensiunile reglementare.

Decorațiunile reduse (în miniatură) cu sau fără panglică și atârinate de un lăntșor, sunt tolerate numai la solemnități fără caracter oficial. Tot asemenea se poate purta în aceste împrejurări numai placa de Mare-Of țer sau de Mare-Cruce. Mari-Cruci nu poartă lei tă (cordonul) în săptămâna patimilor, la slujbele bisericesti.

Art. 13. — Pentru insemnele ce se poartă la gât ordinea

de precădere este de sus (dela gât) în jos (spre mijlocul pieptului), însemnele punându-se perpendicular, unele sub altele (în uniformă, când aceasta este încheiată, dealungul nasturilor), însemnele numai fiind aparente.

Ordinea de precădere pentru plăci este sau în formă de triunghi, cu vârful în jos și adică placa No. 1 și No. 2 pe aceeași linie orizontală și placa No. 3, dedesubt, la mijloc, sau în formă de romb, când sunt 4 plăci, sau pe 2 linii orizontale când plăcile sunt mai mult de 4.

Pentru lentă (cordon) nu există ordine de precădere deoarece nu se poartă nicăieri decât o singură lentă (cordon).

Art. 14. — Furn zorii (comercianții) și însemne, de decorățiuni cari procură aceste însemne fără o prealabilă autorizare a Cancelariei Ordinului, sau cari le confecționează și le procură în alte forme și dimensiuni decât cele stabilite prin legi, regulamente, ordonanțe ministeriale, sunt pasibili de art. 368 din codul penal.

TITLUL IV

Admiterea și înaintarea în Ordin

Art. 15. — Spre a fi cineva admis în Ordinul Carol I, trebuie să fi împlinit cu distincțiune 20 ani de funcțiuni civile sau militare.

Art. 16. — Nimeni nu poate fi admis în Ordin decât în întâiul grad de Comandor.

Pentru a fi înaintat la un grad superior este indispensabil să fi trecut prin gradul inferior, adică: 1) dela gradul de Comandor, la cel de Mare-Ofițer, cel puțin 5 ani; 2) dela gradul de Mare-Ofițer, la cel de Mare-Cruce, cel puțin 10 ani. Colanul conferindu-se în mod excepțional la anume personalități, nu se determină dar stagiul pentru a obține a est grad. Împlinirea stagiului nu constituie un drept la o înaintare îndreptată, aceasta fiind mai mult la aprecierea ministrului afacerilor străine, Cancelar al Ordinului.

Nu se fac numiri sau înaintări în Ordin decât în marginile vacanțelor ce există.

Art. 17. Prin derogare la articolele precedente și numai pentru o singură dată la crearea Ordinului se va putea conferi oricare din grade, ținându-se însă seama de gradul persoanei posedă în celelalte Ordine române, după ierarhia și asimilarea dela art. 20

Art. 18. — Faptele strălucite și meritorii, ca și rănilor grave, în timp de război, pot dispensa de condițiunile cerute de

art. 15 și 16, pentru admitere și înaintare în Ordin. Tot asemenea când Regele conferă Ordinul motu-proprio.

Art. 19. — Propunerile pentru faptele strălucite și meritorii, în orice ramură a activității umane, ca și pentru rănile dobândite, în timp de război, trebuie neapărat să arate în mod explicit și cu deamănuntul motivele pentru cari se cere decorațiunea.

Ele sunt individuale și transmise pe cale ierarhică, dacă cei propuși se află în serviciul Statului, ministrului respectiv, care le înaintează Ministrului Afacerilor Străine, ca acesta să le supună aprobării Regelui.

Art. 20. — Ierarhia și asimilarea Ordinului în raport cu Ordinele mai înainte instituite este următoarea: 1) Ordinul Carol I are precădere asupra tuturor decorațiilor române ca și străine, în rânduiala de a le pune pe piept; 2) Gradul de Comandor este egal cu cel de Mare Ofițer, în celelalte Ordine române; însemnele militare de război ale Ordinului Steaua României, în gradul de Mare-Ofițer, au însă precădere asupra celor de Comandor în Ordinul Carol I; 3) Gradul de Mare-Ofițer al Ordinului Carol I este superior celui de Mare-Cruce al Ordinului Coroana României și 4) Gradul de Mare-Cruce al Ordinului Carol I este superior celui de Mare-Cruce al Ordinului Steaua României; însemnele militare de război ale Ordinului Steaua României în gradul de Mare-Cruce au, însă, precădere asupra celor de Mare-Cruce al Ordinului Carol I.

Colanul este superior tuturor Ordinelor în gradul cel mai înalt.

Art. 21. — Pentru toți membrii Ordinului, purtând pe piept însemnele în forma și dimensiunile reglementare, militarii, de orice grad, dau salutul, sau onorul militar, la care decoratul este dator a răspunde.

Tot asemenea, membri Ordinului (civili) își datoresc între dânșii salutul, dela un grad mai mic la un grad mai mare.

Contravenienții la aceste dispozițiuni sunt traduși înaintea Consiliului de onoare, instituit prin art. 18 din lege.

Art. 22. — Onorurile militare se dau de asemenea membrilor decedați ai Ordinului potrivit gradului, astfel: 1) Pentru gradul de Comandor, onorurile militare funebre ce se cuvin gradului de colonel; 2) Pentru gradul de Mare-Ofițer, cele de general de brigadă; 3) Pentru gradul de Mare-Cuce, cele de general de divizie și 4) Pentru Colanul, cele de general comandant de corp de armată

Aceste unități se pot reduce în garnizoanele unde trupele nu sunt suficiente.

Dacă membrul decedat avea un grad militar superior celui pentru care în Ordin se cere darea onorurilor militare funebre, atunci se dă preferință onorurilor ce se cuvin gradului militar.

Pentru membrul Ordinului care nu avea nici un grad militar, onorurile militare funebre se dau numai la domiciliul defunctului sau la biserica unde se săvârșește serviciul religios. Pentru darea acestor onoruri, trupa este așezată în fața casei sau a bisericii, conformându-se regulamentelor militare, și reintră în cazarmă după trecerea cortegiului.

Darea onorurilor militare funebre se cere, prezentându-se brevetul, comandantului pieței sau șefului garnizoanei, acolo unde nu se află comandant de piață și care, după ce pune viza sa pe brevet, perforându-l, dă ordinele cuvenite. În lipsă de brevet, el referă telegrafic directorului Cancelariei Ordinului, care este dator să răspunde în dată.

După darea onorurilor militare funebre, comandantul de piață, sau șeful garnizoanei, comunică îndată directorului Cancelariei Ordinului, data la care s'au dat aceste onoruri, cu arătarea numelui și pronumelui decedatului, a calității, a domiciliului, a gradului în Ordin, precum și a numărului și datei brevetului.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

TITLUL V

Brevete și taxe

Art. 23. — Fiecare membru al Ordinului are drept la un brevet.

Se exceptează Suveranii și Principii de sânge, cari primesc numai însemnele. Regele, însă, ordonă prin înalt decret înscrierea în controale.

Toate brevetele vor fi în expediții originale după decret. Aceste expediții sunt semnate de Rege și contrasemnate de Ministrul Afacerilor Străine, Cancelar al Ordinului. Fiecare expediție, oșebit de numărul decretului, poartă și un număr de ordine, circumscris în limitele efectivelor determinate de lege, care număr de ordine, în caz de vacanță, prin înaintare, prin condamnățiune, de o jurisdicțiune oarecare, sau după avizul Consiliului de onoare, instituit prin art. 18 din lege, sau prin deces, se reproduce pe brevetul celui chemat de a lua locul vacant, și repetându-se acelaș număr de ordine, se adaugă la dânsul o literă, urmată la nevoie de o altă cifră, arătând că acelaș număr de ordine a fost repetat.

Art. 24. — Odată cu brevetul se procură titularului și însemnele Ordinului. Nu se vor libera însă nici brevetul, nici însemnele, mai înainte ca cel în drept să achite taxa cuvenită; ast el : Comandorii lei 125 ; Mari-Ofițeri lei 195 ; Mari-Cruți lei 360 ; Colanul împreună cu însemnele de Mare-Cruce lei 1.040 și fără aceste însemne, lei 680. Odată cu notificarea de conferire se pune în vedere achitarea taxei.

Pentru achitarea taxei cei în drept prezintă directorului Cancelariei Ordinului, pe lângă adevărința de primire a notificării de conferire și recepisa, constatând că s'a consemnat la cassa unei administrațiuni financiare costul însemnelor în contul Ministerului Afacerilor Străine, Cancelaria Ordinului.

De aceste taxe sunt scutiți supușii străini ; însemnele sunt însă restituite Cancelariei Ordinului de familiile străinilor decedați, exceptându-se Suveranii și Principii de sânge străini. Despre această restituire se face mențiune și în buletinul (adeverința de primire) ce însoțește notificarea de conferire ca, în caz de deces, să se restituie însemnele Cancelariei Ordinului.

TITLUL VI

BCU Excluderea din Ordin

Art. 25. — Calitatea de membru al Ordinului se pierde pentru aceleași cauze cari fac a se pierde calitatea de cetățean român.

Radierea din controalele Ordinului, pentru cauzele mai sus arătate, se face prin decret regal.

Art. 26. — Regele, după raportul Ministrului Afacerilor Străine și în baza unei hotărâri pronunțată de o jurisdicțiune oarecare și rămasă definitivă, sau în baza avizului Consiliului de onoare, instituit prin art. 18 din lege, ordonă prin Inalt decret excluderea din controale a membrului devenit nedemn și suprimă astfel exercițiul drepturilor și prerogativelor ce i se conferise. Procurorul și judecătorul de instrucțiune sau comisarul regal și substitutul de comisar regal, pentru instanțele judecătorești militare, sunt ținuți, îndată ce se pune acțiunea publică în mișcare, pentru delictes de un caracter infamant (abuz de încredere, fals, escrocherie, bancrută frauduloasă, furt, viol, dezertare, port ilegal de însemne, etc.), sau pentru crime (tentativă de omor, omor, etc.), a cercetă dacă inculpatul posedă, sau nu, un grad în Ordin, și în caz afirmativ, a consemna aceasta în procesele-verbale ale instrucțiunii.

Președintele instanței judecătorești, în caz de condamnare rămasă definitivă, pronunță, odată cu hotărîrea, formula următoare: „ai lipsit de onoare, declar că ai devenit nedemn de a mai purta Ordinul”, și dispune apoi trimiterea de urgență, din oficiu, a unei expedițiuni de pe hotărîrea judecătorească Cancelariei Ordinului, care, în baza acelei hotărîri, supune semnăturii Regelui decretul de excludere dintre membri Ordinului.

Odată cu trimiterea hotărîrii se înaintează și brevetul de conferire, de care condamnatul este deposedat.

Pentru mai multă siguranță că s'au împlinit de justiție îndatoririle ce îi incumbă, închisorile civile și militare vor cerceta, întotdeauna, prin Cancelaria Ordinului, dacă cel în contra căruia s'a emis un mandat definitiv de depunere, pentru una din cauzele mai sus arătate, posedă, sau nu, Ordinul și vor trimite de urgență și din oficiu, Cancelariei Ordinului, o expediție de pe mandatul definitiv de depunere cu toate semnalmentele și cu arătarea gradului în Ordin.

Neobservarea obligațiunilor de mai sus, atât din partea autorităților judiciare, cât și din a închisorilor civile și militare, atrage după sine pedepse disciplinare și chiar revocarea sau destituirea din funcțiune.

Art. 27. — Pentru cazul când un membru al Ordinului s'ar face culpabil de o faptă, care fără a cădea sub previziunile codului penal, totuș ar fi de natură a-i atinge onoarea, Ministrul Afacerilor Străine, Cancelar al Ordinului, fie după o plângere a unui membru al Ordinului, fie din oficiu, poate constitui un Consiliu de onoare care să judece cazul și să dea avizul său.

Acest Consiliu de onoare se institue prin decret regal și se compune din 4 membri ai Ordinului, câte unul din fiecare grad. Unul din membri Consiliului susține acuzarea. Președinția revine de drept celui mai mare în grad.

Acel consiliu mai judecă și infrațiunile la prezentul regulament cu privire la portul decorațiunii (Titlul III).

Dacă consiliul se pronunță pentru excluderea membrului recunoscut vinovat, Ministrul Afacerilor Străine, în baza hotărîrii pronunțate de Consiliu, raportează în scris Regelui.

Aprobându-se prin înaltă apostilă raportul, se ordonă excluderea prin decret regal.

În cazul când membrul citat refuză a se prezenta înaintea Consiliului, hotărîrea se dă atunci în lipsă.

Ștergerea din controale a militarilor, membri ai Ordinului, reformați pentru greșeli grave contra onoarei, ca om și ca militar, neprevăzute de codul penal, se ordonă

de asemenea prin decret regal, în baza hotărîrii date de consiliul de reformă, cari sunt ținute de a transmite, de îndată și din oficiu, Cancelariei Ordinului, o expedițiune de pe hotărîre.

Art. 28. — Radierea din cadre a membrilor decedați, făcându-se numai în baza extractului mortuar, ofițerii de stare civilă din comunele urbane, reședințe și nereședințe de județ, sunt obligați a trimite, din momentul înregistrării cazului de deces și direct Cancelariei Ordinului, extracție de pe actele de deces cu arătarea gradului în ordin și a numărului și datei brevetului de conferire. În lipsă de brevet ei referă telegrafic directorului Cancelariei Ordinului, care este dator a răspunde îndată. Relativ la membri decedați în comunele rurale, extractele de pe actele de deces se transmit Cancelariei Ordinului, prin mijlocirea prefectilor de județe respectivi, ofițerii de stare civilă din comunele rurale conformându-se regulilor de mai sus, pentru ofițerii de stare civilă din comunele urbane.

Pentru mai multă siguranță că ofițerii de stare civilă observă cu stricteță îndatoririle de mai sus, circumscripțiunile polițienești în comunele urbane, reședințe și nereședințe de județ, sunt ținute a comunica de urgență și din oficiu directorului Cancelariei Ordinului încetarea din viață a membrului Ordinului, cu arătare a numărului și datei brevetului de conferire.

În lipsă de brevet, circumscripțiile polițienești referă telegrafic directorului Cancelariei Ordinului, care este ținut a răspunde îndată.

Verice abatere dela regulile de mai sus atrage după sine pedepse disciplinare și chiar revocarea sau destituirea din funcțiune.

Art. 29. — Toate dispozițiunile contrare regulamentului de față sunt și rămân abrogate.

Art. II. — Ministrul Nostru Secretar de Stat la Departamentul Afacerilor Străine, Cancelar al Ordinilor, este însărcinat cu executarea acestui decret.

Dat în București, la 9 Mai 1906.

Ministrul Afacerilor Străine
Cancelar al Ordinilor,

General de divizie Iacob Lahovari.

CAROL

No. 1.777

ORDINUL „STEAUA ROMÂNIEI“

1877

CAROL I,

Prin grația lui Dumnezeu și voința Națională, Domn al
Românilor,

La toți de față și viitori, sănătate :

Corpurile legiuitoare au adoptat și Noi sancționăm ce-
urmează :

BCU Cluj / Central University Library Cluj

LEGE

TITLUL I

Organizarea și compunerea Ordinului

Art. 1. — Ordinul „Steaua României“ este instituit pentru
a recompensa serviciile militare și civile făcute Statului
Român.

Art. 2. — Înălțimea Sa Domnitorul este Capul Suveran și
Marele Maestru al Ordinului.

Art. 3. — Ordinul „Steaua României“ cuprinde : Cavaleri,
Ofițeri, Comandori, Mari-Ofițeri și Mari-Crucii.

Art. 4. — Membrii Ordinului sunt numiți pe viață ; numărul
lor este fixat la 1.000, astfel împărțiți :

Cavaleri	500
Ofițeri	300
Comandori	120
Mari-Ofițeri	60
Mari-Crucii	20

Art. 5. — Străinii vor fi admiși a purtă decorațiunea, dar nu fac jurământul, nici nu sunt cuprinși în cadrele determinate la art. 4.

Art. 6. — Forma decorațiunii și chipul de a o purtă se vor determină prin un regulament special.

TITLUL II

Admiterea și înaintarea în Ordin

Art. 7. — Nimeni nu poate fi admis în Ordin, decât în 1-iul grad de Cavaler.

Art. 8. — Spre a fi numit la un grad superior este indispensabil să fi trecut prin gradul inferior.

Art. 9. — La crearea Ordinului Înălțimea Sa Domnitorul va putea numi îndată, fără a se supune prescripțiunilor art. 7 și 8, un număr de membri ai Ordinului, reprezentând a 4-a parte a fiecărei categorii.

Art. 10. — Rănile grave și faptele meritorii, în toate ramurile activității umane, pot dispensă de condițiunile cerute prin art. 7 pentru admiterea sau înaintarea în Ordin.

Art. 11. — Propunerile vor trebui să explice cu amănuntul fapta pentru care se cere decorațiunea. Ele vor fi transmise pe cale ierarhică ministrului competente, care le va prezintă Capului Statului.

Art. 12. — Nimeni nu va putea purtă decorațiunea gradului la care a fost numit sau înaintat decât după îndeplinirea tuturor formelor prescrise de regulament, afară numai dacă Domnitorul i-ar fi dat singur decorațiunea.

TITLUL III

Pensiuni, Brevete și Prerogative

Art. 13. — Militarii Cavaleri ai Ordinului vor primi o pensune, precum urmează :

Subofițeri	240 lei pe an
Caporalii	180 " " "
Soldații	144 " " "

Art. 14. — Brevetele investite cu semnătura Domnitorului și contrasemnate de Miniștrii respectivi se vor elibera tuturor membrilor Ordinului numiți sau înaintați.

Art. 15. — Pentru toți Cavalerii și Ofițerii Ordinului purtând decorațiunea în mod aparinte, soldații sub arme vor luă la umăr. Pentru celelalte grade superioare se va prezintă arma.

TITLUL IV

Disciplina membrilor Ordinului

Art. 16. — Calitatea de membru al Ordinului se pierde pentru aceleași cauze cari fac a se pierde calitatea de cetățean român.

Art. 17. — Drepturile și prerogativele de membru al Ordinului se suspendă și pentru aceleași cauze cari fac a se suspenda și drepturile de cetățean român.

Art. 18. — Capul Statului, după raportul Ministrului respectiv, poate suspenda în tot sau în parte exercițiul drepturilor și prerogativelor, precum și pensiunea ce le este acordată și chiar a exclude din rândurile Ordinului pe membrii condamnați de o jurisdicțiune oarecare, când natura delictului și gravitatea pedepsei pronunțate contra lor cer aplicarea acestei măsuri.

Dispozițiuni generale

Art. 19. — Se va publica în toți anii, prin îngrijirea și sub direcțiunea miniștrilor respectivi, un Anuar al Ordinului.

Art. 20. — Toate chestiunile atingătoare de punere în aplicațiune a acestei legi vor face obiectul unui regulament de administrațiune publică.

Această lege s'a votat de Senat în ședința sa de seara din 9 Mai anul 1877 și s'a adoptat cu majoritate de 24 voturi, contra a 12.

Vice-președinte, M. Kostaki.

(L. S. S.)

Secretar, *N. Kămărășescu.*

Această lege s'a votat de Adunarea deputaților în ședința dela 10 Mai anul 1877 și s'a adoptat cu majoritate de 50 voturi, contra a 20.

Președinte, C. A. Rosetti.

(L. S. A. D.)

Secretar, *M. Ghelmegeanu.*

Promulgăm această lege și ordonăm ca ea să fie investită cu sigilul Statului și publicată prin *Monitorul Oficial*.

Dat în București, la 10 Mai 1877.

(L. S. St.)

CAROL

**Ministrul Secretar de Stat la De-
partamentul Afacerilor Străine,
M. Kogălniceanu.**

**Ministrul Secretar de Stat
la Departamentul Justiției,
I. Câmpineanu.**

No. 1.108.

ORDINUL STEAUA ROMÂNIEI

1906

CAROL I,

Prin grația lui Dumnezeu și voința Națională, Rege al României.

La toți de față și viitori, sănătate:

Corpurile legiuitoare au adoptat și Noi sancționăm ce urmează:

BCU Cluj / Central University Library Cluj

LEGE

Articol unic — Articolele 2, 4, 5, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 18 și 19 din legea dela 10 Mai 1877 pentru înființarea Ordinului *Steaua României* se modifică astfel:

Art. 1 nemodificat. *Ordinul Steaua României este instituit pentru a recompensa serviciile militare și civile făcute Statului Român*

Art. 2. — M. S. Regele este Marele Maestru al Ordinului, iar Ministrul Afacerilor Străine, Cancelarul Său. Acesta are singur calitatea de a rezolva toate chestiunile atingătoare de Ordin.

Art. 3 nemodificat. *Ordinul Steaua României cuprinde: Cavaleri, Ofițeri, Comandori, Mari-Ofițeri și Mari-Crucii.*

Art. 4. — Membrii Ordinului sunt numiți pe viață; numărul lor este fixat la 2.000, astfel împărțiți: Cavaleri 1.000, Ofițeri 720, Comandori 200, Mari-Ofițeri 60 și Mari-Crucii 20.

Depășirea peste numărul de fiecare grad constituie o violare de lege. Brevetele prin care se conferă titlurile vor fi numerotate pe grade, în limitele cifrelor indicate în lege. Orice brevet ce va purta un număr superior acelor cifre este

mul și cel care îl primește nu se poate bucura de dânsul. Nulitatea este de drept.

Art. 5 — Străinii admiși a purtă decorațiunea nu sunt cuprinși în cadrele determinate la art. 4

Art. 6 nemodificat. *Forma decorațiunii și chipul de a o purtă se va determină prin un regulament special.*

Art. 7 nemodificat. *Nimeni nu poate fi admis în Ordin decât în întâiul grad de Cavaler.*

Art. 8 nemodificat. *S re a fi numit la un grad superior este indispensabil să fi trecut prin gradul inferior.*

Art. 9. — La crearea Ordinului, prin derogare la prescripțiunile art. 7 și 8, se va putea numi în gradele superioare, fără a fi trecut în gradele inferioare, un număr de membri reprezentând a patra parte-a fiecărei categorii.

Art. 10 nemodificat. *Rănile grave și faptele meritorii, în toate ramurile activității umane, pot dispensă de condițiunile cerute prin art. 7 pentru admiterea sau înaintarea în Ordin.*

Art. 11. — Propunerile pentru răni grave și fapte meritorii, în orice ramură a activității umane, vor trebui să arate explicit și cu deamănuntul motivele pentru cari se cere decorațiunea. Ele vor fi individuale și vor fi transmise pe cale ierarhică Ministrului respectiv, care le va înaintă Ministrului Afacerilor Străine spre a le supune aprobării M. S. Regelui.

Art. 12. — Insemnele gradului conferit nu se pot purtă decât după împlinirea tuturor formalităților prescrise de regulament, alară numai dacă M. S. Regele le-ar fi dat însuș cu mâna Sa.

Art. 13. — Militarii, grade inferioare, Cavaleri ai Ordinului cu insemnele de război, vor primi o pensiune precum urmează: subofițerii 240 lei pe an, caporalii sau brigadierii 180 lei pe an și soldații 144 lei pe an.

Această pensiune nu este reversibilă asupra urmașilor și încetează din momentul înregistrării cazului de deces. Ea încetează încă atunci când militarul, grad inferior Cavaler al Ordinului, este condamnat de o jurisdicțiune oarecare la o penalitate de un caracter infamant.

Militarul, grad inferior, care a dobândit gradul de Cavaler al Ordinului în campanie, va păstră pensia chiar dacă este înaintat la un grad o.șteresc. Această dispoziție nu are efect retroactiv.

Art. 14. — Se vor eliberă brevete tuturor membrilor Ordinului astfel: în gradele de Mare-Ofițer și de Mare-Cruce — în original — investite cu însuș semnătura M. S. Regelui și contrasemnate de Ministrul Afacerilor Străine, Cancelar al Or-

dinului, iar în celelalte grade — în copii — depe decrete, certificate conforme de directorul Cancelariei Ordinului.

Fiecare brevet, osebit de numărul decretului, va purta un număr de ordine circoscris, în limitele efectivelor determinate la art. 4, care număr de ordine, în caz de vacanță, prin înaintare, prin condamnățiune, prin deces, se va reproduce pe brevetul celui chemat a lua locul vacant și repetându-se acelaș număr de ordine, se va adăuga la dânsul o literă. urmată la nevoie de o altă cifră, arătând că acelaș număr de ordine a fost repetat.

Art. 15. — Pentru toți membrii Ordinului, purtând pe piept insemnele Ordinului în mărime reglementară, trupa sub armă va da onorurile militare.

În caz de deces al unui membru se vor da de asemenea onoruri militare, potrivit gradului și după prescripțiunile reglementare. Comandanții de piață sau de garnizonă în comunele urbane sunt ținuti a comunica, *direct și din oficiu*, Cancelariei Ordinului că s'au dat aceste onoruri, cu arătare a numărului și datei brevetului de conferire. Cu aceste științe se comunică decesul și de circumscripțiile polițienești din comunele urbane, reședințe și nereședințe de județ.

Radiarea din cadre a membrului decedat făcându-se numai în baza extractului mortuar, ofi erii de stare civilă sunt obligați a trimite Cancelariei Ordinului extractele mortuare ale membrilor decedați, din momentul înregistrării cazului de deces.

Art. 16 nemodificat. *Calitatea de membru al Ordinului se pierde pentru aceleași cauze cari fac a se pierde calitatea de cetățean român.*

Art. 17 nemodificat. *Drepturile și prerogativele de membru al Ordinului se suspendă pentru aceleași cauze cari fac a se suspendă și drepturile de cetățean român.*

Art. 18.— M. S. Regele, după raportul Ministrului Afacerilor Străine și în urma unei hotărâri judecătorești, rămasă definitivă, prin care un membru al Ordinului este osândit la o pedeapsă cu un caracter infamant, ordonă prin înalt decret ștergerea membrului devenit nedemn și suprimă astfel exercițiul drepturilor și prerogativelor ce i se conferise.

Pentru cazul când un membru al Ordinului s'ar face culpabil de o faptă care, fără a cădea sub previziunile codului penal, totuș ar fi de natură a-i atinge onoarea, Ministrul Afacerilor Străine. Cancelar al Ordinului, fie după o plângere a unor membri ai Ordinului fie din oficiu, poate constitui un Consiliu de onoare, compus din cinci membri ai Ordinului — câte unul din fiecare grad — care să judece cazul și să dea

avizul său. Dacă consiliul se va pronunța pentru ștergerea membrului recunoscut nedemn, Ministrul Afacerilor Străine va referi M. S. Regelui; și în caz de aprobare, ștergerea din cadre se face prin înalt decret.

Art. 19 — Se va publica în fiecare an, prin îngrijirea Ministrului Afacerilor Străine, un Anuar al Ordinului.

Art. 20 nemodificat. *Toate chestiunile atingătoare de punerea în aplicare a acestei legi vor face obiectul unui regulament de administrație publică.*

Această lege s'a votat de Senat în ședința dela 9 Februarie anul 1906 și s'a adoptat cu majoritate de 53 voturi, contra 4.

Președinte, C. Boerescu.

(L. S. S.)

Secretar, *Grigore Goilav.*

Această lege s'a votat de Adunarea deputaților în ședința dela 21 Februarie anul 1906 și s'a adoptat cu unanimitate de 67 voturi.

Președinte, Gr. Triandafil.

(L. S. A D.)

Secretar, *St. Gheorghiu.*

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Promulgăm această lege și ordonăm ca ea să fie investită cu sigiliul Statului și publicată prin *Monitorul Oficial*.

Dat în București, la 2 Martie 1906.

(L. S. St.)

CAROL

Ministrul Afacerilor Străine,
Cancelar al Ordinilor,

General de divizie Iacob Lahovari.

Ministru de Justiție,
A. A. Bădăreșu.

No. 984.

CAROL I.

Prin grația lui Dumnezeu și voința Națională, Rege al României.

La toți de față și viitori, sănătate :

Asupra raportului ministrului Nostru Secretar de Stat la Departamentul Afacerilor Străine, Cancelar al Ordinilor, sub No. 21.949 ;

În baza art. 20 din legea pentru instituirea Ordinului Steaua României,

Am decretat și decretăm :

Art. 1. — Aprobăm :

REGULAMENT

PENTRU

PUNEREA ÎN APLICARE A LEGII RELATIVĂ LA INSTITUIREA ORDINULUI STEAUA ROMÂNIEI

TITLUL I

Organizația compunerea Ordinului, propuneri în Ordin

Art. 1. — Ordinul Steaua României, instituit prin legea din 10 Mai 1877, are de scop de a recompensa serviciile civile și militare aduse Statului român.

Art. 2. — Regele este Marele-Maestru al Ordinului ; iar Ministrul Afacerilor Străine Cancelarul Său, care, în această calitate, este singurul în drept de a rezolva toate chestiunile atingătoare de Ordin. Ministrului Afacerilor Străine se transmit toate propunerile de conferire ; el le supune aprobării Regelui și face a se executa lucrările de acel serviciu din departamentul său, sub denumirea de «Cancelaria Ordinului».

Propunerile de conferire, înaintate numai prin mijlocirea departamentului de resort, trebuie să cuprindă : 1) numele

(de familie), pronumele (de botez), scrise de întreg; 2) locul și data (ziua, luna, anul) nașterii; 3) domiciliul (orașul, strada și No, comuna și județul); 4) calitatea (în momentul propunerii), și 5) decorațiunea ce posedă. (Ordinul din urmă conferit și gradul, cu data conferirii). *Cancelarul Ordinului, însă, își rezervă dreptul de a arăta gradul pentru care se propune.* Fiecare propunere se face pe un tablou, după un anume formular cu indicațiunile de mai sus. Dacă propunerile sunt colective, cei propuși trebuie să fie trecuți pe tablou în ordinea alfabetică.

Propunerile fără indicațiunile de mai sus complete nu sunt admise. Regele aprobând, prin Înalta apostilă, tablourile, se notifică fiecăruia în parte conferirea; notificarea este însoțită de un buletin (formular de adeverință de primire, având lăsate în alb: numele, pronumele, locul și data nașterii, calitatea, domiciliul și naționalitatea, precum și decorațiunea ce posedă (Ordinul în urmă conferit și gradul). Notificarea și buletinul sunt în limba franceză pentru supușii străini. Tablourile odată investite cu Înalta apostilă a Regelui, nu li se mai pot aduce nici o modificare.

Restituindu-se Cancelariei Ordinului buletinele anotate și semnate de cei în drept, se supune semnăturii Regelui decretetele de conferire. Decretetele semnate, se liberează o expedite titularului, astfel cum se prevede la art. 24 din prezentul regulament. Acei cari nu restituie — precum se cere — Cancelariei Ordinului buletinele anotate și semnate, sunt considerați ca neprimind decorațiunea și nu sunt prin urmare trecuți în decretetele de conferire, anulându-se și notificarea de conferire.

Afară de cazuri excepționale, nu se fac numiri sau înaintări în Ordin decât la 10 Mai și numai dacă sunt vacanțe în Ordin. Propunerile trebuie să fie înaintate cel mai târziu până la 1 Aprilie. După această dată nu mai sunt admise propunerile de conferire de 10 Mai. Cancelaria Ordinului comunică de mai înainte împărțirea a se face între celelalte Departamente potrivit vacanțelor în Ordin.

Art. 3. — Administrațiunea Ordinului este încredințată directorului Cancelariei, care lucrează direct cu ministrul și este ajutat de un subdirector, un ținător de registre, un caligraf, arhivar și doi copişti

Scriptele Cancelariei se compun din: corespondența Ordinului, huse nominale întocmite în ordine alfabetică; registre de mutațiuni și non-inale pe grade (vacanțe în Ordin, numiri, înaintări, decese, condamnări); de intrare și ieșire, pentru însemnele aflate în depozitul Cancelariei Ordinului; de

bonuri (cu matcă), pentru cumpărarea de insemne; arhiva Ordinului.

Art. 4. — Ordinul Steaua României cuprinde: Cavaleri, Ofițeri, Comandori, Mari-Ofițeri și Mari-Crucii.

Membrii Ordinului sunt numiți pe viață; numărul lor este fixat la 2.000, astfel împărțiți: Cavaleri 1.000; Ofițeri 720; Comandori 200; Mari-Ofițeri 60 și Mari-Crucii 20.

Numărul de membri mai sus fixat nu poate fi depășit în nici un caz, și cel care îl depășește comite o violare vădită de lege, care se pedepsește conform legii asupra responsabilității ministeriale.

Brevetele prin cari se conferă titlurile sunt numerotate, pe grade, în limitele cifrelor fixate de lege. Verice brevet poartă un număr superior este nul și cel care îl primește nu se poate bucura de dânsul, devenind totodată pasibil de art. 208 din codul penal (port ilegal de insemne).

Nulitatea este de drept.

Art. 5. — Principele Moștenitor și Principii Familiei Regale, la etatea de 18 ani, poartă de drept Marea-Cruce a Ordinului, care se mai conferă membrilor Familiei Regale, Suveranilor și Principilor de sânge străini.

Suveranii, Principii de sânge, precum și toți cei alți străini, nu intră în cadrele determinate la art. 4 și nici nu sunt supuși condițiunilor de admitere și înaintare în Ordin; decretele de conferire nu se publică.

Art. 6. — În conformitate cu legea din 17 Aprilie 1880, militarii de orice grad, Cavaleri ai Ordinului, cu insemnele de război, nu intră de asemenea în cadrele de la art. 4.

De regulă nu se conferă Ordinul străinilor, — oricare ar fi naționalitatea lor, — decât după prealabilul aviz al guvernelor respective, afară numai dacă Regele conferă Ordinul *«motu proprio»*.

Relativ la decorarea străinilor, membrii ai Corpului diplomatic și consular în România, se cere ca dânsii să aibă un stagiul de cel puțin doi ani în țară.

TITLUL II

Forma și dimensiunile insemnelor

Art. 7. — Ordinul Steaua României este o Cruce de smalt albastru-închis, înconjurată de raze puztând deasupra Coroana Regală. Centrul Crucii în formă de medalion, este de smalt roșu, având în față vulturul și în dos Coroana și Cifra Regale. Imprejurul medalionului de smalt roșu, în față, este

un cerc de smalt albastru-închis, ca mai sus, pe care stă scrisă deviza (zicătoarea): »In fide salus« (salvarea în credință). Cercul de smalt albastru-închis este înconjurat și el de o ghirlandă de ramuri de stejar verde, care de asemenea este și împrejurul medalionului de smalt roșu, în dos.

Insemnele Ordinului sunt de argint pentru Cavaleri și de aur pentru celelalte grade.

a) Cavalerii poartă Crucea, cu un diametru de 40^{m.m.}, atârnată de o panglică moarăată roșie cu câte două dungi albastre închis pe fiecare margine, — dungile interioare late, fiecare de 3^{m.m.} și cele exterioare (depe marginea panglicei) 2^{m.m.};

b) Ofițerii mai poartă o rozetă deasupra acelei panglici, la centru și Crucea, cu acelaș diametru. Panglica este lată de 35^{m.m.} și lungă, în partea aparentă, de 50^{m.m.} și se fixează pe piept, în toată lățimea ei, adică fără alte îndoituri decât cele dela extremități, de care, pe de o parte, se aiarnă Crucea de panglică, iar pe de altă parte, panglica de piept, căpătâele panglicii prinzându-se cu copci dedesubt. Este riguros interzis de a purta panglica în alt mod. Rozeta pentru ofițeri are un diametru de 25^{m.m.};

c) Comandorii poartă de asemenea Crucea atârnată de aceeaș panglică moarăată roșie cu dungile albastre-închis, ca mai sus, Crucea însă de un diametru de 60^{m.m.} și panglica lată de 45^{m.m.} și de o lungime egală cu periferia gâtului;

d) Marii-Ofițeri poartă, oșebit de Crucea ca cea de Comandor, o placă sau o stea cu opt raze îndoite, diamantate, peste tot de argint, cu un diametru de 90^{m.m.} Pe placă, la mijloc, se află reprodusă în relief întocmai Crucea ca cea de Comandor, însă cu un diametru de 50^{m.m.}, cu vulturul la centru și cu deviza: »In fide salus«. Crucea, ca cea de Comandor, formează, împreună cu placa, gradul de Mare-Ofițer;

e) Marii-Cruci poartă o Cruce ca cea de Comandor, însă cu un diametru de 70^{m.m.} și care este atârnată, — sub o fundă în formă de cravată, — de vârful unei lente (cordon) moarăată roșie cu dungi albastre-închis pe fiecare margine, lenta (cordon) lată de 100^{m.m.} și de o lungime egală cu periferia bustului corpului, iar dungile albastre-închis late, cele interioare de 8^{m.m.} și cele exterioare de 5^{m.m.}. Ei mai poartă o placă ca cea de Mare-Ofițer, însă cu un diametru de 95^{m.m.} și pe care se află reprodusă în relief, la mijloc, o Cruce întocmai ca cea de Comandor. Crucea dela vârful lentei (cordon) formează împreună cu placa și cu lenta gradul de Mare-Cruce.

Pentru militari, forma decorațiunii este ca cea descrisă mai sus pentru civili, cu diferența numai că fiecare grad are, sub Coroana Regală și deasupra Crucii, două

spade încrucișate cu vârfurile în sus și de acelaș metal ca însăș Crucea. Militarii, însă, numiți membrii ai Ordinului pentru fapte meritorii, săvârșite în timp de război, poartă pe Cruce însăș acele două spade încrucișate, având numai mânerele și vârfurile aparente între raze, și care (spade) la Cavaleri și Ofițeri figurează și pe panglică, dar numai când militarul poartă broșa (placa) de campanie, adică broșa numai cu panglicele și fără însemnele respective, potrivit regulamentelor militare. *Insemnul de război* se poartă alături cu însemnele civile sau militare de pace ale oricărui grad, considerându-se insemnul de război ca o distincțiune onorifică deosebită de însemnele civile și militare de pace.

Ecrenul (cutia) care conține decorațiunea este de lemn, îmbrăcat pe din afară cu piele mată (fără lustru și fără săpături), de culoare roșie-închis, iar pe dinăuntru cu pluș cenușiu-deschis; pe deasupra capacului cutiei sunt săpate în aur Coroana și Cifra Regală; pentru modul de confecționare întocmai a însemnelor, a panglicei și a ecrenului (cutia), a se vedea modelul-tip aflat la Cancelaria Ordinilor.

TITLUL III

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Chipul de a purta însemnele. — Contravențiuni

Art. 8. — De regulă, un grad mai mare exclude gradul inferior și, prin urmare, nu se poartă decât însemnele gradului în urmă conferit, cu excepțiunea, însă, pentru insemnul de război, care se poartă alături cu însemnele civile și militare de pace ale oricărui grad.

a) Cavalerii și Ofițerii Ordinului poartă însemnele cu panglica, în forma și dimensiunile stabilite (art. 7) pe piept, și deasupra sânelui stâng: — civilii — în ținuta de ceremonie (frac, cravată albă și mănuși albe, sau cravată albă și mănuși negre în caz de doliu oficial), deasupra fracului sau în uniformă civilă, la înălțimea întâiului nasture de sub gulerul uniformeii; — militarii — conform regulamentelor militare, — magistrații în togă — deasupra robei, și — clericii — deasupra vestmintelor sacerdotale;

b) Comandorii poartă însemnele cu panglica în forma și dimensiunile arătate mai sus (art. 7), la gât (en sautoir), în mijlocul pieptului, panglica împrejurul gâtului: — civilii — în ținută de ceremonie, panglica sub cravată sau în uniformă civilă, panglica sub gulerul uniformeii, însemnele numai ieșind afară din cravată sau din gulerul uniformeii peste primul nas-

ture, când uniforma este încheiată (de altmintrelea ca la frac); — militarii, — conform regulamentelor militare; — magistrații în togă, — panglica sub cravată (bavetă), însemnele numai ieșind afară deasupra căpătâșelor cravatei (baveta), și — clericii în odăjdii, — panglica între crucea arhierască și engolpionul;

c) Marii-Ofițeri poartă pe lângă Crucea de Comandor ca mai sus și o placă în forma și dimensiunile arătate (art. 7), pe piept și sub sânul stâng: — civilii — în ținută de ceremonie, deasupra fracului, sau, în uniformă civilă, deasupra uniformeii; — militarii — conform regulamentelor militare; — magistrații în togă — deasupra robei, și — clericii în odăjdii — deasupra vestmintelor sacerdotale;

d) Marii-Cruce poartă, oșebit de placa în forma și dimensiunile arătate (art. 7), panglica în formă de lentă (cordon), trecând dela umărul drept spre coapsa stângă: — civilii — în ținută de ceremonie, deasupra vestei (gilet) dela frac (la solemnități fără caracter oficial, sub vesta dela frac), sau, în uniformă civilă, deasupra uniformeii: — militarii — conform regulamentelor militare; — magistrații — în togă — în eșarpă deasupra robei, și, — clericii —, după gât, pe piept (nu peste umăr, în eșarpă), panglica neacoperind engolpionul, care, — acesta —, trebuie să apară între crucea arhierască (la dreapta) și între însemnele Ordinului (la stânga).

Doamnele decorate poartă însemnele pe umărul stâng; de asemenea poartă lentă (cordonul) în eșarpă, dela umărul drept spre coapsa stângă; lentă se prinde pe umăr prin o agrafă (juvaer); tot astfel se prinde și la talie.

Insemnele Ordinului în gradele de Comandor, Mare-Ofițer și Mare-Cruce, fiind eminate de gală, se poartă, în forma și dimensiunile arătate, numai în ținută de ceremonie.

Insemnele gradului conferit nu se pot purta decât după împlinirea tuturor formalităților prescrise, afară numai dacă Regele le dă însuș cu mâna sa.

Art. 9. — Membrii Ordinului (civilii), în ținuta zilei sau chiar la solemnități fără caracter oficial, sunt autorizați a purta panglica fără însemne, în formă de fundă în gradul de cavalier și în formă de rozetă în celelalte grade, la prima butonieră (gaură de nasture) dela reverul din stânga de sub gulerul hainei, fundă în formă de cravată, lată de 5^{mm} și lungă de 15^{mm} și rozeta având un diametru de 10^{mm}. Numai membrii Ordinului (civilii) pot purta fundă sau rozeta la butonieră.]

Este dar riguros interzis persoanelor decorate cu o medalie sau cu orice altă distincțiune onorifică, neavând denumirea expresă de *Ordin*, de a purta panglica despărțită de medalie sau de însemnele distincțiunii onorifice, neavând denumirea expresă de *Ordin*.

Contravenții sunt pasibili de art. 208 din codul penal (port ilegal de însemne).

Vericine, observând o contravențiune la portul decorațiunii, poate depune o plângere în scris Cancelariei Ordinului. Agenții forței publice sunt în tot momentul autorizați de a cercetă și de a se asigura dacă cineva are drept sau nu la portul decorațiunii, cerând prezentarea brevetului, și constatând o abatere, sunt datori a pune acțiunea publică în mișcare pentru darea în judecată a delicventului, raportând și Cancelariei Ordinului.

Art. 10 — Naționali, membrii ai Ordinului, cari posed și decorațiuni străine, poartă de regulă, în țară, Ordinul național, fie în ținuta de ceremonie (însemnele în mărime reglementară), fie în ținuta zilei (fundă sau rozetă).

Se exceptează, însă, cazul când solemnitatea are loc în onoarea unui Stat străin și atunci sunt datori a purta decorațiunea acelu Stat străin, și dacă nu au o decorațiune de la acel Stat străin ei poartă Ordinul național.

Contravenții la dispozițiunile de mai sus sunt traduși înaintea Consiliului de disciplină, instituit prin art. 18 din lege.

Art. 11. — Eticheta cere ca cel decorat să solicite onoarea de a fi primit în audiență de Suveran, pentru a mulțumi purtând și Ordinul conferit, sau să mulțumească în scris.

Art. 12. — La solemnitățile Curților Regale și la orice alte solemnități onorate cu prezența Suveranilor și a Familiei Regale, este riguros interzis de a purta alte însemne de decorațiuni decât cele în forma și dimensiunile regulamentare.

Decorațiunile reduse (în miniatură) cu sau fără panglică și atârinate de un lăntișor, sunt tolerate numai la solemnități fără caracter oficial. Tot asemenea se poate purta, în aceste împrejurări, numai placa de Mare-Ofițer sau de Mare-Cruce.

Marii Cruci nu poartă lanta (cordonul) în Săptămâna Paștilor, la slujbele bisericesti.

Art. 13. — De regulă decorațiunile ce se poartă pe partea stângă a pieptului nu se pot așeza pe două rânduri; însemnele punându-se în linie orizontală pe piept în uniformă, la înălțimea întâiului nasture de sub gulerul uniformei; iar în frac, — dacă sunt mai multe de trei, — în direcțiunea reverului hainei; în primul caz, ordinea de precădere se socotește

cu incepere dela mijlocul pieptului spre umărul stâng; iar în cel de al doilea caz, dela prima butonieră (gaura de nasture) a reverului din stânga de sub gulerul fracului în direcțiunea reverului, în jos.

Pentru insemnele ce se poartă la gât, ordinea de precădere este de sus (dela gât) în jos (spre mijlocul pieptului), insemnele punându-se perpendicular, unele sub altele, (în uniformă, când aceasta este încheiată, dealungul nasturilor, insemnele numai fiind aparente).

Ordinea de precădere pentru plăci este sau în formă de triunghi cu vârful în jos, și adică: placa No. 1 și No. 2 pe aceeaș linie orizontală și placa No. 3 dedesubt la mijloc; sau în formă de romb, când sunt patru plăci, sau pe două linii orizontale, când plăcile sunt mai multe de patru.

Pentru lentă (cordon) nu există ordine de precădere, de oarece nu se poartă nicăieri decât o singură lentă (cordon).

Art. 14. — Sub nici un cuvânt, nimeni nu poate confecționa și procura insemnele Ordinului fără o prealabilă autorizare a Ministerului Afacerilor Streine. Contravenienții sunt dați judecării și pedepsiți conform legii. Tot asemenea când confecționează și procură insemne în alte forme și dimensiuni decât cele stabilite prin legi, regulamente sau ordonanțe ministeriale, chiar dacă purtătorii de insemne ar pretinde dela comercianți să li se procure insemne sau panglici de decorațiuni confecționate în alt mod.

TITLUL IV

Admiterea și înaintarea în Ordin. Ierarhia și asimilarea Ordinului. Prerogative (onoruri, pensuni)

Art. 15. — Spre a fi cineva admis în Ordinul Steaua României, trebuie să fi împlinit cu distincțiune 10 ani de funcțiuni civile sau militare.

Art. 16. — Nimeni nu poate fi admis în Ordin decât în întâiul grad de Cavaler, oricare din grade ar avea în Ordinul Coroana României.

Pentru a fi înaintat la un grad superior, este indispensabil să fi trecut prin gradul imediat inferior, adică: 1) dela gradul de Cavaler la cel de Ofițer cel puțin 3 ani; 2) dela gradul de Ofițer la cel de Comandor cel puțin 4 ani; 3) dela gradul de Comandor la cel de Mare-Ofițer cel puțin 5 ani, și 4) dela gradul de Mare-Ofițer la

cel de Mare-Cruce, cel puțin 6 ani. Împlinirea stagiului nu constituie un drept la o înaintare imediată, aceasta fiind mai mult la aprecierea Ministrului Afacerilor Străine, Cancelar al Ordinului.

Art. 17.—De regulă trebuie să treacă un interval de cel puțin 4 ani dela o conferire de decorațiune la alta, chiar dacă cineva ar avea stagiul împlinit în grad, fie în orice Ordin.

Art. 18. — Faptele strălucite și meritorii, ca și rănilor grave în timp de război, pot dispensa de condițiunile cerute de art. 15, 16 și 17 pentru admitere și înaintare în Ordin.

Tot asemenea, când Regele conferă Ordinul «*motu proprio*».

Art. 19. — Propunerile pentru faptele strălucite și meritorii, în orice ramură a activității umane, ca și pentru rănilor dobândite în timp de război, trebuie neapărat să arate în mod explicit și cu deamănuntul motivele pentru care se cere decorațiunea. Motivele sunt afătate de însăși autoritatea care face propunerea Cancelariei Ordinului; aceasta, la rândul ei, le expune în raportul său la Rege. Propunerile, în acest caz, sunt individuale și transmise pe cale ierarhică, dacă cei propuși se află în serviciul Statului, Ministrului respectiv, cari le înaintează Ministrului Afacerilor Străine, ca acesta să le supună aprobării Regelui.

Art. 20. — Ierarhia și asimilarea Ordinului, în raport cu Ordinele în ființă, sunt precum urmează: 1) Ordinul Steaua României este inferior Ordinului Carol I, dar superior Ordinului Coroana României; însemnele militare de război ale Ordinului Steaua României au precădere asupra celor civile și militare de pace ale acestui Ordin; 2) Gradul de Cavaler al Ordinului Steaua României este superior celui de Cavaler al Ordinului Coroana României și este egal cu cel de Ofițer al acestui din urmă Ordin; 3) Gradul de Ofițer al Ordinului Steaua României este superior celui de Ofițer al Ordinului Coroana României și egal cu cel de Comandor al acestui din urmă Ordin; 4) Gradul de Comandor al Ordinului Steaua României este superior celui de Comandor al Ordinului Coroana României și egal cu cel de Mare-Ofițer al acestui din urmă Ordin; 5) Gradul de Mare-Ofițer al Ordinului Steaua României este egal cu cel de Comandor al Ordinului Carol I; însemnele militare de război ale Ordinului Steaua României, în gradul de Mare-Ofițer, au însă precădere asupra celor de Comandor al Ordinului Carol I; Gradul de Mare-Ofițer al Ordinului Steaua României este superior celui de Mare-Ofițer al Ordinului Coroana României și egal cu cel de Mare-Cruce al acestui din urmă Ordin; 6) Gradul de Mare-Cruce al Ordii-

nului Steaua României este inferior celui de Mare-Cruce al Ordinului Carol I; însemnele militare de război ale Ordinului Steaua României, în gradul de Mare-Cruce, au însă pre-cădere asupra celor de Mare-Cruce ale Ordinului Carol I.

Art. 21.—Pentru toți membrii Ordinului, purtând pe piept însemnele în forma și dimensiunile reglementare, militarii, de orice grad, dau salutul sau onorul militar, la care decoratul este dator a răspunde.

Tot asemenea, membrii Ordinului (civili) își datoresc între dâșii salutul dela un grad mai mic la un grad mai mare, când poartă însemnele în forma și dimensiunile reglementare.

Contravenienții la aceste dispozițiuni sunt traduși înaintea Consiliului de disciplină, instituit prin art. 18 din lege.

Art. 22.—Onorurile militare se dau de asemenea membrilor decedați ai Ordinului, potrivit gradului, astfel: 1) pentru gradul de Cavaler, onorurile militare funebre ce se cuvin gradului de Locotenent; 2) pentru gradul de Ofițer, cele de Căpitan; 3) pentru gradul de Comandor, cele de Maior; 4) pentru gradul de Mare-Ofițer, cele de Colonel și 5) pentru gradul de Mare-Cruce, cele de General de brigadă. Pentru darea acestor onoruri funebre, trupa sub arme se conformă, fără deosebire, regulamentelor militare. Aceste unități se pot reduce în garnizoanele unde trupele nu sunt suficiente.

Dacă membrul decedat avea un grad militar superior celui pentru care, în Ordin, se cere darea onorurilor militare funebre, atunci se dă preferință onorurilor ce se cuvin gradului militar.

Pentru membrul Ordinului, care nu avea nici un grad militar, onorurile militare funebre se dau numai la domiciliul defunctului sau la biserica unde se săvârșește serviciul religios. La darea acestor onoruri trupa este așezată în fața casei sau a bisericii și reintră în cazarmă după trecerea cortegiului.

Darea onorurilor militare funebre se cere prezentându-se brevetul comandantului pieței sau șefului garnizoanei, acolo unde nu se află comandant de piață și care, după ce pune viza sa pe brevet, perforându-l, dă ordinele convenite. În lipsă de brevet, el referă telegratic directorului Cancelariei Ordinului, care este dator a răspunde îndată.

După darea onorurilor militare funebre, comandantul de piață sau șeful garnizoanei comunică imediat directorului Cancelariei Ordinului data la care s'au orânduit aceste onoruri, cu arătarea numelui și pronumelui decedatului, a calității, a domiciliului, a gradului în Ordin, precum și a numărului și datei brevetului.

Art. 23. — Militarii, grade inferioare, Cavaleri ai Ordinului cu insemnele de *răsboi*, primesc o pensiuine anuală astfel: subofițerii 240 lei; caporalii sau brigadierii 180 și soldații 144 lei.

Odată cu conferirea gradului, ei sunt înscriși între pensionarii Ordinului.

Această pensiuine nu este reversibilă asupra urmașilor și încetează dar din momentul înregistrării cazului de deces. Această pensiuine încetează încă atunci când cel care a dobândit-o este condamnat de o juridicțiune oarecare la o penalitate de un caracter infamant.

Militarii, grade inferioare, Cavaleri ai Ordinului cu insemnele de *răsboi*, continuă a primi pensiuinea lor, chiar dacă sunt înaintați la un grad ofițeresc în armată. Această dispoziție neavând efect retroactiv, nu se pot folosi de dânsa militarii, grade inferioare, Cavaleri ai Ordinului din ultimul *răsboi*, cari, la înaintarea lor la un grad ofițeresc, au încetat de a primi pensiuinea sau cari, din o cauză sau alta, nu au primit de loc pensiuinea.

TITLUL V

BCU Cluj / Central University Library Cluj

B r e v e t e

Art. 24. — Fiecare membru al Ordinului are drept la un brevet, care rămâne proprietatea familiei decoratului, după încetarea sa din viață.

Numai în caz de condamnățiune, potrivit art. 26 și 27, titularul este deposedat de acel brevet.

Nu se liberează brevete Suveranilor și Principilor de sânge, cari primesc numai insemnele. Regele, însă, ordonă, prin înalt decret înscrierea în controale.

Brevetele sunt în expediții originale depe decrete, investite cu semnătura Regelui și contrasemnate de Ministrul Afacerilor Străine. Cancelar al Ordinului, pentru gradele de Mare-Ofițer și de Mare-Cruce; iar în celelalte grade în copii depe decrete, — copii certificate conforme de directorul Cancelariei Ordinului.

Fiecare expedițiune, osebit de numărul decretului, poartă și un număr de ordine, circonscris în limitele efectivelor determinate de lege, care număr de ordine, în caz de vacanță prin înaintare, prin condamnățiune de o juridicțiune oarecare sau după avizul consiliului de disciplină, instituit prin art. 18 din lege, sau prin deces, se reproduce pe brevetul celui che-

mat de a lua locul vacant, și, repetându-se acelaș număr de ordine, se adaugă la dânsul o literă, urmată la nevoie de o altă cifră, arătând că acelaș număr de ordine a fost repetat.

Naționali, la conferirea Ordinului, primesc numai brevele.

Străinilor, însă, se procură de Cancelaria Ordinului, odată cu notificarea de contere, și insemnele, cari, la incetarea lor din viață, sunt restituite de familiile străinilor decedați, exceptându-se Suveranii și Principii de sânge străini. Despre această restituire se face mențiune și în buletinul (adeverința de primire) ce însoțește notificarea de conferire ca, în caz de deces, să se restituie insemnele Cancelariei Ordinului.

TITLUL VI

Excluderea din Ordin prin condamnățiune de o juridicțiune oarecare, după avizul Consiliului de onoare instituit prin art. 18 din lege, prin deces

Art. 25. — Calitatea de membru al Ordinului se pierde pentru aceleași cauze cari fac a se pierde calitatea de cetățean român.

Drepturile și prerogativele de membru al Ordinului se suspendă pentru aceleași cauze cari fac a se suspenda drepturile de cetățean român.

Radiarea din controalele Ordinului, pentru cauzele mai sus arătate, se face prin decret regal.

Art. 26. — Regele, după raportul Ministrului Afacerilor Străine și în baza unei hotăriri pronunțate de o juridicțiune oarecare, și rămasă definitivă, sau în baza avizului Consiliului de onoare, instituit prin art. 18 din lege, ordonă, prin înalt decret, excluderea din controale a membrului devenit nedemn și suprimă astfel exercițiul drepturilor și prerogativelor ce i se conferise.

Procurorul și judecătorul de instrucție sau comisarul regal și substitutul de comisar regal, pentru instanțele judecătorești militare, sunt ținuti, indată ce se pune acțiunea publică în mișcare pentru delict de un caracter infamant (abuz de încredere, fals, excocherie, bancrută frauduloasă, furt, viol, dezertare, port ilegal de insemne, etc.) sau pentru crime (tentativă de omor, omor, etc.), a cercetă prin Cancelaria Ordinului dacă inculpatul posedă, sau nu, un grad în Ordin; și, în caz afirmativ, a consemnă aceasta în procesele-verbale ale instrucțiunii.

Președintele instanței judecătorești, în caz de condamnare rămasă definitivă, pronunță odată cu hotărîrea, formula următoare: «ai lipsit la onoare declar că ai devenit *«nedemn de a mai purta Ordinul»*, și dispune apoi trimiterea, *de urgență, din oficiu*, a unei expedițiuni depe hotărîrea judecătorească Cancelariei Ordinului, care în baza acelei hotărîri supune semnăturii Regelui decretul de excludere dintre membrii Ordinului.

Odată cu trimiterea hotărîrii se înaintează și brevetul de conferire de care condamnatul este deposedat.

Pentru mai multă siguranță că s'au împlinit de justiție îndatoririle ce-i incumbă, închisorile civile și militare vor cerceta în totdeauna prin Cancelaria Ordinului, dacă cel în contra căruia s'a emis un mandat definitiv de depunere, pentru una din cauzele mai sus arătate posedă sau nu Ordinul și vor trimite de *urgență și din oficiu* Cancelariei Ordinului, o expediție depe mandatul definitiv de depunere, cu toate semnamentele și cu arătare a gradului în Ordin.

Neobservarea obligațiunilor de mai sus, atât din partea autorităților judiciare, cât și din a închisorilor civile și militare, atrage după sine pedepse disciplinare și chiar revocarea sau distituirea din funcțiune.

Art. 27. — Pentru cazul când un membru al Ordinului s'ar face culpabil de o faptă care, fără a cădea sub previziunile codului penal, totuș ar fi de natură a-i atinge onoarea, Ministrul Afacerilor Străine Cancelar al Ordinului, fie după o plângere a unui membru al Ordinului, fie din oficiu, poate constitui un Consiliu de onoare care să judece cazul și să dea avizul său.

Acest Consiliu de onoare se institue prin decret regal și se compune din 5 membri ai Ordinului, câte unul de fiecare grad. Unul din membrii consiliului susține acuzarea.

Acel Consiliu, cu atribuțiuni disciplinare, mai judecă și infracțiunile la prezentul regulament cu privire la portul decorațiunii. (Titlul III, art. 10; titlul IV, art. 21).

Dacă Consiliul se pronunță pentru excluderea membrului recunoscut vinovat, Ministrul Afacerilor Străine, în baza hotărîrii pronunțate de Consiliu, raportă în scris Regelui.

Aprobându-se prin înaltă apostilă raportul, se ordonă excluderea prin decret regal.

În cazul când membrul citat refuză a se prezenta înaintea Consiliului hotărîrea se dă atunci în lipsă.

Ștergerea din controale a militarilor, membri ai Ordinului, reformati pentru greșeli grave contra onoarei ca om și ca militar, neprevăzute de codul penal, se ordonă de asemenea

prin decret regal în baza hotărîrii date de Consiliile de reformă, cari sunt ținute de a transmite, *de îndată și din oficiu*, Cancelariei Ordinului o expedițiune depe hotărîre.

Art. 28. — Radiera din cadre a membrilor decedați, făcându-se numai în baza extractelor mortuare, ofițerii de stare civilă din comunele urbane, reședințe și nereședințe de județ, sunt obligați a trimite, din momentul înregistrării cazului de deces și direct Cancelariei Ordinului, extracte depe actul de deces, cu arătare a gradului în Ordin și a numărului și datei brevetului de conferire.

Acel care mijlocește înregistrarea decesului, este ținut a prezenta brevetul. În lipsă de brevet, ofițerul de stare civilă referă telegrafic Cancelariei Ordinului, care este datoare a răspunde îndată. Relativ la membrii decedați în conunele rurale, extractele depe actele de deces se transmit Cancelariei Ordinului prin prefecturile de județe respective, ofițerii de stare civilă din comunele rurale fiind obligați a le înainta din oficiu prefecturii județului din care face parte comuna. Ca și ofițerii de stare civilă din comunele urbane, ei pot pretinde prezentarea brevetelor și, în lipsă de brevete, ei referă telegrafic prefecturii, care ia avizul Cancelariei Ordinului.

Pentru mai multă siguranță că ofițerii de stare civilă în comunele urbane observă cu strictete îndatoririle de mai sus, circumscripțiunile polițienești în comunele urbane, reședințe și nereședințe de județ, sunt ținute a comunica *de urgență și din oficiu*, directorului Cancelariei Ordinului încetarea din viață a membrului Ordinului, cu arătare a numărului și datei brevetului de conferire.

În lipsă de brevet, circumscripțiunile polițienești referă telegrafic Cancelariei Ordinului.

Vefice abatere dela regulele de mai sus, atrage după sine pedepse disciplinare și chiar revocarea sau destituirea din funcțiune.

Art. 29 — Regulamentul din 6 August 1835, pentru punerea în aplicare a legii relativă la înstituirea Ordinului Steaua României precum și toate dispozițiunile contrarii regulamentului de față, sunt și rămân desființate.

Art. II. — Ministrul nostru secretar de Stat la Departamentul Afacerilor Străine, Cancelar al Ordinului, este însărcinat cu executarea a esui decret.

Dat în Castelul Peleş, la 11 Octomvrie 1906.

CAROL

Ministrul Afacerilor Străine,
Cancelar al Ordinilor,

General de divizie Iacob Lahovari.

No. 3.505.

ORDINUL COROANA ROMÂNIEI

1881*

CAROL I,

Prin grația lui Dumnezeu și voința Națională, Rege al României,

La toți de față și viitori, sănătate :

Corpurile legiuitoare au adoptat și Noi sancționăm ce urmează :

L E G E

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Art. 1. — Se institue o decorațiune națională, numită *Coroana României*.

Art. 2. — Condițiunile și modalitatea conferirii acestei decorațiuni se vor stabili printr'un anume regulament.

Această lege s'a votat de Adunarea deputaților în ședința din 9 Mai 1881 și s'a adoptat cu majoritate de 54 voturi, contra 22.

Președinte, C. A. Rosetti.

(L. S. A. D.).

Secretar, *S. Guriță.*

Această lege s'a votat de Senat în ședința din 9 Mai 1881 și s'a adoptat cu majoritate de 32 voturi, contra 7.

Vice-președinte, G. Lecca.

(L. S. S.).

Secretar, *General A. Angelescu.*

Promulgăm această lege și ordonăm ca ea să fie investită
cu sigiliul Statului și publicată prin *Monitorul Oficial*.

Dat în București, la 10 Mai 1881.

(L. S. St.)

CAROL

Ministru secretar de Stat la Departamentul
Afacerilor Străine,
Cancelar al Ordinilor,
D. Brătianu.

Ministru secretar de Stat la Departamentul
de Justiție,
M. Pherekyde.

No. 1.244.

CAROL I,

Prin grația lui Dumnezeu și voința Națională, Rege al României,

La toți de față și viitori, sănătate :

Asupra raportului ministrului Nostru Secretar de Stat la Departamentul Afacerilor Străine, Cancelar al Ordinilor, sub No. 21.950 ;

În baza art. 2 din legea pentru instituirea Ordinului Coroana României,

Am decretat și decretăm :

Art. 1. — Aprobăm :

BCU Cluj / Central University Library Cluj

REGULAMENT

PENTRU

**PUNEREA ÎN APLICARE A LEGII RELATIVĂ LA INSTITUIREA
ORDINULUI COROANA ROMÂNIEI**

TITLUL I

Organizația, compunerea Ordinului, propuneri în Ordin

Art. 1. — Ordinul Coroana României, instituit prin legea din 10 Mai 1881, are de scop de a recompensa serviciile aduse Statului.

Art. 2. — Regele este Marele-Maestru al Ordinului, iar Ministrul Afacerilor Străine Cancelarul Său, care, în această calitate, este singurul în drept de a rezolva toate chestiunile atingătoare de Ordin. Ministrului Afacerilor Străine se transmit toate propunerile de conferire; el le supune aprobării Regelui și face a se execută lucrările de acel serviciu din departamentul său, sub denumirea de « *Cancelaria Ordinului* ».

Propunerile de conferire, înaintate numai prin mijlocirea departamentului de resort, trebuie să cuprindă : 1) numele (de familie), pronumele (de botez), scrise de întreg ; 2) locul și data (ziua, luna, anul) nașterii ; 3) domiciliul (orașul, strada și No., comuna și județul) ; 4) calitatea, în momentul propunerii, și 5) decorațiunea ce posedă. (Ordinul în urmă conferit și gradul, cu data conferirii). Cancelarul Ordinului, însă, își rezervă dreptul de a arăta gradul pentru care se propune. Fiecare propunere se face pe un tablou, cu indicațiunile de mai sus. Dacă propunerile sunt colective, cei propuși trebuie să fie trecuți pe tablouri în ordinea alfabetică. Propunerile fără indicațiunile de mai sus complete nu sunt admise. Regele aprobând, prin Înalta apostilă, tablourile, se notifică fiecăruia în parte conferirea; notificarea este însoțită de un buletin (formular de adeverință de primire), având lăsate în alb : numele, pronumele, locul și data nașterii, calitatea, domiciliul și naționalitatea, precum și decorațiunea ce posedă (Ordinul în urmă conferit și gradul). Notificarea și buletinul sunt în limba franceză pentru supușii străini. Tablourile odată învestite cu Înalta apostilă a Regelui, nu li se mai pot aduce nici o modificare.

Restituindu-se Cancelariei Ordinului buletinele adnotate și semnate de cei în drept, se supune semnăturii Regelui decretele de conferire. Decretele semnate, se liberează o expediție titularului, astfel cum se prevede la art. 23 din prezentul regulament. Acei cari nu restituie — precum se cere — Cancelariei Ordinului buletinele adnotate și semnate, sunt considerați ca neprimind decorațiunea și nu sunt prin urmare trecuți în decretele de conferire, anulându-se și notificarea de conferire.

Atară de cazuri excepționale, nu se fac numiri sau înaintări în Ordin decât la 10 Mai. Propunerile trebuie să fie înaintate cel mai târziu până la 1 Aprilie ; după această dată nu mai sunt admise propunerile de conferire de 10 Mai.

Art. 3. — Administrațiunea Ordinului este încredințată directorului Cancelariei, care lucrează direct cu ministrul și este ajutat de un subdirector, un ținător de registri, un caligraf, arhivar și doi copişti.

Scriptele Cancelariei se compun din : Corespondența Ordinului, fișe nominale întocmite în ordine alfabetică, registre de mutațiuni (numiri și înaintări, decese, condamnațiuni), de intrare și ieșire pentru însemnele aflate în depozitul Cancelariei Ordinului, de bonuri (cu matcă) pentru cumpărare de însemne, arhiva Ordinului.

Art. 4. — Ordinul Coroana României cuprinde: Cavaleri, Ofițeri, Comandori, Mari-Ofițeri și Mari-Crucii.

Membrii Ordinului sunt numiți pe viață; numărul lor este ilimitat.

Art. 5. — Principele moștenitor și Principii Familiei Regale, la etatea de 18 ani, poartă de drept Marea-Cruce a Ordinului.

Art. 6. — De regulă nu se conferă Ordinul străinilor, oricare ar fi naționalitatea lor, decât după prealabilul aviz al guvernelor respective, afară numai dacă Regele conferă Ordinul «*motu proprio*»; decretele de conferire nu se publică.

Relativ la decorarea străinilor, membrii ai Corpului diplomatic și consular din România, se cere ca dâșii să aibă un stagiu de cel puțin doi ani în țară.

TITLUL II

Forma și dimensiunile insemnelor

Art. 7. — Ordinul Coroana României este o cruce cu brațe egale; fiecare braț este de smalt roșu, având împrejur o dungă de smalt alb; între brațe cifra Maiestații Sale Regelui. În mijlocul crucii, în față și în dos, este un medalion de smalt roșu, cu un cerc de smalt alb, împrejurul medalionului. Pe smaltul roșu, în față, se află Coroana Regală, de oțel (făurită din metalul unuia dintre tunurile luate ca trofee de la inamic, în bătălia de la Plevna delă 28 Noemvrie 1877), iar pe cercul de smalt alb este scris, în partea de sus: «Prin Noi înșine», iar în partea de jos: «14 Martie 1881» (data proclamării Regatului). Reversul (dosul) medalionului poartă scris, la mijloc, pe smaltul roșu, în linie orizontală: «10 Mai» (data încoronării) și împrejur, pe cercul de smalt alb: «1866—1877—1881» (datele respective ale suirii pe Tron, proclamării Independenței și proclamării Regatului).

Cilra Regală, între brațele crucii, ca și montura crucii, este de argint pentru Cavaleri și de aur pentru celelalte grade.

Diametrul crucii este de 40^{mm} pentru Cavaleri și Ofițeri și de 60^{mm} pentru Comandori și Mari-Ofițeri.

Placa de Mare-Ofițer este de argint, cu 8 raze, în mărime de 85^{mm}, având la mijloc medalionul de smalt roșu cu Coroana Regală de oțel și cu inscripțiunea împrejur. Pe lângă placă, Marii-Ofițeri mai poartă crucea ca cea de Co-

mandor, care, împreună cu placa, formează gradul de Mare-Ofițer.

Placa de Mare-Cruce este de asemenea cu 8 raze, în mărime însă de 90^{mm}, având pe dânsa reprodusă, în relief; crucea ca cea de Comandor. Pe lângă placă Marii-Cruci mai poartă atârnată, sub o fundă în formă de cravată, de vârful unei lente (cordon), o osebită cruce, în mărime de 70^{mm}, care, împreună cu placa și cu lanta, formează gradul de Mare-Cruce.

Insemnele Ordinului Coroana României sunt atârinate de o panglică moară, de culoare albastră închis, cu câte o dungă pe fiecare margine de culoarea oțelului, dânga lată de 6^{mm} la Cavaleri și Ofițeri; de 8^{mm} la Comandori și Mari-Ofițeri și de 20^{mm} la Mari Cruci. Panglica de care sunt atârinate insemnele este lată la Cavaleri și Ofițeri de 35^{mm} și lungă, în partea aparentă, de 50^{mm} și se fixează pe piept, în toată lățimea ei, adică fără alte îndoituri decât cele dela extremități, de care, pe de o parte, se atârână crucea de panglică, iar pe de altă parte panglica de piept, căpătâiele panglicii prinzându-se cu copci dedesubt. Pe deasupra panglicii, la Ofițeri, mai este și o rozetă cu un diametru de 25^{mm}. Panglica la Comandori și Mari-Ofițeri este lată de 45^{mm} și de o lungime egală cu periferia gâtului. Lanta (cordonul) la Marii-Cruci este lată de 100^{mm} și de o lungime egală cu periferia bustului. Este riguros interzis de a purta panglica în alt mod decât cel mai sus indicat.

Pentru militari insemnele sunt aceleași ca pentru civili, fără nici o distincțiune.

Ecrenul (cutia) care conține decorațiunea este de lemn, îmbrăcat pe din afară cu piele mată (fără lustru și fără săpături), de culoare albastru-inchis, iar pe dinăuntru cu pluș cenușiu-deschis; pe capacul cutiei sunt săpate în aur Coroana și Cifra Regale. Pentru modul de confecționare întocmai a insemnelor, a panglicii și a ecrenului (cutia), a se vedea modelul-tip aflat la Cancelaria Ordinului.

TITLUL III

Chipul de a purta insemnele. Contravențiuni

Art. 8. — De regulă, un grad mai mare exclude gradul inferior și, prin urmare, nu se poartă decât insemnele gradului în urmă conferit:

a) Cavalerii și Ofițerii Ordinului Coroana României poartă

insemnele cu panglica în forma și dimensiunile stabilite (art. 7) pe piept, și deasupra sânului stâng: — civilii — în ținută de ceremonie (frac, cravată albă și mănuși albe, sau cravată albă și mănuși negre în caz de doliu oficial), deasupra fracului; sau în uniformă civilă, la înălțimea întâiului nasture de sub gulerul uniformei; — militarii — conform regulamentelor militare; — magistrații în togă — deasupra robei; și, — clericii — deasupra vestmintelor sacerdotale.

b) Comandorii poartă insemnele cu panglă ca în forma și dimensiunile arătate mai sus (art. 7), la gât (en santoir), în mijlocul pieptului, panglica împrejurul gâtului: — civilii — în ținută de ceremonie, panglica sub cravată, insemnele numai ieșind afară de sub funda cravatei, sau în uniformă civilă panglica sub gulerul uniformei, insemnele numai ieșind afară din gulerul uniformei peste primul nasture, când uniformă este încheiată (de altminterlea ca la frac); — militarii — conform regulamentelor militare; — magistrații în togă — panglica sub cravată (bavetă), insemnele numai ieșind afară deasupra căpătâielor cravatei (baveta); și — clericii în odăjdii — panglica între crucea arhierescă și engolpionul;

c) Marii-Ofițeri poartă pe lângă Crucea de Comandor ca mai sus și o placă în forma și dimensiunile arătate (art. 7), pe piept și sub sânul stâng: — civilii — în ținută de ceremonie, deasupra fracului, sau, în uniformă civilă, deasupra uniformei; — militarii — conform regulamentelor militare; — magistrații în togă — deasupra robei; și — clericii în odăjdii — deasupra vestmintelor sacerdotale;

d) Marii-Cruci poartă, oșebit de placă în forma și dimensiunile arătate (art. 7), panglica în formă de lentă (cordon), trecând dela umărul drept spre coapsa stângă: — civilii, — în ținută de ceremonie, deasupra vestei (gilet) dela frac (la solemnități fără caracter oficial, sub vesta dela frac); sau în uniformă civilă, deasupra uniformei; — militarii, — conform regulamentelor militare; — magistrații în togă, — în eșarpă deasupra robei; și, — clericii — după gât, pe piept (nu peste umăr, în eșarpă), panglica neacoperind engolpionul, care, — aceasta, — trebuie să apară între crucea arhierescă (la dreapta) și între insemnele Ordinului (la stânga).

Doamnele decorate poartă insemnele pe umărul stâng; de asemenea poartă lentă (cordonul) în eșarpă, dela umărul drept spre coapsa stângă; lentă se prinde pe umăr prin o agrafă (juvaer); tot astfel se prinde și la talie.

Insemnele Ordinului în gradul de Comandor, Mare-Ofițer și Mare-Cruce, fiind eminamente de gală, se poartă, în forma și dimensiunile arătate, numai în ținută de ceremonie.

Insemnele gradului conferit nu se pot purta decât după împlinirea tuturor formalităților prescrise, afară numai dacă Regele le dă însuș cu mâna sa.

Art. 9. — Membrii Ordinului (civili) în ținuta zilei sau chiar la solemnități fără caracter oficial, sunt autorizați a purta panglica fără insemne, în formă de fundă, în gradul de cavaler și în formă de rozetă în celelalte grade, la prima butonieră (gaură de nasture) dela reverul din stânga de sub gulerul hainei, rozeta având un diametru de 10^{m.m.}. Numai membrii Ordinului (civili) pot purta funda sau rozeta la butonieră.

Este dar riguros interzis persoanelor decorate cu o medalie sau cu orice altă distincțiune onorifică, neavând denumirea expresă de *Ordin*, de a purta panglica despărțită de medalie sau de insemnele distincțiunii onorifice, neavând denumirea expresă de *Ordin*.

Contravenienții sunt pasibili de art. 208 din codul penal (port ilegal de insemne).

Oricine, observând o contravențiune la portul decorațiunii, poate depune o plângere în scris Cancelăriei Ordinului. Agenții forței publice sunt în tot momentul autorizați de a cerceta și de a se asigura dacă cineva are drept sau nu la portul decorațiunii, cerând prezentarea brevelului, și, constatând o abatere, sunt datori a pune acțiunea publică în mișcare pentru darea în judecată a delicuentului, raportând și Cancelăriei Ordinului.

Art. 10. — Naționali, membrii ai Ordinului, cari posedă și decorațiuni străine, poartă de regulă, în țară, Ordinul Național, fie în ținută de ceremonie (insemnele în mărime reglementară), fie în ținuta zilei (funda sau rozeta).

Se exceptează, însă, cazul când solemnitatea are loc în onoarea unui Stat străin, și atunci sunt datori a purta decorațiunea acelu Stat străin, și dacă nu au o decorațiune dela acel Stat străin, ei poartă Ordinul Național.

Contravenienții la dispozițiunile de mai sus sunt traduși înaintea Consiliului de disciplină, instituit prin art. 26 din regulament.

Art. 12. — Eticheta cere ca cel decorat să solicite onoarea de a fi primit în audiență de Suveran, pentru a mulțumi, purtând și Ordinul conferit, sau să mulțumească în scris.

Art. 12. — La solemnitățile Curților Regale și la orice alte solemnități onorate cu prezența Suveranilor și a Familiei Regale, este riguros interzis de a purta alte insemne de decorațiuni decât cele în forma și dimensiunile reglementare.

Decorațiunile reduse (în miniatură) cu sau fără panglică și

atârpnate de un lăntişor, sunt tolerate numai la solemnităţi fără caracter oficial. Tot asemenea se poate purta, în aceste împrejurări, numai placa de Mare-Ofiţer sau de Mare-Cruce.

Marii-Cruci nu poartă lentă (cordonul) în Săptămâna Pa-timilor, la slujbele bisericeşti.

Art. 13. — De regulă decoraţiunile ce se poartă pe partea stângă a pieptului nu se pot aşeza pe două rânduri; — in-semnele punându-se în linie orizontală pe piept, în uniformă, la înălţimea întâiului nasture de sub gulerul uniformei, iar în frac, — dacă sunt mai multe de trei, — în direcţiunea reverului hainei; în primul caz, ordinea de precădere se socoteşte cu începere dela mijlocul pieptului spre umărul stâng; iar în cel de al doilea caz, dela prima butonieră (gaură de nasture) a reverului din stânga de sub gulerul fracului în direcţiunea reverului, în jos.

Pentru insemnele ce se poartă la gât, ordinea de precădere este de sus (dela gât) în jos (spre mijlocul pieptului), insemnele punându-se perpendicular, unele sub altele, (în uniformă, când aceasta este încheiată, dealungul nasturilor, insemnele ne mai fiind aparente).

Ordinea de precădere pentru plăci este sau în formă de triunghi cu vârful în jos, şi adică: placa No. 1 şi No. 2 pe aceeaş linie orizontală şi placa No. 3 dedesubt la mijloc; sau în formă de romb, când sunt patru plăci, sau pe două linii orizontale, când plăcile sunt mai multe de patru.

Pentru lentă (cordon) nu există ordine de precădere, de oarece nu se poartă nicăieri decât o singură lentă (cordon).

Art. 14 — Sub nici un cuvânt, nimeni nu poate confecţiona şi procura insemne de decoraţiuni fără o prealabilă autorizare a Ministerului Afacerilor Străine. Contravenienţii sunt daţi judecăţii şi pedepsiţi conform legii. Tot asemenea când confecţionează şi procura insemne în alte forme şi dimensiuni decât cele stabilite prin legi, regulamente sau ordonanţe ministeriale, chiar dacă purtătorii de insemne ar pretinde dela comercianţi să li se procure insemne sau panglici de decoraţiuni confecţionate în alt mod.

TITLUL IV

Admiterea şi înaintarea în Ordin. Ierarhia şi asimilarea Ordinului. Prerogative (onoruri)

Art. 15. — Nimeni nu poate fi admis în Ordin decât în întâiul grad de Cavaler, dacă nu posedă nici un grad în Or-

dinul Steaua României; în cazul contrar, însă, i se poate conferi în Ordinul Coroana României un grad imediat superior celui ce are în Ordinul Steaua României.

Art. 16. — Pentru a fi înaintat la un grad superior, se cere: Dela gradul de Cavaler la cel de Ofițer un stagiul de cel puțin 2 ani; dela gradul de Ofițer la cel de Comandor cel puțin 3 ani; dela gradul de Comandor la cel de Mare-Ofițer cel puțin 4 ani, și dela cel de Mare-Ofițer la cel de Mare-Cruce cel puțin 5 ani. Împlinirea stagiului nu constituie un drept la o înaintare imediată, aceasta fiind mai mult la aprecierea Ministrului Afacerilor Străine, Cancelar al Ordinului.

Art. 17. — De regulă trebuie să treacă un interval de cel puțin 4 ani dela o conferire de decorațiune la alta, chiar dacă cineva ar avea stagiul împlinit în grad, fie în orice Ordin.

Art. 18. — Faptele meritorii pot dispensa de condițiunile cerute de art. 15, 16, 17 pentru admiterea și înaintarea în Ordin.

Tot asemenea, când Regele conferă Ordinul «*motu proprio*».

Art. 19. — Propunerile pentru faptele meritorii, în orice ramură a activității umane, trebuie neapărat să arate în mod explicit și cu deamănunțul motivele pentru care se cere decorațiunea. Motivele sunt arătate de însăși autoritatea care face propunerea Cancelariei Ordinului; aceasta, la rândul ei, le expune în raportul său la Rege. Propunerile, în acest caz, sunt individuale și transmise pe calea ierarhică — dacă cei propuși se află în serviciul Statului — Ministrului respectiv, care le înaintează Ministrului Afacerilor Străine, ca acesta să le supună aprobării Regelui.

Art. 20. — Ierarhia și asimilarea Ordinului, în raport cu Ordinele în ființă, sunt precum urmează: Ordinul Coroana României este inferior celorlalte Ordine: 1) Gradul de Cavaler al Ordinului Coroana României este inferior celui de Cavaler al Ordinului Steaua României; 2) Gradul de Ofițer al Ordinului Coroana României este egal cu cel de Cavaler al Ordinului Steaua României; 3) Gradul de Comandor al Ordinului Coroana României este egal cu cel de Ofițer al Ordinului Steaua României; 4) Gradul de Mare-Ofițer al Ordinului Coroana României este egal cu cel de Comandor al Ordinului Carol I și Steaua României; 5) Gradul de Mare-Cruce al Ordinului Coroana României este inferior celui de Mare-Ofițer al Ordinului Carol I și egal cu cel de Mare-Ofițer al Ordinului Steaua României.

Art. 21. — Pentru toți membrii Ordinului, purtând pe piept

insemnele în forma și dimensiunile reglementare, militarii de orice grad dau onorul militar, la care decoratul este dator a răspunde.

Tot asemenea, membrii Ordinului (civili) își datoresc între dânsii salutul dela un grad mai mic la un grad mai mare, când poartă insemnele în forma și dimensiunile reglementare.

Contravenienții la aceste dispozițiuni sunt traduși înaintea Consiliului de disciplină, instituit prin art. 26 din regulamentul.

Art. 22. — Onorurile militare se dau de asemenea membrilor decedați ai Ordinului, potrivit gradului, astfel: 1) pentru gradul de Cavaler, onorurile militare funebre ce se cuvin gradului de sublocotenent; 2) pentru gradul de Ofițer, cele de locotenent; 3) pentru gradul de Comandor, cele de căpitan; 4) pentru gradul de Mare-Ofițer, cele de maior, și 5) pentru gradul de Mare-Cruce, cele de colonel. Pentru darea acestor onoruri, trupa sub arme se conformă, fără deosebire, regulamentelor militare.

Aceste unități se pot reduce în garnizoanele unde trupele nu sunt suficiente.

Dacă membrul decedat avea un grad militar superior celui pentru care, în Ordin, se cere darea onorurilor militare funebre, atunci se dă preferință onorurilor ce se cuvin gradului militar.

Pentru membrul Ordinului, care nu avea nici un grad militar, onorurile militare funebre se dau numai la domiciliul defunctului sau la biserică, unde se săvârșește serviciul religios.

La darea acestor onoruri trupa este așezată în fața casei sau a bisericii și reintră în cazarmă după trecerea cortegiului.

Darea onorurilor militare funebre se cere prezentându-se brevetul comandantului pieței sau șefului garnizoanei, acolo unde nu se află comandant de piață, și care, după ce pune viza sa pe brevet — perforându-l — dă ordinele cuvenite. În lipsă de brevet, el referă telegrafic directorului Cancelariei Ordinului, care este dator a răspunde îndată.

După darea onorurilor militare funebre, comandantul de piață sau șeful garnizoanei comunică imediat directorului Cancelariei Ordinului data la care s'au orânduit aceste onoruri, cu arătarea numelui și pronumelui decedatului, a calității, a domiciliului, a gradului în Ordin, precum și a numărului și datei brevetului.

TITLUL V

Brevete

Art. 23. — Fiecare membru al Ordinului are drept la un brevet, care rămâne proprietatea familiei decoratului, după încetarea sa din viață. Numai în caz de condamnățiune, potrivit art. 26 și 27, titularul este deposedat de acel brevet.

Nu se liberează brevete Suveranilor și Principilor de sânge, cari primesc numai însemnele. Regele, însă, ordonă, prin înalt decret, înscrierea în controale.

Brevetele sunt în expediții originale depe decrete, investite cu semnătura Regelui și contrasemnate de Ministrul Afacerilor Străine, Cancelar al Ordinului, pentru gradele de Mare-Ofițer și de Mare-Cruce; iar în celelalte grade în copii depe decrete, — copii certificate conforme de directorul Cancelariei Ordinului.

Art. 24. — Naționalii, la conferirea Ordinului, primesc numai brevetele.

Străinilor, însă, se procură de Cancelaria Ordinului, odată cu notificarea de conferire, și însemnele, cari, la încetarea din viață, sunt restituite de familiile străinilor decedați, excepându-se Suveranii și Principii de sânge străini. Despre această restituire se face mențiune și în buletinul (adeverința de primire) ce însoțește notificarea de conferire ca, în caz de deces, să se restituie însemnele Cancelariei Ordinului.

TITLUL VI

**Excluderea din Ordin prin condamnățiune
de o jurisdicțiune oarecare după avizul Consiliului
de onoare; prin deces**

Art. 25. — Calitatea de membru al Ordinului se pierde prin aceleași cauze cari fac a se pierde calitatea de cetățean român.

Drepturile și prerogativele de membru al Ordinului se suspendă pentru aceleași cauze cari fac a se suspenda drepturile de cetățean român.

Radierea din controalele Ordinului pentru cauzele mai sus arătate, se face prin decret Regal.

Art. 26. — Regele, după raportul Ministrului Afacerilor Străine și în baza unei hotărâri pronunțate de o jurisdicțiune oarecare și rămasă definitivă, sau în baza avizului Consiliului

de onoare prevăzut de art. 26 din regulamentul pentru punerea în aplicare a legii relativă la instituirea Ordinului Steaua României, ordonă prin înalt decret excluderea din controale a membrului devenit nedemn și suprimă astfel exercițiul drepturilor și prerogativelor ce i se conferise.

Procurorul și judecătorul de instrucțiune sau comisarul Regal și substitutul de comisar Regal, pentru instanțele judecătorești militare, sunt ținuți, îndată ce se pune acțiunea publică în mișcare pentru delictе de un caracter infamant (abuz de încredere, fals, escrocherie, bancrută frauduloasă, furt, viol, dezertare, port ilegal de însemne, etc.), sau pentru crime (tentativă de omor, omor, etc.), a cercetă prin cancelaria Ordinului dacă inculpatul posedă, sau nu un grad în Ordin și în caz afirmativ, a consemna aceasta în procesele-verbale ale instrucțiunii.

Președintele instanței judecătorești, în caz de condamnățiune rămasă definitivă, pronunță, odată cu hotărîrea, formula următoare: «ai lipsit la onoare, declar că ai devenit nedemn de a mai purta Ordinul» și dispune apoi trimiterea *de urgență și din oficiu*, a unei expedițiuni depe hotărîrea judecătorească Cancelariei Ordinului, care în baza acelei hotărîri supune semnăturii Regelui decretul de excludere dintre membrii Ordinului.

Odată cu trimiterea hotărîrii se înănteaază și brevetul de conferire, de care condamnatul este deposedat.

Pentru mai multă siguranță că s'au îndeplinit de justiție îndatoririle ce-i incumbă, închisorile civile și militare vor cercetă în totdeauna, prin Cancelaria Ordinului, dacă cel în contra căruia s'a emis un mandat definitiv de depunere, pentru una din cauzele mai sus arătate, posedă sau nu Ordinul și vor trimite *de urgență și din oficiu*, Cancelariei Ordinului, o expediție depe mandatul definitiv de depunere, cu toate semnamentele și cu arătarea gradului în Ordin.

Neobservarea obligațiunilor de mai sus, atât din partea autoritaților judiciare, cât și din a închisorilor civile și militare, atrage după sine pedepse disciplinare și chiar revocarea sau desțuirea din funcțiune.

Art. 27. — Pentru cazul când un membru al Ordinului s'ar face culpabil de o faptă care, fără a cădea sub previziunile codului penal, totuș ar fi de natură a-i atinge onoarea, Ministrul Afacerilor Străine, Cancelar al Ordinului, fie după o plângere a unui membru al Ordinului, fie din oficiu, poate constitui un consiliu de onoare, care să judece cazul și să deă avizul său.

Acest consiliu de onoare se instituie prin decret Regal și se

compune din 5 membri ai Ordinului, câte unul de fiecare grad. Unul din membrii consiliului susține acuzarea. Președinția revine de drept celui mai mare în grad.

Acel Consiliu, cu atribuțiuni disciplinare, mai judecă și înfracțiunile la prezentul regulament cu privire la portul decorațiunii (Titlul III, art. 10; titlul IV, art. 21).

Dacă Consiliul se pronunță pentru excluderea membrului recunoscut vinovat, Ministrul Afacerilor Străine, în baza hotărârii pronunțate de Consiliu, raportă în scris Regelui.

Aprobându-se prin Înaltă apostilă raportul, se ordonă excluderea prin decret Regal.

În cazul când membrul citat refuză a se prezenta înaintea Consiliului, hotărârea se dă atunci în lipsă.

Ștergerea din controale a militarilor, membri ai Ordinului, reformați pentru greșeli grave contra onoarei ca om și ca militar, neprevăzute de codul penal, se ordonă de asemenea prin decret Regal în baza hotărârii date de Consiliile de reformă, cari sunt ținute de a transmite *de îndată și din oficiu*, Cancelariei Ordinului o expedițiune depe hotărâre.

Art. 28. — Radierea din cadre a membrilor decedați, făcându-se numai în baza extractelor mortuare, ofițerii de stare civilă din comunele urbane, reședințe și nereședințe de județ, sunt obligați a trimite din momentul înregistrării cazului de deces și direct Cancelariei Ordinului, extracte depe actele de deces, cu arătarea gradului în Ordin și a numărului și datei brevetului de conferire. Acel care mijlocește înregistrarea decedului, este ținut a prezenta brevetul. În lipsă de brevet, ofițerul de stare civilă referă telegrafic directorului Cancelariei Ordinului, care este dator a răspunde îndată. Relativ la membrii decedați în comunele rurale, extractele depe actele de deces se transmit Cancelariei Ordinului prin prefecturile de județe respective, ofițerii de stare civilă din comunele rurale fiind obligați a le înainta din oficiu prefecturii județului din care face parte comuna. Ca și ofițerii de stare civilă din comunele urbane, ei pot pretinde prezentarea brevetelor și în lipsă de brevete, ei referă telegrafic prefecturii, care ia avizul Cancelariei Ordinului.

Pentru mai multă siguranță că ofițerii de stare civilă în comunele urbane observă cu strictețe îndatoririle de mai sus, circumscripțiunile polițienești în comunele urbane, reședințe și nereședințe de județ, sunt ținute a comunica, *de urgență și din oficiu*, directorului Cancelariei Ordinului încetarea din viață a membrului Ordinului, cu arătare a numărului și datei brevetului de conferire. În lipsă de brevet, circumscripțiunile polițienești referă telegrafic Cancelariei Ordinului.

Verice abatere dela regulele de mai sus atrage după sine pedepse disciplinare și chiar revocarea sau destituirea din funcțiune.

Art. 29. — Regulamentul din 6 August 1885, pentru punerea în aplicare a legii relativă la instituirea Ordinului Coroana României, precum și toate dispozițiunile contrarii regulamentului de față, sunt și rămân desființate.

Art. II.—Ministrul Nostru secretar de Stat la departamentul Afacerilor Străine, Cancelar al Ordinului, este însărcinat cu executarea acestui decret.

Dat în Castelul Peleş, la 11 Octomvrie 1906.

CAROL

Ministrul Afacerilor Străine,
Cancelar al Ordinului,

General de divizie I. Lahovari.

No. 3.506.

ADAUGIRI LA LEGILE ORDINELOR NAȚIONALE PENTRU TIMPUL DE RĂȘBOI

FERDINAND I,

Prin grația lui Dumnezeu și voința Națională, Rege al României,

La toți de față și viitori, sănătate :

Având în vedere jurnalul Consiliului de Miniștri sub No. 341 din 9 Aprilie 1918;

Asupra raportului Ministrului Nostru Secretar de Stat la Departamentul de război, sub No. 469 din 9 Aprilie 1918,

Am decretat și decretăm:

Art. I.—În scop de a se accentua încă mai mult însemnătatea faptelor de arme săvârșite pe însuș câmpul de luptă; hotărîm ca decorațiunile «Steaua României» și «Coroana României» în gradul de Cavaler, Ofițer și Comandor, obținute pentru astfel de fapte să fie purtate cu panglica Medalia «Virtutea Militară».

Pentru cravata de Comandor panglica va avea lărgimea obișnuită a cravatei.

Art. II. Dreptul de a purta decorațiunile de război cu panglica «Virtutea Militară» se va acorda prin înalt decret tuturor ofițerilor și gradelor inferioare cari cad în prevederile art. 1 de mai sus, după tabelele ce se vor întocmi și mi se vor prezenta de către Ministerul de Război.

În viitor înaltul decret prin care se conferă Ordinele «Steaua României» și «Coroana României» în gradele sus arătate va purta și mențiunea dacă se conferă panglica «Virtutea Militară».

Art. III. Ministrul Nostru Secretar de Stat la Departamentul de Război este însărcinat cu executarea decretului de față.

Dat în Iași, la 9 Aprilie 1918.

FERDINAND

Ministru de război,
General C. Hârjeu.

No. 851.

CRUCEA ȘI MEDALIA »SERVICIUL CREDINCIOS«

CAROL I,

Prin grația lui Dumnezeu și voința Națională, Rege al României.

La toți de față și viitori, sănătate :

Asupra raportului Ministrului Nostru Secretar de Stat la Departamentul Afacerilor Străine, Cancelar al Ordinilor, No. 21.952,

Am decretat și decretăm :

Art. I. Aprobăm :

BCU Cluj / Central University Library Cluj

REGULAMENT

PENTRU

INSTITUIREA CRUCEI ȘI MEDALIEI »SERVICIUL CREDINCIOS«

Art. 1. — Se institue o cruce și o medalie cu deviza «Serviciul Credincios», cari se vor acorda drept răsplătire a serviciilor civile și militare aduse Statului în toate ramurile activității publice.

Administrația acestor distincțiuni onorifice este încredințată Cancelariei Ordinilor.

Art. 2. — Propunerile de conferire înaintate Cancelariei Ordinilor numai prin mijlocirea departamentului de resort trebuie să cuprindă : 1) numele (de familie), pronumele (de botez), scrise de întreg ; 2) locul și data (ziua, luna, anul) nașterii ; 3) domiciliul (orașul, strada și No. . . . , comuna și județul) ; 4) calitatea (în momentul propunerii) ; 5) decorațiunea ce posedă cu data conferirii și 6) clasa pentru care se propune.

Fiecare propunere se face pe un tablou cu indicațiunile

de mai sus. Dacă propunerile sunt colective cei propuși trebuie să fie trecuți în tablou în ordinea alfabetică. Propunerile cari nu ar cuprinde toate indicațiunile specificate în rubrici, nu sunt admise. Regele aprobând, prin înaltă apostilă, tablourile, se notifică fiecăruia în parte conferirea; notificarea este însoțită de un buletin (formular de adevărită de primire) ale cărui date, lăsate în alb (numele, pronumele, locul și data nașterii, calitatea, domiciliul, decorațiunea ce posedă, precum și naționalitatea), se adnotează sub semnătura de cel ce primește notificarea. Notificarea și buletinul sunt în limba franceză pentru supuși străini.

Tablourile, odată în vestite cu înalta apostilă a Regelui, nu li se mai pot aduce nici o modificare.

Restituindu-se Cancelariei Ordinilor, buletinele adnotate și semnate de cei în drept se supun semnăturii Regelui decretele de conferire.

Decretele semnate, se liberează o expediție titularului, astfel cum prevede art. 15 din prezentul regulament.

Art. 3. — Acei cari nu restituie, — precum se cere, — Cancelariei Ordinilor, buletinele adnotate și semnate, sunt considerați ca neprimind decorațiunea și nu sunt, prin urmare, trecuți în decretele de conferire, — anulându-se și notificarea de conferire.

Art. 4. — Scriptele se compun din: corespondența decorațiunii; registre nominale de mutațiuni; de intrare și ieșire pentru insemnele atlate în depozitul Cancelariei Ordinilor; de bonuri (cu matcă) pentru compărare de insemne; arhivă, etc.

Art. 5. — Crucea și Medalia «Serviciul Credincios» cuprind fiecare câte două clase: clasa I (de metal galben) și clasa II (de metal alb).

Titularii sunt numiți pe viață; numărul lor este ilimitat.

Art. 6. — De regulă, nu se conferă Crucea sau Medalia străinilor, oricare ar fi naționalitatea lor, decât după prealabilul aviz al guvernelor respective, afară numai dacă Regele le conferă «*motu proprio*».

Art. 7. — Crucea este o piesă de metal cu un diametru de 32^{mm}. și o grosime de 2^{mm}.5, având 4 ramuri cu raze între despărțituri.

În centrul Crucii este un medalion pe care sunt stampate, în relief armele țării, în față (avers), iar inscripțiunea «*Serviciul Credincios*» în dos (revers). Împrejurul inscripțiunii este câte o ramură de stejar și de laur, cari se unesc printr-o fundă. Medalia este de asemenea o piesă de metal cu un diametru de 30^{mm}. și o grosime de 2^{mm}.5; forma ei este rotundă. Pe o parte (avers) poartă în relief armele țării, iar pe partea

opusă (revers), sunt stampate, tot în relief, cuvintele: «Serviciul Credincios», înconurate de câte o ramură de stejar și de laur, care se unesc printr'o fundă. La partea superioară a Crucii și a Medaliei este Coroana Regală și un inel prin care se trece panglica.

Panglica este de moar albastru-deschis, cu câte o dungă de fir argintiu pe fiecare margine, panglica lată de 35^{mm}, și lungă în partea aparentă de 50^{mm}, și se fixează pe piept în toată lățimea ei, adică fără alte îndoituri decât cele dela extremități, de care, pe de o parte, se atârnă Crucea sau Medalia, de panglică, iar pe de altă parte, panglica de piept, căpătăele panglicii prinzându-se cu copci de desupt.

Este riguros interzis de a purta panglica în alt mod.

Cutia care conține insemnele este de carton (mucava), pe din afară de culoare albastră, având tipărite pe capac, în aur, Cifra și Coroa a Regale, precum și clasa, iar mai jos, produsă în miniatură, Crucea sau Medalia.

Art. 8. — De regulă, o clasă mai mare exclude pe cea inferioară și, prin urmare, nu se poartă decât insemnele clasei în urmă conferite.

Cei decorați cu Crucea sau Medalia «Serviciul Credincios», poartă insemnele cu panglica în forma și dimensiunile stabilite (art. 7), pe piept și deasupra sânului stâng, ori cari ar fi vestimintele celui ce o poartă. Doamnele poartă insemnele cu panglica pe umărul stâng. Insemnele nu se pot purta decât după împlinirea tuturor formalităților prescrise, atarâ numai dacă Regule le dă Insuș cu nâna Sa.

Art. 9. — Este riguros interzis persoanelor decorate cu Crucea sau Medalia «Serviciul Credincios», sau cu ori care altă distincțiune onorifică neavând denumirea expresă de «*Ordin*», fie chiar conțerită de oricare altă autoritate decât Căncelaria Ordinilor, de a purta panglica fără Cruce sau Medalie și nici chiar panglica în formă de fundă sau de rozetă la butonieră (gaura de nasture dela reversul hainei), — port autorizat numai pentru *Ordine*. — Contravenienții sunt pasibili de art. 208 din codul penal (port ilegal de insemne).

Verșine, observând o contravenție la portul Crucii sau Medaliei, poate depune o plângere în scris Căncelariei Ordinilor. Agenții forței publice sunt, în tot momentul, autorizați de a cercuță și de a se asigura dacă cineva are drept sau nu la portul decorațiunilor, cerând prezentarea brevetului și, constatând că nu are drept sau că poartă panglica despărțită de Cruce sau Medalie, sau în formă de fundă sau de rozetă la butonieră, sunt datori a pune acțiunea publică în miș-

care pentru darea în judecată a delicventului, raportând și Cancelariei Ordinilor.

Art. 10. — La solemnitățile Curților Regale și la oricari alte solemnități onorate cu prezența Suveranilor și a Familiilor Regale, este riguros interzis de a purta alte insemne de decorațiuni decât cele în forma și dimensiunile reglementare. Decorațiunile reduse (în miniatură) sunt tolerate numai la solemnități fără caracter oficial.

Art. 11. — De regulă, decorațiunile ce se poartă pe partea stângă a pieptului nu se pot așeza pe două rânduri, insemnele punându-se în linie orizontală pe piept; ordinea de precădere pentru aceste decorațiuni se socotește cu începere de la mijlocul pieptului spre umărul stâng; iar, în frac, dela prima butonieră (gaura de nasture) a reverului din stânga, de sub gulerul fracului, în direcțiunea reverului în jos.

Art. 12. — Sub nici un cuvânt, nimeni nu poate confecționa și procura insemne de decorațiuni fără o prealabilă autorizare a Ministerului Afacerilor Străine. Contravenienții sunt dați judecății și pedepsiți conform legii. Tot asemenea, când se confecționează panglici și insemne în alte forme și dimensiuni decât cele stabilite prin legi, regulamente sau ordonanțe ministeriale, chiar dacă purtătorii de insemne ar pretinde dela comercianți să li se procure panglici și insemne de decorațiuni confecționate în alt mod.

Art. 13. — De regulă, nu se conferă Crucea sau Medalia de clasa I-a mai înainte de a se conferi pe cea de clasa II-a, și pentru a înainta dela o clasă la alta se cere un stagiu de cel puțin 4 ani. Se poate însă conferi deadreptul Crucea sau Medalia de clasa I-a pentru servicii extraordinare, sau dacă rangul persoanei propuse cere a se derogă dela regula de mai sus.

Art. 14. — Ierarhia și asimilarea Crucei sau Medaliei »Serviciu Credincios«, în raport cu Crucile sau Medaliiile în ființă, sau cu alte distincțiuni onorifice fără denumirea expresă de *Ordin*, sunt precum urmează: 1° insemnele de război au în totdeauna precădere asupra celor de pace; 2° Crucea sau Medalia »Serviciu Credincios« ia loc imediat după Medalia »Bene Merenti« asupra căreia, însă, are precădere Medalia Jubiliară Carol I, care, conform regulamentului pentru instituirea acelei Medalii ia loc imediat după Ordinele române, și 3° toate celelalte distincțiuni onorifice existente, fără denumirea expresă de *Ordin*, sunt inferioare Crucei sau Medaliei »Serviciu Credincios«, și iau loc, dar, după aceasta.

Art. 15. — Cel decorat cu Crucea sau Medalia »Serviciu Credincios« are drept la un brevet, care rămâne proprietatea

familiei decoratului după încetarea sa din viață. Brevetele sunt în copii depe decrete, — copii certificate conforme de directorul Cancelariei Ordinilor.

Naționali, ca și străinii, primesc, odată cu notificarea de conferire, și însemnele. Aceste însemne se restituie Cancelariei Ordinilor în caz de deces al decoratului.

Art. 16. — Regele, după raportul Ministrului Afacerilor Străine și în baza unei hotărâri pronunțate de o jurisdicțiune oarecare și rămasă definitivă, sau în baza avizului Consiliului de onoare, prevăzut de legile relative la instituirea Ordinilor Naționale, ordonă prin Înalt Decret excluderea din controale a membrului devenit nedem și suprimă astfel exercițiul drepturilor și prerogativelor ce i se conferise.

Procurorul și judecătorul de instrucție sau comisarul Regal și subsitulul de comisar Regal, pentru instanțele judecătorești militare, sunt ținuti, îndată ce se pune acțiunea publică în mișcare, pentru delict de un caracter infamant (abuz de încredere, fals, escrocherie, bancrută frauduloasă, furt, viol, dezertare, port ilegal de însemne, etc.), sau pentru crime (tentativă de omor, omor, etc.), a cercetă prin Cancelaria Ordinilor dacă inculpatul posedă, sau nu, decorațiunea și, în caz afirmativ, a consemnă aceasta în procesele-verbale ale instrucției.

Președintele instanței judecătorești, în caz de condamnățiune rămasă definitivă, pronunță odată cu hotărârea formula următoare: «ai lipsit la onoare, declar că ai devenit nedemn de a mai purta Crucea sau Medalia» și dispune apoi trimiterea, *de urgență și din oficiu*, a unei copii depe hotărârea judecătorească, Cancelariei Ordinilor, care, în baza acelei hotărâri, supune semnăturii Regelui decretul de excludere dintre cei decorați.

Odată cu trimiterea hotărârii, se înaintează și brevetul de conferire, precum și însemnele de care condamnatul este deposedat.

Pentru mai multă siguranță că s'au împlinit de justiție îndatoririle ce îi incumbă, închisorile civile și militare vor cercetă în totdeauna, prin Cancelaria Ordinilor, dacă cel contra căruia s'a emis mandat definitiv de depunere, pentru una din cauzele mai sus arătate, posedă, sau nu, decorațiunea și vor trimite, *de urgență și din oficiu*, Cancelariei Ordinilor, o expediție depe mandatul definitiv de depunere cu toate semnalamentele și cu arătarea decorațiunii.

Neobservarea obligațiilor de mai sus, atât din partea autorităților judiciare, cât și din a închisorilor civile și mili-

tare, atrage după sine pedepse disciplinare și chiar revocarea sau distituirea din funcțiune.

Art. 17. — Pentru cazul când cel decorat s'ar face culpabil de o faptă care, fără a cădea sub previziunile codului penal, totuș ar fi de naatură a-i atinge onoarea, Ministrul Afacerilor Străine, Cancelar al Ordinilor, fie după o plânere fie din oficiu poate deferi cazul acelui consiliu de onoare arătat la art. 16

Consiliul care judecă este cel prevăzut pentru Ordinele Naționale

Dacă consiliul se pronunță pentru excluderea membrului recunoscut vinovat. Ministrul Afacerilor Străine, în baza hotărârii pronunțate de consiliu, raportează în scris Regelui.

Aprobându-se prin Înaltă apostilă raportul, se ordonă excluderea prin Decret Regal.

În cazul când membrul citat refuză a se prezenta înaintea consiliului, hotărârea se dă atunci în lipsă.

Art. 18. — Regulamentul din 8 Aprilie 1878 pentru instituirea Medaliei «Serviciul Credincios» cu modificările aduse prin Înaltele Decrete din 26 Mai 1878 și 13 Iulie 1880 este și rămâne desființat.

Art. II. — Ministrul Nostru secretar de Stat la Departamentul Afacerilor Străine, Cancelar al Ordinilor, este însărcinat cu executarea acestui decret.

Dat în Castelul Peleș, la 11 Octomvrie 1906.

CAROL

Ministrul afacerilor străine,
Cancelar al Ordinilor,

General de divizie Iacob Lahovari.

No. 3.507.

CRUCEA COMEMORATIVĂ «ELISABETA»

1878

CAROL I,

Prin grația lui Dumnezeu și voința Națională, Domn al României,

La toți de față și viitori, sănătate :

Asupra raportului ministrului Nostru secretar de Stat la Departamentul Afacerilor Străine sub No. 15.081, pe lângă care Ni se supune spre sancțiune regulamentul Crucii Comemorative «Elisabeta».

Văzând jurnalul Consiliului de Miniștri sub No. 1, încheiat în ședința dela 6 Octomvrie 1878,

Am decretat și decretăm :

REGULAMENTUL

CRUCEI COMEMORATIVE «ELISABETA»

Art. I. Se institue o Cruce Comemorativă, care va purta numele de Crucea «Elisabeta.»

Art. II. Crucea «Elisabeta» se va conferi tutulor doamnelor cari prin căutarea răniților sau bolnavilor au dat concursul lor în timpul campaniei din 1877 – 1878.

Art. III. Crucea se va conferi asemenea doamnelor cari prin instalare de spitale, înzestrarea ambulanțelor sau prin ofrande însemnate au contribuit la alinarea suferințelor răniților și bolnavilor în timpul acestei campanii.

Art. IV. Măria Sa Doamna cu autorizarea Măriei Sale Domnitorului conferă Crucea «Elisabeta»; ea se dă pe viață.

Art. V. Crucea se acordă prin decret Domnesc, în urma raportului domnului ministru al Afacerilor Străine, raport autorizat de Măria Sa Doamna.

Decretul se publică prin *Monitorul Oficial*.

Art. VI. Un brevet, subscris de Ministrul Afacerilor Străine, constatând numărul și data decretului de conferire, se va da împreună cu Crucea.

Art. VII. Dreptul de a o purta este personal și nu se transmite în nici un caz.

Art. VIII. Numărul Crucilor acordate este determinat în limitele art. II și III.

Constatarea dreptului de a dobândi Crucea se face prin certificate în regulă ale corpurilor sau serviciilor respective, arătând îndeplinirea condițiilor stabilite de art. II și III al regulamentului de față.

Art. IX. Odată acest număr stabilit definitiv, nu se mai poate acorda Crucea «Elisabeta», în afară de cei îndreptățiți prin decretul de față.

Art. X. Crucea este de bronz aurit, fundul mat sadea, lungimea ramurilor Crucii este de 43 milimetri, lățimea de 6 milimetri, grosimea de 2 milimetri; forma este cea bizantină a Bisericii Răsăritului.

Crucea are pe marginile ramurilor o dungă albă în culoare naturală a oțelului și în mijloc un medalion, înconjurat de un cerc de oțel. Fundul medalionului este asemenea de bronz aurit și poartă pe o parte cifra Măriei Sale Doamnei și pe cealaltă legenda *Alinare și Mângâiere* și în mijloc milesimul 1877.

1878

În partea superioară a Crucii se află un inel de bronz aurit, prin care se petrece panglica.

Art. XI. Crucea «Elisabeta» se va purta atârnată de o fundă de panglică de moar albastru-deschis, lată de 40 milimetri, având la margini câte o vargă de fir de aur în lățime de 10 milimetri.

Art. XII. Crucea se poartă pe umărul stâng, având apariția pe partea din afară cifra Măriei Sale Doamnei.

Art. XIII. Se va întocmi un registru special în dublu exemplar, în care se va înscri numele, locul nașterii și pozițiunea persoanelor cărora se va fi acordat Crucea «Elisabeta».

Un exemplar se va remite Mariei Sale Doamnei, iar celălalt se va păstra la Ministerul Afacerilor Străine.

Art. XIV. Străinele cari ar îndeplini condițiile stabilite de art. II și III al regulamentului de față vor putea dobândi Crucea «Elisabeta» și se va ține un registru deosebit pentru acestea.

Art. XV. Crucea «Elisabeta» și drepturile ei se pierd după o condamnare prin sentință la o pedeapsă infamantă.

Art. XVI. Străinele vor pierde aceste drepturi prin condamnare judecătorească la o pedeapsă infamantă.

Art. XVII și cel din urmă Ministrul Nostru secretar de Stat la Departamentul Afacerilor Străine este însărcinat cu executarea decretului de față.

Dat în București, la 6 Octomvrie 1878.

CAROL

Ministru secretar de Stat la
Departamentul Afacerilor Străine,

M. Kogălniceanu.

No. 2.270.

MEDALIA JUBILARĂ CAROL I

1906

REGULAMENTUL

PENTAU

INSTITUIREA «MEDALIEI JUBILARE CAROL I»

Art. 1. — Se institue pe ziua de 10 Mai 1906,—aniversarea a 40-a a Domniei Majestății Sale Regelui Carol I,—o medalie comemorativă sub numele de «Medalia Jubilară Carol I».

Art. 2. — *Medalia Jubilară* este de metal galben, de culoarea aramei. Forma ei este ovală; ea are un diametru de 38^{mm.} în lungime și un diametru de 31^{mm.} în lățime și o grosime pe muche de 2^{mm.}

Art. 3. — Medalia poartă pe o parte (avers), stampate în relief: Efigia M. S. Regelui și inscripțiunea deasupra «Carol I Rege al României»; iar pe partea opusă (revers), stampate tot în relief: Armele Țării, — cu inscripțiunea dedesubt: «1866—1906».

Forma și dimensiunile medaliei sunt aceleași pentru civili ca și pentru militari; pentru militari, însă, Armele Țării de pe reversul medaliei sunt înlocuite cu inscripțiunea stampată în relief: «In amintirea anului al 40-lea al Căpitaniei Mele» și dedesubt «1866—1906»

Art. 4. — Medalia este atârnată, prin un inel de acelaș metal, de o panglică moarăată cu fundul roșu de nuanța Ordinului *Steaua României*, în lățime de 25^{mm.}, cu câte o dungă galbenă, lată fiecare de 1^{mm.} pe marginile exterioare ale panglicei, având la mijloc, în linie verticală, și o dungă neagră, lată de 2^{mm.} pe marginele căreia sunt câte o dungă albă, lată fiecare de $\frac{3}{4}$ ^{mm.}, cu câte o altă dungă albastră, lată fiecare de $\frac{1}{2}$ ^{mm.} pe marginele exterioare ale dungilor albe.

Panglica, pe piept, este lungă, în partea aparentă, de 50^{mm.} și se poartă cu medalia pe partea stângă a pieptului, — pan-

glica în toată lățimea ei, după cum se poartă și celelalte decorațiuni române.

În nici un caz, nu se poartă panglica fără medalie și nici în formă de fundă sau de rozetă la butonieră (gaura de nasture). Contravenienții la aceste dispozițiuni se vor pedepsi conform legii.

În rânduiala de precădere a decorațiunilor române pe piept, *Medalia Jubilară Carol I* va lua rând imediat după Ordinele Române.

Art. 5. — *Medalia Jubilară Carol I* este considerată ca o distincțiune onorifică. Ea se conferă pe viață și pentru una și singură dată, cu ocaziunea jubileului de 10 Mai 1906; dreptul de a o purta este personal și nu se transmite în nici un caz urmașilor, cari însă o vor păstra ca o amintire de familie.

Art. 6. — Vor purta de drept *Medalia Jubilară*, în baza chiar a decretului de instituire a acelei medalii și fără altă sancțiune Regală, toți acei mai jos arătați, împărțiți pe serii și categorii astfel :

SERIA A

Actualii miniștri secretari de Stat, actualii senatori și deputați.

SERIA B

Foștii miniștri secretari de Stat, foștii senatori și deputați, încă în viață din timpul Domniei M. S. Regelui Carol I.

SERIA C

Funcționarii civili de orice rang și categorie în activitate, aflați cu serviciul în Capitală și străinătate.

SERIA C¹

Funcționarii civili de orice rang și categorie în activitate, aflați cu serviciul în județe.

SERIA D

Membrii clerului și funcționarii eclesiastici de orice rang și categorie în activitate, aflați cu serviciul în Capitală și cari nu fac parte dintre membrii Senatului.

SERIA D¹

Membrii clerului și funcționarii eclesiastici de orice rang și categorie în activitate aflați cu serviciul în județe și cari nu fac parte dintre membrii Senatului.

SERIA E

Pensionarii civili și eclesiastici aflați cu domiciliul în Capitală și cari nu ocupă nici o funcțiune publică.

SERIA E¹

Pensionarii civili și eclesiastici aflați cu domiciliul în județe și cari nu ocupă nici o funcțiune publică.

SERIA F

Militarii de orice grad aflați în activitate, ca, cadre permanente, precum și militarii, grade ofițerești, aflați în disponibilitate. Excepțional se va conferi medalia la gradele inferioare cu schimbul cari vor lua parte la parada de serbare a zilei de 10 Mai 1906.

SERIA F¹

Militarii, grade ofițerești, aflați în rezervă și miliții, fie sau nu pensionari militari ai Statului.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

SERIA F²

Pensionarii militari, precum și toți foștii militari, încă în viață, cari au luat parte la războiul Independenței (1877/78).

Medalia Jubilară, însă, nu va fi conferită aceloră din seriile lit. B și F² cari ar fi suferit o condamnățiune infamantă.

Art. 7. — Dreptul de a purta *Medalia Jubilară* se constată prin brevete individuale, depe modelul tip lit. A din prezentul regulament, liberate de Cancelaria Ordinilor Regale, în baza propunerilor făcute prin tabelele nominale depe modelul tip lit. B, de asemenea din prezentul regulament.

Pentru înlesnirea și accelerarea lucrărilor relative la confecționarea tabelelor, atribuțiunile, între autorități, se vor împărți depe seriile dela art. 6; vor avea obligațiunea de a întocmi tabelele:

1. Președinția Consiliului de Miniștri: Tabelele dela seria lit. A și B și parte dela lit. C, în ce privește funcționarii Președinției Consiliului și acei a Adunărilor Legiuitoare.

2. Ministerele, fiecare, cu administrațiile dependente: cele dela seria litera C. Afară de aceasta, Ministerul Cultelor și Instrucțiunii Publice va stabili pe cele dela seria lit. D, Ministerul de Finanțe pe cele dela seria lit. E și Ministerul de Război cele dela seriile lit. F, F¹ și F². Direcția căilor ferate

va stabili, dânsa, tabelele pentru funcționarii săi de orice categorie.

3. Prefecturile de județe : cele respective dela seriile lit. C¹, D¹ și E¹, afară de funcționarii căilor ferate prevăzuți mai sus.

Tabelele cu propunerile de conferire vor fi confecționate în dublu exemplar, din care unul va rămâne în arhiva autorității dela care emană tabela, iar celălalt se va păstra în arhiva Cancelariei Ordinilor.

Aceste tabele, în lipsă de decrete de conferire, țin loc de controale. Ele sunt nominale și înscrierea se face în ordinea alfabetică a numelui (numele și pronumele scrise de întreg); pe lângă numărul de ordine, în dreptul fiecărui nume, fiecare tabelă va mai purta și litera de serie corespunzătoare cu una din seriile arătate la art. 6. care număr de ordine și literă de serie vor figura și pe brevete.

Se va observa cu stricteță de a nu se trece, pe mai multe tabele, aceleași persoane în diferite calități, pentru a nu se liberă decât un singur brevet la aceeaș persoană, avându-se de normă de a se da persoanei numai calitatea specificată în seria din care face parte, astfel cum se stabilește la art. 6. *Medalia Jub. lară* pentru civili, deosebindu-se de aceea pentru militari, aceeași din urmă se va acorda și persoanelor cari, ne mai fiind în armată, au un grad militar, precum și foștilor militari cari au luat parte la războiul Independenței (1877/78).

Toate tabelele vor trebui să fie trimise Cancelariei Ordinilor cel mai târziu până la 10 Aprilie 1906, adică cu o lună înainte de aniversarea de 40 ani de domnie, direct, de către autoritățile cărora incumbă întocmirea tabelelor. După data de 10 Aprilie ele nu vor mai fi ținute în seamă, și tot astfel acele cari ar avea o îndreptare sau o ștersătură și cari nu ar fi în întocmai conforme cu modelul tip din prezentul regulament. Asemenea nu se va mai ține în seamă verice omisiune de persoane, făcându-se răspunzătoare de dânsa autoritatea însărcinată cu întocmirea tablei.

Art. 8. — Cei îndreptățiți prin prezentul regulament de a purta *Medalia Jub. lară* vor primi brevetul prin autoritatea căreia incumbă întocmirea tablei, — brevet ale cărui părți lăsate n. ab. vor fi completate tot de acea autoritate, care, prin punere de semnătură pe brevet, va mai încredința predatea. Cât pentru însemne ele vor fi puse la dispoziția autorității însărcinate cu întocmirea tablei, spre a le face să parvină, odată cu brevetul, titularului, în schimbul depunerii costului material care se ridică la suma de 0,50 bani. — depunerea se justifică cu recepția administrațiunii financiare a județului în contul Ministerului Afacerilor Străine; și nu se va

liberă nici însemnele și nici brevetul mai înainte de această justificare.

Vor fi exceptați militarii de orice grad în activitate și acei cari au luat parte la războiul Independenței. Toți aceștia vor primi — fără nici o redevență, — însemnele ce li se cuvin, împreună cu brevetul dela Ministerul de Război, căruia se vor procura însemnele de Cancelaria Ordinilor, tot în schimbul depunerii costului, justificată ca mai sus, cu recepția administrației financiare a județului în contul Ministerului Afacerilor Străine.

Art. 9. — Verice persoană, care nu ar fi în măsură de a justifica cu brevetul că are drept la portul *Medaliei Jubilară*, se va pedepsi conform legii. Se va uză de aceeaș rigoare față de acela care ar fabrică și procură însemnele și panglica fără o prealabilă autorizare, sau care ar fabrică și procură însemnele și panglica în o formă și dimensiuni contrarii prezentului regulament și neconforme cu modelul-tip aflat la Cancelaria Ordinilor.

Art. 10. — Dreptul de a purtă *Medalia Jubilară* se pierde în urma unei condamnări la o penalitate de un caracter infamant. Spre acest sfârșit, parchetele civile și militare, la darea în judecată a unei persoane, în materie corecțională sau criminală, sunt ținute de a cercetă dacă cel dat în judecată posedă *Medalia Jubilară* și de a trimite Cancelariei Ordinilor o copie, certificată conformă, de pe hotărîrea de condamnare rămasă definitivă, pe baza căreia condamnatul se exclude, din oficiu și fără altă sancțiune Regală, dintre acei decorați cu acea medalie, înapoiindu-se brevetul și însemnele Cancelariei Ordinilor. La rândul lor directorii de închisori civile și militare sunt obligați de a cercetă dacă cei condamnați definitiv posedă *Medalia Jubilară* și vor trimite Cancelariei Ordinilor copii, certificate conforme, de pe mandatele definitive de depunere. Neobservarea acestor dispozițiuni, fie de parchete, fie de închisori, atrage după sine revocarea din funcțiune, ca pentru verice altă distincțiune onorifică.

Art. 11. — Pentru întocmirea brevetelor și tabelelor dela art. 7 se vor adoptă modelurile-tip mai jos descrise.

Art. 12. — Prezentul regulament va intra în vigoare dela data publicării sale în *Monitorul Oficial*.

Prin înaltul Decret No. 1.825 bis din 13 Mai 1906 a fost autorizată să poarte *Medalia Jubilară* Carol I și M. S. Regina Elisabeta, precum și Doamnele cari au posedat Crucea «Elisabeta».

ORDINUL „MIHAI-VITEAZUL»

ȘI ADĂUGIRI LA REGULAMENTELE ORDINELOR STEAUA
ȘI COROANA ROMÂNIEI ȘI MEDALIA BĂRBĂȚIE ȘI CREDINȚĂ

L E G E

PENTRU ÎNFIINȚAREA ORDINULUI MILITAR DE RĂSBOI „MIHAI-VITEAZUL»

Decretată cu No. 3.249 din 21 Decembrie 1916 și publicată în *Monitorul Oficial* No. 223 din 25 Decembrie 1916)

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Art. I.—Se înființează un Ordin militar de război, care va purta numele: Ordinul militar «Mihai-Viteazul».

Ordinul va avea trei clase, cu denumirea : clasa III, clasa II și clasa I.

El va fi conferit exclusiv pentru fapte excepționale de război ofițerilor cari s'au distins în fața inamicului.

Nimeni nu poate căpăta o clasă superioară dacă nu este decorat cu clasa III.

Art. II.—Condițiunile și modalitatea conferirii acestui Ordin se va stabili într'un anume regulament și vor putea fi modificate prin decret regal.

Art. III.—Medalia «Virtutea Militară» de război va fi rezervată exclusiv gradelor inferioare și va fi conferită în amândouă gradele.

Art. IV.—Pentru faptele meritorii în timpul războiului se vor conferi atât ofițerilor combatanți cât și celor asimilați Ordinele «Steaua României» și «Coroana României» cu spade încrucișate prin ramurile crucii, iar pentru gradele inferioare Medalia «Bărbăție și Credință», cu spade încrucișate sub ramurile de laur.

LEGE

RELATIVĂ LA

ÎNFIINȚAREA ORDINULUI „CRUCEA REGINA MARIA“

Sanționată prin legea decretată sub No. 201 și publicată în *Monitorul Oficial* No. 293 din 17 Martie 1917)

Art. 1. — Se înființează un Ordin care va purta numele de „Crucea Regina Maria“.

Art. 2. — Acest Ordin se va acorda persoanelor (doamne și domni) cari se vor fi distins în chestiunile sanitare.

Art. 3. — Regulamentul acestui Ordin va prevedea forma, dimensiunile și modul cum se va purta.

Art. 4. — Această lege se va considera pusă în aplicare cu începere dela 5 Februarie 1917, data publicării în *Monitorul Oficial* a decretului No. 85/917, prin care s'a aprobat, sub rezerva ratificării ulterioare a Corpurilor legiuitoare, înființarea aceluși Ordin ¹⁾ ²⁾ ³⁾.

---

¹⁾ A se vedea regulamentul legii relativ la înființarea Ordinului „Crucea Regina Maria“

²⁾ A se vedea regulamentul pentru instituirea Crucii Meritul Sanitar.

³⁾ Idem, pentru purtarea pe panglica Crucii Meritul Sanitar un semn distinctiv.

REGULAMENTUL

LEGII RELATIVE LA INFIINȚAREA ORDINULUI „CRUCEA REGINA MARIA”

(Sanționat cu Decretul Regal No. 1.069 din 18 Septembrie 1917, publicat
în *Monitorul Oficial* No. 153 din 30 Septembrie 1917)

BCU Cluj / Central University Library Cluj

TITLUL I

Organizarea, compunerea Ordinului și propunerea

Art. 1. — Ordinul „Crucea Regina Maria” înființat prin legea decretară sub No. 201/917, publicată în *Monitorul Oficial* No. 293 din 17 Martie 1917, are de scop recompensarea serviciilor aduse țării în timp de război sau în caz de epidemii în timp de pace persoanelor (doamne și domni) cari se vor fi distins în chestiunile sanitare.

Art. 2. — Toate chestiunile atingătoare de aceste Ordine se rezolvă prin Ministerul de Război.

Propunerile pentru conferire trebuie să cuprindă :

- a) Numele și pronumele ;
- b) Locul și data nașterii ;
- c) Domiciliul ;
- d) Decorațiunile ce posedă.

Fiecare propunere se face pe un tabel depe un formular care să cuprindă mențiunile de mai sus.

Art. 3. — Tabelele de propuneri se supun aprobării Majestății Sale Regelui, iar după investirea lor cu Inalta Sa Apos-tilă, rămânând definitive, ministrul de război întocmește și

supune semnăturii Maiestății Sale Regelui cuvenitele decrete de conferire, cari se publică în *Mónitorul Oficial*.

Maiestatea Sa Regele conferă Ordinul și motu proprio.

Art. 4. — Ministerul de Răsboi ține controlul nominal al purtătorilor Ordinului.

Art. 5. — Ordinul „Crucea Regina Maria“ cuprinde trei clase: clasa I, clasa II și clasa III.

Membrii Ordinului sunt numiți pe viață. Numărul lor este nelimitat.

Art. 6. — Purtătorilor Ordinului se eliberează brevete cari sunt numerotate pe clase.

TITLUL II

Forma și dimensiunile insemnelor

Art. 7. — Ordinul „Crucea Regina Maria“ constă într'o cruce bizantină cu brațele egale, având forma și dimensiunile următoare:

Lungimea brațelor este de 48 mm. pentru clasa I, 40 mm. pentru celelalte clase; lățimea de 8 mm., grosimea lor de 2¹/₂ mm.

Fiecare braț al crucii are două laturi: una de 20 mm. lungime și una de 10 mm. La capete brațele se termină prin câte o a treia latură de 18 mm. lungime, formând cu lărgimile de 20 mm. unghiuri de 35°, iar cu cele de 10 mm. unindu-se, nu direct, ci pe o altă latură de 6 mm. perpendicular pe cele de 10 mm.

La capătul de sus al brațului vertical are o toartă de metal de 5 mm., de care se prinde un inel oval de 20 mm. prin care se trece panglica Ordinului, care va fi de culoare portocalie pentru toate clasele.

Art. 8. — Ordinul „Crucea Regina Maria“ clasa I este de metal emailat alb cu o bordură de aur de 1/4 mm., având pe față la mijloc crucea roșie în email, iar pe verso monograma cu coroana în aur a Maiestății Sale Regina Maria.

Clasa II este de metal galben (aur) având pe față monograma indicată mai sus, pe dos (revers) anul 1917.

Clasa III este de metal brunat, având pe față aceeași monogramă și pe dos anul 1917.

TITLUL III

Modul purtării Ordinului

Art. 9. — Ordinul »Crucea Regina Maria« clasa I se poartă la gât, iar clasele II și III pe piept în partea stângă, militarilor în rândul nasturelui al doilea dela gât, iar civilii la înălțimea întâiului nasture al hainei.

Ordinul se poartă totdeauna numai cu panglică.

Art. 10. — Ordinul »Crucea Regina Maria« se poate conferi dela început în clasa cea mai superioară, nefiind obligatorie trecerea mai întâi prin clasele inferioare.

Art. 11. — La primirea unei clase superioare, clasa inferioară se restituie, așa, că membrii Ordinului nu poartă decât însemnele ultimei clase ce li s'au conferit.

Art. 12. — Ordinul »Crucea Regina Maria« clasa I se poartă după cele de Comandor al Ordinilor »Steaua« și »Coroana României«, clasa II și clasa III după cele de Cavaler a acelor Ordine.

TITLUL IV

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Excluderea din Ordin

Art. 13. — Calitatea de membru al Ordinului se pierde în caz de condamnare la o pedeapsă care după codul penal sau codul de justiție militară atrage interzicerea dreptului de a purta decorațiuni.

Ștergerea din controalele Ordinului se face prin decret regal.

De asemenea, acea calitate se pierde și în cazul când un membru al Ordinului s'ar face culpabil de vreo faptă care, deși ar scăpa prevederilor codului penal sau codului justiției militare, totuș ar fi de natură a-i atinge onoarea și prestigiul de care trebuie să se bucure în societate.

În acest din urmă caz ștergerea din controalele Ordinului se face prin Decret Regal, în urma raportului ministrului de război.

Art. 14. — În caz de deces, ștergerea din controalele Ordinului se face pe baza extractului depe actul de moarte al primăriei respective.

ORDINUL STEAUA ROMÂNIEI DE RĂZBOI *)

ORDINUL COROANA ROMÂNIEI DE RĂZBOI *)

PRECUM ȘI

MEDALIA BĂRBĂȚIE ȘI CREDINȚĂ DE RĂZBOI *)

BCU Cluj / Central University Library Cluj

---

*) A se vedea art. IV din Legea pentru înființarea Ordinului militar de Război „Mihai-Viteazul», pag. 63 și 81. -

MEDALIA «PRO VIRTUTE MILITARI»

1860

La 24 Mai 1860 un decret Domnesc sancționează proiectul de lege relativ la recompensa ostașilor cari au luat parte la lupta din 13 Septembrie 1848. Acest proiect de lege la art. 3 zice : Ostașilor de orice grad cari au participat în zisa luptă să li se deă câte o medalie comemorativă spre a o purtă atașată printr'o cordelă tricoloră, medalia să fie de bronz, de 2^{cm}. în diametru ; pe o parte să aibă data în relief : 13 Septembrie 1848. Dealul Spirei ; iar pe cealaltă să fie gravată, tot în relief, aquila cu capul de bour pe piept în un scut deosebit cu inscripțiunea : «Pro Virtute Militari».

Tot Vodă Cuza a conceput ideea creerii unui Ordin—o cavalerie românească—dar dorința lui întâmpinând probabil piedici din afară, nu se realizează decât într un singur exemplar, după la Muzeul Național din București. Nereușita s'ar puteă atribui și evenimentelor cari îl surprinseră la 11 Februarie 1866. (Medaliile și decorațiunile române de Colonel P. V. Năsturel, 1905).

INALT DECRET No. 2.067 DIN 8 SEPT. 1878

RELATIV LA

ACORDAREA DREPTULUI DE A PURTĂ MEDALIA «VIRTUTEA MILITARĂ» OSTAȘILOR CARI AU LUAT PARTE LA LUPTA CONTRA ARMATEI OTOMANE ÎN ZIUA DE 13 SEPTEMBRIE 1848

Art. unic.—Acordăm dreptul de a purtă medalia «Virtutea Militară» luptătorilor dela 13 Septembrie 1848.

VIRTUTEA MILITARĂ DE PACE

REGULAMENTUL MEDALIEI MILITARE

(Decretul No. 987, publicat în *Monitorul Oastei* No. 22/72)

TITLUL I

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Instituirea medaliei; modul de a o purtă

Art. 1. — Se instituie o medalie cu deviza «Virtute Militară», care se va acorda gradelor militare și asimilați, pentru încurajare și răsplătire.

Art. 2. — Medalia se dă pe viață.

Art. 3. — Dreptul de a o purtă este personal și nu se transmite în nici un caz.

Art. 4. — Numărul medaliilor acordate este nedeterminat.

Art. 5. — Medalia se compune dintr'o piesă de argint sau de aur, cu un diametru de 30^{mm}. și o grosime de 2^{mm}; forma sa este rotundă.

Pe o parte a medaliei sunt stampate în relief cuvintele «virtute militară» înconjurată de două ramuri, una de măslin și alta de stejar, cari se unesc jos prin o fundă. Pe partea opusă se află asemenea în relief efigia Domnitorului înconjurată de cunetele «Carol I Rege al României».

Art. 6. — Medalia are la partea superioară o ghirlandă de dafin prin care se trece panglica.

Art. 7. — Panglica este de moar roșu, având margini albastre. Nuanțele culorului sunt cele din drapel. Panglica în total este lată 40^{mm}. însă începând dela margine, 1^{cm} roșu, apoi 2^{mm} albastru, după aceea mijlocul de culoare predomi-

nat roșu 24^{mm.}, în marginea opusă 2^{mm.} albastru, după care vine 1^{mm.} roșu.

Medalia de argint pentru serviciul de 12 ani în gradul de sergent va avea în apropiere de legătură o bandă metalică, albă, lată de 5 la 6 milimetri, și jumătate milimetru grosime, care să apuce panglica în formă de inel turtit (cu diametrul cel mare de 3 centimetri) și care să poarte pe dânsul numărul XII.

Art. 8. — Medalia se poartă pe partea stângă a pieptului.

Art. 9. — În nici un caz nu se poate purta numai panglica singură sau miniatura de pe medalie; ea urmează a avea totdeauna dimensiunile reglementare.

Art. 10. — Medalia se poartă numai de metalul primit. Astfel gradul inferior ce a dobândit medalie de argint, nu o poate preschimbă în aur, devenind ofițer; în acest caz va continua a purta tot pe cea de argint.

Art. 11. — Un ofițer poate primi, în cazurile prevăzute de reglement, medalia de aur, chiar de ar fi posedând medalie de argint ca grad inferior; în asemenea caz el va purta ambele medalii.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

TITLUL II

Dreptul de a dobândi medalia

Art. 12. — *Medaliile de argint sunt pentru gradele inferioare, cele de aur pentru gradele ofițerești.*

Art. 13. — Un serviciu neîntrerupt de 12 ani impliniți în gradul de sergent, timp în care n'a urmat nici o casare de grad, nici condamnare prin sentință, dă dreptul la medalie de argint cu o pensie viageră de 300 lei pe an, conform legii de organizare din 27 Martie 1872 (art. 8) »Timpul servit de sergenți în campanie se calculează ca îndoit la evaluarea anilor ce-ruți de acest articol«.

Dreptul la pensie se pierde cu dobândirea unui grad ofițeresc.

Art. 14. — Pentru fapte meritorii, de curaj și devotament se acordă medalia în mod onorific, atât gradelor inferioare cât și ofițerilor și asimilaților, fără considerare de timp servit.

Art. 15. — Când dintr'o faptă meritorie ar rezulta rane grave, care ar face pe individ impropriu serviciului, se acordă gradelor inferioare retribuțiunea prevăzută prin legea Casei de dotație; pentru ofițeri și asimilați, dacă aceștia nu aveau

nici un drept la pensiupe, se va cere în favoarea lor o recompensă națională.

Art. 16. — Constatarea celor 12 ani de serviciu în gradul de sergent se face prin certificatele consiliului de administrație ale corpurilor în cari individul a servit, raportul șefului de corp în care se găsește în momentul când a dobândit acest drept și raportul șefului diviziei teritoriale. Toate aceste piese sunt adresate Ministerului de Răsboi, care apreciază și decide.

Art. 17. — Faptele meritorii se constată prin raporturile șefilor, sub ochii cărora s'a petrecut faptul. Aceste raporturi cuprind cu deamănuntul toate cauzele ce motivează cererea medaliei, și sunt adresate șefului diviziei teritoriale, care el supune cercetării unei comisiuni de patru ofițeri superiori sub președinția sa; aceștia apreciază și notează dacă individul merită medalia, rezultatul deliberării lor se consemnează într'un proces-verbal ce se atașază la dosier. În caz de divergență de opinii, majoritatea și minoritatea subscrie procesul-verbal, însă minoritatea este ținută a-și da în scris opinia separată în josul procesului-verbal.

În orice caz, chiar când majoritatea ar fi pentru respingerea cererii, actele se înaintează Ministerului de Răsboi.

Art. 18. — Pentru cele prevăzute la art. 15, deosebit de cele menționate la art. 17, se va mai adăugi și certificatul medicului superior militar din localitatea unde s'a petrecut faptul, vizat de inspectorul general al serviciului sanitar militar.

Art. 19. — Când militarul, în favorul căruia se cere medalia, se găsește în cazul prevăzut la art. 14 și 15, ministrul de răsboi va cere și avizul Consiliului de Miniștri.

TITLUL III

Dreptul de a acordă medalia.

Ceremonialul

Art. 20. — Numai Capul Statului are dreptul a acordă medalia.

Art. 21. — Medalia se acordă prin decret Domnesc, în urma raportului motivat al ministrului de răsboi.

Art. 22. — Acordarea medaliei se publică prin *Monitorul Oastei* și se citește în toate corpurile la apelul de 11 ore. Compania, escadronul sau bateria (la trupele de linie) din

care individul face parte, este în mare ținută și prezintă armele la citirea decretului și prinderea medaliei la piept.

Art. 23. — Pentru ofițerii inferiori, batalionul din care face parte primitorul medaliei iese sub arme în mare ținută și prezintă armele la citirea decretului și darea medaliei. Pentru ofițerii superiori iese corpul întreg fără drapel. Pentru șefii de corpuri, corpul întreg cu drapel. Pentru ofițerii generali, brigada sau divizia, după grad, sau de nu vor fi adunați, vor ieși trupele din garnizoană.

Art. 24. — Pentru companiile de grăniceri, batalioanele de miliții și escadroanele de călărași ceremonialul se va îndeplini în aceleași condițiuni, profitând pentru aceasta de orice concentrare ar avea loc.

Art. 25. — Medalia se prinde pe pieptul celui în drept de Capul Statului, sau de ministrul de război, ori de un delegat al acestuia.

Art. 26. — Primitorul medaliei este adus în fața frontului, în mare ținută, și de este grad inferior, fără armă, el primește medalia și brevetul; muzica sau, în lipsa acesteia, corniștii și toboșarii sună marșul până la reintrarea sa la locul regulamentar în front.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

TITLUL IV

Brevete, acte

Art. 27. — Un brevet, scris de Capul Statului, purtând sigiliul Ministerului de Război și contrasemnat de ministrul de război, se va da odată cu medalia.

Art. 28. — Medalia și drepturile ei se pierd din aceleași cauze din cari se pierde și calitatea de cetățean român.

Art. 29. — Se pierde încă, după o condamnare prin sentință la o pedeapsă infamantă.

Art. 30. — Se va ține la Ministerul de Război un registru special pentru înscrierea succesivă a celor corora s'a acordat medalia. Acest registru va cuprinde deosebit de nume, etate, anii de serviciu, gradul, districtul, etc., toate detaliurile ce au motivat darea medaliei.

Se va ține asemenea un registru de ordine pentru expediarea brevetelor, purtând numele și data transmiterii medaliei.

Art. 31. — Toate actele prevăzute și pe cari s'a bazat reco nandarea se vor conserva în dosiere speciale.

Art. 32 și cel din urmă. — Ministrul Nostru secretar de Stat la Departamentul de Război este însărcinat cu executarea acestui decret.

Dat în București, la 17 Mai 1872.

CAROL

Ministru de război,
General Florescu.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Notă.—Legea de reangajare din 1880, publicată în *Monitorul Oastei* No. 8 din 1 Aprilie 1880 pag. 181, art. 11, nu modifică legea de față relativ la pensiuni.

Legea de reangajare din 1893, publicată în *Monitorul Oastei* No. 25 din 29 Mai 1893, pag. 640, art. 21, abrogă dispozițiunile de pensiuni din legea de față.

SEMNUŢ ONORIFIC AL OFIŢERILOR

1872

Art. 1. — Ca semn de distincție pentru un serviciu militar îndelungat, se creează un semn onorific de argint, destinat a se da ofițerilor pentru un serviciu de 18 ani, și de aur pentru 25 ani împliniți în armată.

Art. 2. — Acest semn onorific se acordă celui în drept prin decret domnesc, după propunerea ministrului de război și inserat în «Monitorul Oastei».

Art. 3. — Timpul petrecut de ofițer în pozițiune de neactivitate prin retragerea funcției și pentru concediu se va deduce din numărul anilor petrecuți în armată.

Art. 4. — Dreptul de a purta semnul onorific se continuă și după ieșirea din armată.

Art. 5. — Nu se vor bucura de dreptul de a dobândi acest semn onorific ofițerii cari în timpul serviciului lor vor fi fost condamnați la o pedeapsă criminală pronunțată de tribunalele militare, și la o pedeapsă corecțională pentru vinele prevăzute prin codul penal civil la art. 127, 128, 129, 140, 144, 288, 289, 290, 291, 292, 308, 309, 316, 322, 323, 334 și 335.

Art. 6. — Pierde dreptul de a purta acest semn onorific ofițerii reformati pentru cauză de disciplină, conform alin. A, B și C din art. 13 al legii poziției ofițerilor din 5 Ianuarie 1872. Asemenea acest drept încetează și pentru acei cari ar pierde gradul pentru cazurile prevăzute la art. 1 și 2 din citata lege.

Art. 7. — Ofițerii în retragere cari au dobândit semnul onorific încetează de a se mai bucura de acest drept îndacă ce i se ridică dreptul de cetățean român sau este condamnat la o pedeapsă pentru un fapt inflamant.

Art. 8. — Semnul onorific după alăturatul model este de o formă ovală în diametru de 31^{mm.} și 35^{mm.}; ea se compune din o placă înconjurată în partea stângă de o ghirlandă de stejar, iar în partea dreaptă de o ghirlandă de dafin unite în josul lor printr'o panglică în forma unui nod.

Semnul onorific este surmontat de Coroana României.

Pe placa din față se va pune numărul de 18 sau 25 în cifre latine, iar pe placa din dos cifra domnească în relief.

Pe semnul onorific de argint numărul și cifra domnească sunt de aur, iar pe semnul onorific de aur placa va fi de argint.

• *Art. 9.* — Semnul onorific se poartă pe pieptul stâng fixat printr'o panglică în lățime de 32^{mm}; culorile panglicii vor fi în dungi longitudinale albastre și galbene.

Panglica nu se poate purta fără semnul onorific.

Raportul Generalului Florescu, supus Domnitorului Carol, la 5 Iunie 1872, spune relativ la acest semn :

«Vieța militarului fiind o vieță de sacrificiu și pentru ofițerul care-și îndeplinește în consecință datoriile sale un serviciu nepătat de 18—25 ani, am crezut de datoria mea a propune Măriei Voastre creațiunea unui semn onorific pentru termenii de serviciu sus citați, și în caz când înălțimea Voastră să fie de această părere și să aprobe dispozițiunile relative la instituirea ei cuprinsă în alăturatul proiect-decret, o rog prea plecat să binevoască a-l semnă».

Iar în anul 1881, ministrul de război, Generalul Lahovari, printr'un raport către Rege, spune:

«Este netăgăduit că acest semn de distincțiune avea rațiunea de a exista astfel împărțit în două clase: de argint și de aur, atunci când țara nu avea nici un *Ordin Național* prin care se putea răsplăti asemenea servicii îndelungate și care corespundeau cu epocile la care militarii aveau dreptul la pensii».

În consecință ministrul propune că: «cu începere dela 1 Ianuarie 1892, semnul onorific să cuprindă numai o singură clasă de aur, care să se dea ofițerilor după un serviciu nepătat de 25 de ani, fiind bine înțeles că acei ce posedă deja semnul onorific de argint să continue a avea drept să-l poarte și în viitor».

Prin Înaltul Decret No. 3.059 se aprobă întocmai proiectul decret propus de ministru.

Semnul Onorific dar nu mai are azi decât o singură clasă, iar condițiunile spre a-l putea dobândi au rămas aceleași. Este de observat marea însemnătate ce o are *Semnul Onorific*: pe când orice medalie sau decorațiune nu se poate pierde decât pentru fapte infamante, Semnul se pierde pentru cauze de disciplină. (Medalii și Decorațiuni române de Colonel P. V. Năsturel, 1901).

VIRTUTEA MILITARĂ DE RĂSBOI

INALTUL DECRET No. 2.698

RELATIV LA

DESCRIEREA MEDALIEI VIRTUTEA MILITARĂ, ACORDATĂ PENTRU FAPTE DE CURAJ ȘI DEVOTAMENT ÎN TIMP DE RĂSBOI

(Publicat în *Monitorul Oastei* No. 41 din 9 Decembrie
1880, pagina 923).

Prea Înălțate Doamne,

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Medalia «Virtutea Militară» a fost instituită prin Inaltul Decret No. 987 dela 17 Mai 1872, pentru a răsplăti pe sergenții cari au un serviciu neîntrerupt de 12 ani împliniți, precum și spre a recompensa faptele meritorii de curaj și devotament ale militarilor în genere.

Înaintea războiului această medalie s'a acordat și pentru serviciul de 12 ani și pentru fapte meritorii în timp de pace, de aceea și forma ei s'a hotărît a fi aceea a medaliilor comemorative.

Prin război însă, valoarea faptelor meritorii de curaj și devotament au dobândit o altă însemnătate, și această medalie, păstrând aceeași formă, nu constituie un semn destul de distinct pentru a răsplăti virtuțile militare ce s'au manifestat pe câmpul de bătaie.

Pe aceste considerente și conform autorizațiunii date de Consiliul de Miniștri, prin jurnalul No. 16, încheiat în ședința dela 25 Noembrie 1880, am onoare a fugă pe Maiestatea Voastră Regală să binevoească a semnă anexatul proiect de decret relativ la moditicarea introdusă prin alăturatul model și descrițiune la medalia «Virtute Militară» creată pentru timpul de pace, urmând ca acest nou model de me-

dalie să se acorde tuturor acelor care au dobândit-o în timpul campaniei în schimbul celei actuale.

Această dispozițiune nu schimbă întru nimic reglementul medaliei «Virtutea Militară» decretat în 1872.

Sunt cu cel mai profund respect,
 Prea Înălțate Doamne,
 Al Maiestății Voastre Regale,
 Prea plecat și prea supus servitor,
 Ministru Secretar de Stat la
 Departamentul de Război
General Slăniceanu.

No. 17.683.

Având în vedere jurnalul Consiliului de Miniștri No. 16 din 25 Noemvrie 1880,

Asupra raportului ministrului Nostru Secretar de Stat la Departamentul de Război cu No. 17.683,

Am decretat și decretăm :

Art. I. Forma și dimensiunile medaliei «Virtutea Militară», ce se acordă militarilor, în genere pentru a răsplăti fapte de curaj și devotament manifestat pe câmpul de luptă, va fi întocmai descrierii alăturată acestui decret și care se va publica în «Monitorul Oastei».

Art. II. Medalia «Virtutea Militară», astfel transformată, se acordă tuturor militarilor ce au dobândit-o în timpul campaniei și se va purta în locul celei actuale.

Art. III. Această dispozițiune nu schimbă întru nimic reglementul decretat în 1872, nici forma medaliei «Virtutea Militară» acordată conform aceluși regulament pentru timpul de pace.

Art. IV și cel din urmă. Ministrul Nostru Secretar de Stat la Departamentul de Război este însărcinat cu executarea acestui decret.

CAROL

Ministru de război,

General Slăniceanu.

Medalia se compune din o cruce cu patru ramuri de argint pentru grade inferioare și de aur pentru ofițeri.

Dimensiunile crucii sunt cele următoare :

35^{mm.} dela o extremitate a unei ramuri până la cealaltă.

1 $\frac{1}{2}$ ^{mm.} grosimea crucii pretutindenea ;

13^{mm.} lățimea ramurilor crucii către exterior ;

7^{mm.} lățimea ramurilor către interior lângă medalion; îm-

prejurul ramurilor, pe marginea și pe amândouă fețele crucii, se află o ciselură mată în lărgime de $1\frac{1}{2}^{\text{mm}}$. care conturează crucea, terminându-se la medalion din centru.

Metalul crucii atât pentru grade inferioare, precum și pentru ofițeri, este cu luciu, afară deciselura de pe margine.

În mijlocul crucii, și făcând parte dintr'însa, se află un medalion rotund de același metal, ale cărui dimensiuni sunt cele următoare:

17^{mm}. diametrul medalionului ;

2¹/₂^{mm}. grosimea sa.

Marginile acestui medalion, pe amândouă fețele, sunt ridicate în relief de $\frac{1}{4}^{\text{mm}}$; pe una din fețe se află efigia Domnului cu inscripțiunea, de jur împrejur: Carol I, Domn al României; lungimea literelor de 1^{mm}; pe cealaltă față se află inscripțiunea: «Virtute Militară», în 2 rânduri și literele având aceleași dimensiuni ca acelea de pe fața cealaltă.

Acest medalion în toate părțile sale cu efigia și inscripțiuni va fi mat; între ramurile crucii și la o distanță de 2^{mm}. de extremitățile exterioare ale ramurilor crucii se află o coroană de stejar concentrică cu medalionul și la o distanță de 2^{mm}. de marginile medalionului; dimensiunile coroanei de stejar sunt cele următoare:

3¹/₂^{mm}. lățime;

1¹/₂^{mm}. grosime la margine; University Library Cluj

1^{mm}. aproape grosime de mijloc.

Coroana de stejar va fi mată. Deasupra ramurei superioare a crucii se află un inel mic rotund care servă pentru fixarea medaliei prin panglică, diametrul este de 12^{mm}, grosimea sa este de $1\frac{1}{2}^{\text{mm}}$.

Acest inel va fi de același metal cu restul medaliei, fiind cu luciu.

Ministru de război,

General Slăniceanu.

VIRTUTEA MILITARĂ DE RĂZBOI

Extras din decretul No. 3.249/916

Art. III. Stabilește că: Medalia «Virtutea Militară» de război va fi rezervată exclusiv gradelor inferioare și va fi conferită în amândouă gradele. (A se vedea Legea Ordinului Mihai Viteazul, Pag. 81).

MEDALIA COMEMORATIVA RUSĂ

1877—1878

Această medalie a fost conferită de M. S. Impăratul tuturor Rusiilor, Alexandru al II-lea, spre a se purta de gradele ofițerești și soldații din armata aliată română, cari au luat parte la lupta din jurul Plevnei.

Medalia a fost acceptată de guvernul român și autorizată a se purta de cei în drept, prin înaltul decret No. 2.141 din 18 Septemvrie 1878 (*Monitorul Oastei* No. 24 din 1878, pagina 481).

Medalia este de bronz, de un diametru de 26^{mm} și o grosime de 2^{mm}. BCU Cluj / Central University Library Cluj

Pe revers este deviza, în limba slavă: «Nu pentru noi, nu pentru noi, ci numelui Teu» ¹⁾, deviza este scrisă în 4 rânduri cu litere în relief și este înconjurată de o ghirlandă de dafin.

Pe fața medaliei se află stampată în relief o cruce patriarhală strălucitoare, iar sub ea se află o semi-lună cu coarnele în sus. În dreapta crucii milesimul 1877, iar în stânga 1878.

La partea superioară a medaliei se află o toartă de sârmă prin care se leagă panglica. Panglica este moărată și are o lățime de 28^{mm} din cari 14^{mm} în dreapta este de culoare albastru-deschis, iar 14^{mm} în stânga este galben-portocaliu având trei dungi negre de câte 2 ¹/₂^{mm} lățime.

---

¹⁾ Crezând că dezastrul armatei franceze se datorește protecțiunii divine, Țarul Alexandru I puse de gravă pe medalia comemorativă a campaniei din 1812 deviza: Ne name, ne name a imeni tvoemu, reproducă în 1877 de Alexandru al II-lea. Această deviză este traducerea versetului: Non nobis, non nobis domine, sed nomini tuo da gloriam.

CRUCEA «TRECEREA DUNĂREI»

1878

Art. 1. — Se institue o cruce comemorativă, care va purta numele de *Crucea Trecerea Dunărei*.

Art. 2. — *Crucea Trecerea Dunărei* se va conferi tuturor militarilor și asimilaților de orice grad, cari au fost însumați, atașați sau însărcinați cu controlul administrativ la corpurile de trupă ori la serviciile militare ce au operat peste Dunăre și au luat parte la campania din 1877 — 1878 în Bulgaria.

Art. 3. — Crucea se va conferi asemenea și funcționarilor civili și persoanelor cari, neaparținând deadreptul oștirii, au fost chemate de un serviciu efectiv și permanent pe lângă armata noastră de operațiune pe țărmul drept al Dunărei.

În această categorie intră funcționarii chemați peste Dunăre de un serviciu administrativ pe lângă armata de operațiune, impiegații telegrafici și postali cari au fost atașați în mod permanent armatei, medicii civili cari au exercitat activitatea lor în ambulanțele și spitalele stabilite pe teatrul de operațiune pe țărmul drept al Dunărei, infirmierii, preoții cari nu aparțineau regimentelor, într'un cuvânt toate persoanele cari, fără a face direct parte din armată, au făcut un serviciu pe lângă dânsa în Bulgaria dincolo de Dunăre

Preoții regimentelor, medicii civili și infirmierii, cari au fost întrebuințați în ambulanțele din prima linie pe câmpul de luptă, se vor considera ca asimilați gradelor militare.

Art. 4. — Domnitorul conferă Crucea Trecerea Dunărei. Ea se dă pe viață.

Art. 5. — Dreptul de a o purta este personal și nu se transmite în nici un caz.

Art. 6. — Numărul crucilor acordate este determinat în limitele art. 2 și 3.

Constatarea dreptului de a dobândi crucea se face pentru

militari și asimilați prin foile de prezență ale corpurilor în timpul operațiunilor peste Dunăre.

Pentru persoanele civile prin certificat în regulă al corpurilor sau serviciilor pe lângă care au funcționat

Art. 7. — Odată acest număr stabilit definitiv, nu se mai poate acorda Crucea Trecerea Dunărei în afară de cei îndreptățiți prin decretul de față.

Art. 8. — Crucea este de oțel oxidat, fondul negru punctat, lungimea ramurilor crucei este de 43^{mm}, lățimea de 6^{mm}, grosimea de 2^{mm}, forma este cea bizantină a bisericii răsăritului. Crucea are pe marginile ramurilor o dungă albă în culoarea naturală a oțelului și în mijloc un medalion înconjurat de un cerc de oțel. Fondul medalionului este asemenea negru punctat și poartă pe o parte legenda: «Trecerea Dunărei» și în mijloc milesimul 1877; pe cealaltă parte, pe fondul medalionului, se află cifra Noastră Domnească.

În partea superioară a crucii se află un inel de oțel prin care se petrece panglica.

Art. 9. — Crucea Trecerea Dunărei se va purta de gradele militare și asimilate atârnată de o panglică de moar roșu-închis, lată de 40^{mm}, având două vergi negre verticale în lățime de 10^{mm}, separate una de alta prin o vargă de culoarea fondului panglicei (roșu-închis) de 8^{mm}. De ambele margini ale panglicei rămâne o dungă roșie de culoarea fondului panglicei, în lățime de 6^{mm}.

Art. 10. — Persoanele cari nu aparțin armatei și au dobândit crucea în virtutea art. 3, o vor purta atârnată de o panglică, având fondul negru, lat de 17^{mm}, în două lesieri roșii, în lățime de 2^{mm} pe margine.

Art. 11. — Crucea se poartă pe partea stângă a pieptului, având în aparență, pe partea din afară, Trecerea Dunărei.

Art. 12. — Crucea Trecerea Dunărei este o distincțiune de război și portul ei va fi regulat astfel cum se va stabili pentru decorațiunile și însemnele de război.

Art. 13. — Corpurile vor întocmi un registru special în care vor înscrie numele, comuna și districtul gradelor inferioare, cărora se va fi acordat Crucea Trecerea Dunărei. Acest registru se va păstra în arhiva corpului.

Art. 14. — Pentru gradele ofițerești se va stabili un registru care se va ține la Ministerul de Război, arătând numele ofițerului, corpul, locul nașterii și domiciliul.

Art. 15. — Ministerul de Război va întocmi asemenea un registru separat, în care se va înscrie numele persoanelor neaparținând armatei, cari vor fi dobândit Crucea Trecerea Dunărei, în virtutea art. 3 al regulamentului.

Art. 16. — După încetarea din viață a unui grad inferior decorat cu Crucea Trecerea Dunărei, crucea se va depune la biserica comunală a domiciliului sau locului de origină a decedatului, unde se va așeza pe o tablă atârnată în intrarea bisericii, cu inscripțiunea numelui decoratului, spre a onora memoria apărătorilor patriei.

Autoritățile comunale și județene vor priveghea îndeplinirea acestei dispozițiuni.

Art. 17. — Autoritățile comunale vor înștiința, în caz de încetare din viață a unui decorat cu Crucea Trecerea Dunărei, corpul din care dânsul a făcut parte, spre a se trece în registrul special ca încetat din viață.

Art. 18. — Pentru ofițerii decorați cu Crucea Trecerea Dunării, după încetarea din viață, crucile se vor așeza la arsenal sau la muzăul militar într'un loc determinat, înscriindu-se numele ofițerilor alături cu crucile.

Art. 19. — Străinii cari ar îndeplini condițiunile stabilite de art. 2 și 3 al regulamentului de față, vor putea dobândi Crucea Trecerea Dunărei și se va ține un registru deosebit pentru aceștia.

Art. 20. — Crucea Trecerea Dunărei și drepturile ei se pierd din aceleași cauze din cari se pierde și calitatea de cetățean român.

Art. 21. — Se pierde încă după o condamnare prin sentință la o pedeapsă infamantă.

Art. 22. — Străinii vor pierde aceste drepturi prin condamnarea judecătorească la o pedeapsă infamantă.

MEDALIA APĂRĂTORILOR INDEPENDENȚEI

1878

Art. 1. — Se instituie medalie comemorativă care va purta numele de «*Medalia Apărătorilor Independenței*».

Art. 2. — Medalia apărătorilor independenței se va conferi tutulor militarilor și asimilaților de orice grad, ce au luat parte în campania din 1877 și 1878 și cari au fost însuși, atașați sau însărcinați cu controlul administrativ la corpurile de trupă ori la serviciile militare.

Art. 3. — Medalia se va conferi de asemenea și funcționarilor civili și persoanelor cari, neapartținând deadreptul oștirii, au fost chemate de un serviciu efectiv și permanent pe lângă armata noastră.

În această categorie intră funcționarii chemați pentru un serviciu administrativ pe lângă armată, impiegați telegrafici și poștali cari au fost atașați în mod permanent armatei, medicii civili cari au exercitat activitatea lor în ambulante și spitale, infirmerii, preoții cari nu aparțin armatei, într'un cuvânt toate persoanele cari, fără a face parte din armată, au făcut un serviciu pe lângă dânsa.

Art. 4. — Domnitorul conteră medalia «*Apărătorilor Independenței*». Ea se dă pe viață.

Art. 5. — Dreptul de a o purta este personal și nu se transmite în nici un caz.

Art. 6. — Numărul medaliilor este determinat în limitele art. 2 și 3; constatarea dreptului de a dobândi medalie se face pentru militari și asimilați prin procesele-verbale ale consiliului de administrație în corpurile și serviciuri, pentru persoanele civile prin certificat în regulă ale corpurilor sau serviciurilor pe lângă cari au funcționat.

Art. 7. — Ojață acest număr stabilit definitiv, nu se mai poate acorda medalie «*Apărătorilor Independenței*».

Art. 8. — Medalia este de bronz, de formă rotundă, având un diametru de 30 milimetri și o grosime de 2 milimetri; la partea superioară se află un inel asemenea de bronz în grosime de 2 milimetri și cu un diametru de 12 milimetri prin care se trece panglica; pe o parte a medaliei este stampat în relief geniul României sub figura unei femei rezemată de o sabie și ținând o cunună cu mâna dreaptă ridicată, picioarele ei stau pe drapele, tunuri și puști; în dreapta sa, jos, este Aquila Română; spre spatele său, în stânga, un inger ținând un drapel încununat. În depărtare se vede luciul Dunărei.

Pe partea opusă a medaliei se află stampat în relief inițialele Domnitorului, sub care este scris: «Apărătorilor Independenței în războiul 1877 — 1878». Intreaga inscripțiune este ocolită de două ramuri stampate în relief, din care: una reprezintă frunze de stejar; cealaltă de dafin și unite jos cu o fundă.

Art. 9. — Medalia «Apărătorilor Independenței» se va purta atârnată de o panglică moaiată de 25 milimetri din care: 2 milimetri de fiecare margine roșu, 2 milimetri alături galben, după care 2 milimetri roșu, iar 13 milimetri, formând mijlocul panglicii, albastru. Culorile vor fi cele naționale.

Art. 10. — Medalia se poartă pe partea stângă a pieptului, având aparența partea pe care este stampată emblema României; ordinea în care se va purta această medalie va fi cea preșcrisă de regulamentul pentru purtarea însemnelor.

Art. 11. — Medalia Apărătorilor Independenței este o medalie comemorativă și portul ei va fi regulat astfel cu n se va stabili pentru decorațiunile și însemnele de război.

Art. 12. — Corpurile vor întocmi un registru special, în care se vor înscrie numele, comuna și districtele gradelor inferioare cărora se vor fi acordat medalia «Apărătorilor Independenței»; acest registru se va păstra în arhiva corpului.

Art. 13. — Pentru gradele ofițerești se va stabili un registru, care se va ține la Ministerul de Război, arătând numele ofițerului, funcțiunea, corpul, locul nașterii și domiciliul.

Art. 14. — Ministerul de Război va întocmi asemenea un registru separat, în care se va înscrie persoanele neapartenând armatei și cari vor fi dobândit medalia «Apărătorilor Independenței» în virtutea art. 3 al regulamentului.

Art. 15. — Autoritățile comunale vor înștiința, în caz de încetare din viață a unui decorat cu medalia «Apărătorilor Independenței», corpul din care dânsul a făcut parte, spre a se trece în registrul special ca încetat din viață.

Art. 16. — Medalia «Apărătorilor Independenței» și drep-

turile ei se pierd din aceleași cauze din cari se pierde și calitatea de cetățean român.

Art. 17. — Se pierde încă după o condamnare prin sentință la o pedeapsă infamantă.

Art. 18. — Un brevet, subscris de ministrul Nostru de război pentru gradele ofițerești, asimilați și civili, și de consiliurile de administrație ale corpurilor pentru gradele inferioare, se va da odată cu conferirea medaliei.

Art. 19. — Ministrul Nostru secretar de Stat la Departamentul de Război este însărcinat cu executarea acestui decret.

Dat în București, la 5 Iunie 1878.

CAROL

Ministru de război,
General de divizie Cernat.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

INALT DECRET No. 414 DIN 4 FEVRUARIE 1910

RELATIV LA

ADĂUGAREA UNUI ALINEAT LA ART. 9 DIN REGULAMENTUL PENTRU MEDALIA „APĂRĂTORILOR INDEPENDENȚEI”

CAROL I,

Prin grația lui Dumnezeu și voința Națională, Rege al
României,

La toți de față și viitori, sănătate :

Având în vedere jurnalul consiliului de miniștri sub No. 84,
încheiat în ședința dela 25 Ianuarie 1910;

Asupra raportului ministrului Nostru secretar de Stat la
Departamentul de Răsboi sub No. 25.667,

Am decretat și decretăm :

Art. I. La articolul 9 din regulamentul pentru medalia
„Apărătorilor Independenței”, promulgat cu înaltul decret
No. 1.422 din 5 Iunie 1878, se adaugă următorul alineat:

«Medalia redusă (în miniatură) se poate purta la hainele
civile la cheotoarea stângă, în ținuta zilei sau la solemnități
fără caracter oficial».

Art. II. Ministrul Nostru secretar de Stat la Departa-
mentul de Răsboi este însărcinat cu executarea decretului de
față.

Dat în București, la 4 Fevruarie 1910.

CAROL

Ministru de răsboi,

General de divizie Crăiniceanu.

No. 414.

Raportul d-lui ministru de război către M. S. Regele.

Sire,

Cu cel mai profund respect supun semnăturii Maiestății Voastre alăturatul proiect de decret, relativ la adăugarea unui alineat la articolul 9 din regulamentul medaliei »Apărătorilor Independenței«, prin care se admite portul medaliei reduse (în miniatură), aprobat de consiliul de miniștri prin jurnalul No. 84, încheiat în ședința dela 25 Ianuarie 1910.

Sunt cu cel mai profund respect,

Sire,

Al Maiestății Voastre
Prea plecat și supus servitor,
Ministru de război,

General de divizie Crăiniceanu.

Director superior,
General Cotescu.

No. 25.667.

1910, Fevruarie 4.

Copie depe referatul d-lui ministru de război No. 24.830 din 22 Ianuarie 1910, adresat consiliului de miniștri.

Societatea »Ofițerii veterani« »Virtutea Militară« a solicitat înființarea unui semn distinctiv de ofițer veteran al războiului 1877—1878; Maiestatea Sa Regele a aprobat în principiu aceasta.

Pentru satisfacerea acestei cereri, găsesc că cel mai nemerit semn distinctiv de veteran este miniatura medaliei »Apărătorilor Independenței«, de oarece această medalie s'a conferit tuturor celor ce au fost puși pe picior de război în timpul campaniei din 1877—1878.

Cum în regulamentul medaliei nu se prevede forma redusă, ca în regulamentele Ordinilor și celorlalte Medalii, am întocmit alăturatul proiect de decret pentru adăugarea la art. 9 din regulamentul medaliei »Apărătorilor Independenței« un alineat prin care se admite portul medaliei de tormă redusă (miniatură), rugându-vă să binevoiți a mă autoriza să-l prezint Maiestății Sale Regelui.

Ministru de război,
General de divizie Crăiniceanu.

MEDALIA RĂSPLATA SERVICIULUI MILITAR

1913

CAROL I,

Prin grația lui Dumnezeu și voința Națională; Rege al României,

La toți de față și viitori, sănătate :

Având în vedere art. 29 bis din legea reangajării gradelor inferioare în armată ;

Asupra raportului ministrului Nostru secretar de Stat la Departamentul de Război sub No. 7.737 din 26 Septembrie 1913,

Am decretat și decretăm :

Art. I. Pentru a răsplăti serviciile aduse armatei de subofițerii reangajați, se creează Medalia «Răsplata serviciului militar».

Art. II. Medalia «Răsplata serviciului militar» se va conferi, în conformitate cu prescripțiunile art. 29 din legea reangajării gradelor inferioare în armată, tuturor subofițerilor reangajați cari au împlinit 15 sau 20 ani de serviciu în armată, cu cinste și demnitate.

Art. III. Medalia «Răsplata serviciului militar» este conferită de Maiestatea Sa Regele și ea se dă pe viață.

Art. IV. Dreptul de a o purta este personal și nu se transmite în nici un caz.

Art. V. Numărul medaliilor este nelimitat ; iar constatarea dreptului de a dobândi medalia se va face de către capii de corpuri și de servicii, prin raport special către Ministerul de Război, trimis pe cale ierarhică, însoțit de un memoriu în care se va arăta dacă subofițerul a avut o purtare bună și cinstită.

Art. VI. Această medalie se acordă în fiecare an, în luna Aprilie, tuturor subofițerilor reangajați cari împlinesc până la acea dată condițiunile prescrise de lege.

Art. VII. Medalia «Răsplata serviciului militar» având

forma ovală în dimensiunile de 35^{mm} lungime și 29^{mm} lățime, este făcută din bronz pentru serviciul de 15 ani și din bronz argintat pentru serviciul de 20 ani.

☛ Fața medaliei are presat jur împrejur o coroană din foi de lauri compusă din două ramuri ale căror cozi sunt încrucișate și legate printr'o panglică pe care este suprapresat cifrele în stil român, XV la cele de bronz și XX la cele argintate.

☛ În spațiul dintre ramurile coroanei este presat conturul unei cruci în mărime de 20^{mm} în forma crucii depe decorația Coroana României, având la mijloc o circonferință de 11^{mm} diametru cu efigia Majestății Sale Regelui, iar în interiorul circonferinței inscripția:

«Carol I Rege al României».

Dosul medaliei are presat jur împrejur o coroană din foi de lauri formată din două ramuri ale căror cozi sunt legate printr'o panglică.

În spațiul lăsat de cele două ramuri ce formează coroana este presată cifra Regelui, având deasupra Coroana Regală, iar dedesubt presată în trei rânduri inscripția «Răsplata serviciului militar».

Grosimea medaliei este de 2^{mm}.

La partea superioară este o verigută de 3^{mm} diametru, prin care trece susținătoarea formată din două ramuri din foi de lauri în lungime de 2^{cm}, ale căror extremități sunt legate printr'o dungă de bronz de 3^{cm} lungime de care se atârână panglica.

Panglica de mătase de lungime de 10^{cm} și 3,5^{cm} lățime, este de culoare galbenă și are șase linii verticale albastre, întocmai ca panglica medaliei «Răsplata serviciului militar de XXV ani» pentru ofițeri.

Art. VIII. Medalia se poartă pe partea stângă a pieptului și la stânga Ordinilor române, medaliei Virtutea Militară și medaliilor comemorative române de război. Titularii medaliei pentru un serviciu de 20 ani pierd dreptul de a purta pe cea de 15 ani.

Art. IX. Ministerul de Război va întocmi un registru în care vor fi trecuți toți subofițerii, combatanți sau asimilați, cărora li se va fi conferit medalia «Răsplata serviciului militar».

Corpurile și serviciile respective vor trece în memoriul subofițerului numărul decretului și data conferirii.

Art. X. Medalia «Răsplata serviciului militar» și drepturile ei se pierd din aceleași cauze din cari se pierde și calitatea de cetățean român.

☛ Medalia se pierde de asemenea, după o condamnare prin sentință la o pedeapsă infamantă.

Art. XI. Brevetele se vor liberă de Ministerul de Răsboi, semnate de ministru și contrasemnate de directorul superior al personalului; aceste brevete vor purtă un număr de ordine din registrul respectiv și nu se va liberă nici într'un caz duplicate depe ele.

Art. XII. Medalia se va dá gratuit odată cu brevetul, de Ministerul de Răsboi.

Art. XIII. Ministrul Nostru secretar de Stat la Departamentul de Răsboi este însărcinat cu executarea decretului de față.

Dat în Castelul Peleş, la 26 Septemvrie 1913.

CAROL

Ministru de răsboi,
General de divizie Hârjeu.

No. 5.733.

AVÂNTUL ȚĂRII

1913

ÇAROL I,

Prin grația lui Dumnezeu și voința Națională, Rege al României,

La toți de față și viitori, sănătate :

Asupra raportului ministrului Nostru secretar de Stat la Departamentul de Răsboi sub No. 10.231 din 7 Noemvrie 1913,

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Am decretat și decretăm :

Art. I. Se institue medalia comemorativă care va purta numele de medalia «Avântul Țării».

Art. II. Medalia «Avântul Țării» se va conferi tuturor militarilor și asimilaților de orice grad, cari au luat parte în campania anului 1913 și cari au fost însumați, atașați sau întrebuințați cu diferite însărcinări la corpurile de trupă, ori la serviciile militare.

Art. III. Medalia se va conferi de asemenea și funcționarilor civili și persoanelor cari, neapartținând deadreptul ostirii, au fost chemați la un serviciu efectiv și permanent pe lângă armata noastră.

În această categorie intră : senatorii și deputații, funcționarii chemați pentru un serviciu pe lângă armată, impiegatii telegrafici, telefonici și postali cari au fost atașați în mod permanent armatei, medicii civili cari au exercitat activitatea lor în ambulante și spitale, infirmierii, persoanele cari au contribuit pentru căutarea răniților și bolnavilor, preoții cari nu aparțin armatei, dar au adus servicii armatei, într'un cuvânt toate persoanele cari, fără a face parte din armată, au făcut un serviciu pe lângă dânsa.

Art. IV. Maiestatea Sa Regele conferă medalia «Avântul Țării». Ea se dă pe viață.

Art. V. Dreptul de a o purtă este personal și nu se transmite în nici un caz.

Art. VI. Numărul medaliilor este determinat în limitele art. 2 și 3; iar constatarea dreptului de a dobândi medalia se va face de către șefii de corpuri și servicii, atât pentru personalul militar, cât și pentru cel civil întrebuințat în serviciul armatei pe timpul campaniei.

Pentru membrii Corpurilor legiuitoare (senatori și deputați) constatarea dreptului la această medalie se va face de către președinții Adunărilor respective, cari vor întocmi și înainta Ministerului de Răsboi tablouri nominale.

Art. VII. Această medalie se acordă odată pentru totdeauna și nimeni nu poate invoca dreptul la conferirea ei, după încheierea tablourilor definitive.

Art. VIII. Medalia este de paltonz argintat și oxidat, de 35^{mm} diametru și 2^{mm} grosime, fiind mobil suspendată de două crângi de lauri, cari se împreună printr'o bară dreaptă.

Aversul: Are vulturul român cu cruce în cioc și coroana regală pe cap, în ghiara dreaptă spada, iar în cea stângă sceptrul, pe coadă o panglică cu cuvântul «Pace». Vulturul poartă pe piept un medalion cu efigia Majestății Sale Regelui, înconjurat de cuvintele: «Carol I Rege al României». Periferia aversului are inscripția: «În amintirea înălțătorului avânt 1913».

Reversul: Reprezintă trecerea armatei pe podul de peste Dunăre, iar fundul perspectiva munților Balcani cu soarele răsărind. Deasupra podului plutește în aer o figură alegorică, ținând în brațul drept o creangă de palmier, iar cu mâna stângă o coroană de lauri.

Periferia reversului are inscripția: «Din Carpați peste Dunăre la Balcani».

Medalia se poartă în acelaș mod reglementar ca toate medaliile române, de o panglică trecută prin coroana superioară de lauri.

Panglica are o lățime totală de 35^{mm}, de culoare albastră-violetă închisă, de 28^{mm} lățime, iar pe ambele mărgini câte o dungă îngustă de 3¹/₂^{mm} lățime fiecare, țesută orizontal în culorile roșu și galben.

Art. IX. Medalia «Avântul Țării» este o medalie comemorativă de răsboi și portul ei este cel stabilit pentru decorațiunile și însemnele de răsboi, prin regulamentul asupra descrierii uniformelor, între medalia Apărătorii Independenței și cea Jubilară.

Art. X. Corpurile și serviciile vor întocmi un registru special în care vor înscrie numele și pronumele, locul și data

nașterii gradelor inferioare și personalului civil ca : (mecanici, maeștri armurieri, meseriași, potcovari, cărăuși, etc.), cari au luat parte în campanie sau au adus vreun serviciu armatei și cărora va fi acordată medalia «Avântul Țării»; acest registru se va păstra în arhiva corpului sau serviciului respectiv.

Art. XI. Ministerul de Răsboi va întocmi de asemenea un registru, în care vor fi trecuți toți ofițerii activi și de rezervă combatanți sau asimilați, precum și șefii de muzică cari vor avea dreptul la medalia «Avântul Țării».

Tot acest Departament va întocmi un registru separat pentru personalul civil, cu dreptul la portul medaliei, în care se va trece membrii Corpurilor legiuitoare (senatorii și deputații), funcționarii civili din serviciul armatei, personalul civil întrebuințat pe lângă marele cuartier general și la Ministerul de Răsboi pe timpul campaniei.

În acest scop corpurile și serviciile respective vor întocmi tablouri nominale de ofițeri și funcționarii prevăzuți mai sus, cari se vor înainta Ministerului de Răsboi, certificate de către șeful de corp sau serviciu.

Art. XII. Medalia «Avântul Țării» și drepturile ei se pierd din aceleași cauze din cari se pierde și calitatea de cetățean român.

Medalia se pierde, de asemenea, după o condamnare prin sentință la o pedeapsă infamantă.

Art. XIII. Pentru toți ofițerii, membrii Corpurilor legiuitoare (senatori și deputați) și personalul civil prevăzut la art. 11. brevetele se vor libera de Ministerul de Răsboi, fiind semnate de ministru și contrasemnate de către directorul superior al personalului; aceste brevete vor purta un număr de ordine din registrul respectiv și nu se va libera nici într'un caz duplicate depe ele.

Pentru gradele inferioare și personalul civil prevăzut la art. 10, din corpurile de trupă și serviciile armatei, brevetele vor fi semnate de către comandantul brigădei respective și comandanții de regimente sau capi de servicii în ce privește gradele inferioare, iar pentru funcționarii civili, de comandantul brigădei de infanterie depe teritoriul căreia se află autoritatea cărei aparține funcționarii și contrasemnate de comandantul cercului de recrutare; brevetele vor purta numere de ordine din registrele înființate în acest scop și se vor libera odată cu medalia.

Art. XIV. Gradelor inferioare și funcționarilor inferiori se va distribui medalia în mod gratuit, iar ofițerii și funcționarii superiori vor plăti o taxă echivalentă cu costul decorației.

Art. XV. Ministrul Nostru Secretar de Stat la Departamentul de Război este însărcinat cu executarea decretului de față.

Dat în Castelul Peleş, la 7 Noemvrie 1913.

CAROL

Ministru de război,
General de divizie C. Hârjeu.

MEDALIA CRUCEA COMEMORATIVĂ A RĂSBOIULUI 1916—1918

FERDINAND I,

Prin grația lui Dumnezeu și voința Națională, Rege al României,

La toți de față și viitori, sănătate.

Asupra raportului ministrului Nostru secretar de Stat la Departamentul de Război sub No. 8.487 din 8 Iulie 1918,

Am decretat și decretăm :

Art. I. Se institue medalia comemorativă care va purta numele de «Medalia Crucea Comemorativă a războiului 1916—1918».

Art. II. «Medalia Crucea Comemorativă a războiului 1916—1918» se va conferi tuturor militarilor și asimilaților de orice grad cari au luat parte în campania 1916—1918 și cari au fost insumați, atașați sau întrebuițați cu diferite însărcinări la corpurile de trupă ori la serviciile militare.

Art. III. Medalia se va conferi deasemenea și funcționarilor civili și persoanelor cari neapartținând deadreptul oștirii au fost chemate la un serviciu efectiv și permanent pe lângă armata noastră.

Art. IV. Maiestatea Sa Regele conferă Medalia Comemorativă a războiului 1916—1918. Ea se dă pe viață.

Art. V. Dreptul de a o purta este personal și nu se transmite în nici un caz.

Art. VI. Numărul Medaliilor este determinat în limitele art. 2 și 3, iar constatarea dreptului de a dobândi medalia se va face de către șefii de corpuri și servicii, atât pentru personalul militar, cât și pentru cel civil întrebuițat în serviciul armatei pe timpul campaniei.

Art. VII. Această medalie se acordă odată pentru totdeauna și nimeni nu mai poate invoca dreptul la conferirea ei după încheierea tabelelor definitive.

Art. VIII. Medalia este o Cruce de fier fondul negru, a cărei dimensiuni sunt: 4^{cm.} înălțime, 2^{cm.} în lățime, având un cerc la mijloc de 1.3^{cm.} diametri, extremitățile Crucii formă romboidală laterală de deasupra, de 1^{cm.} lungime, lateralele de desubt intrerupte și de 0,7^{cm.} lungime. Marginile Crucii și a cercului dela mijloc are o dungă în relief bronzat de dimensiuni 1,3^{mm.}

Crucea poartă la interior de avers cifrele Regale F. F. și Coroana Română în relief bronzat; iar pe revers data războiului 1916—1918.

Medalia se poartă în acelaș mod regulamentar ca toate medaliile române, de o panglică care are o lățime totală de 30 milimetri în dungi, de culoare alterând în mod egal albăstru închis cu verde. Pe panglică se vor mai atașă transversal barete de metal negru, și va purtă inscripția a unei sau mai multe lupte principale, la cari persoana ce posedă medalia a luat parte efectiv în timpul războiului.

Se hotărăsc următoarele categorii de barete cu denumirea luptelor respective:

1. Ardeal.
2. Cerna.
3. Jiul.
4. Carpați.
5. O tuz.
6. București.
7. Turtucaia.
8. Dobrogea.
9. Mărăști.
10. Mărășești.
11. Târgu-Ocna.

Art. IX. «Medalia Crucea Comemorativă a războiului 1916—1918» este o medalie de război și portul ei este stabilit pentru decorațiunile și insemnul de război prin regulamentul asupra decorațiilor uniformelor, imediat după Medalia «Avântul Țării».

Art. X. Corpurile și serviciile vor întocmi un registru special în care vor înscrie numele și pronumele, locul și data nașterii gradelor inferioare și personalului civil cari au luat parte în campanie sau au adus vreun serviciu armatei și că ora va fi acordată «Medalia Crucea Comemorativă a războiului 1916—1918», acest registru se va păstra în arhiva corpului sau a serviciului respectiv.

Art. XI. Ministerul de Război va întocmi deasemenea un registru în care vor fi trecuți toți ofițerii activi și de rezervă ombatanți sau asimilați, preoții militari, șefii de muzică,

funcționarii civili și persoanele cari, neaparținând de dreptul oștirii, a fost chemate la un serviciu efectiv și permanent pe lângă armata noastră.

În acest scop, corpurile și serviciile respective vor întocmi tablouri nominale de ofițerii și funcționarii prevăzuți mai sus, cari se vor înainta Ministerului de Război, certificate de către șeful de corp sau serviciu.

Art. XII. «Crucea Comemorativă a războiului 1916 – 1918» și drepturile ei se pierd din aceeași cauză care se pierde și calitatea de cetățean român.

Medalia se pierde deasemenea după o condamnare prin sentință la o pedeapsă infamantă.

Art. XIII Pentru toți ofițerii și personalul civil prevăzut de art. 11 brevetele se vor libera de Ministerul de Război, fiind semnate de ministru și contrasemnate de directorul superior al personalului; aceste brevete vor purta un număr de ordine din registrul respectiv și nu se va libera nici într'un caz duplicate de pe ele.

Pentru grade inferioare și personalul civil prevăzut la art. 10 din corpurile de trupă și serviciile armatei, brevetele vor fi semnate de către comandantul brigăzii respective și comandanții de regimente sau capii de servicii, în ceea ce privește gradele inferioare; iar funcționarii civili, de comandantul brigăzii de infanterie de pe teritoriul căruia se află autoritatea căreia aparține funcționarii și contrasemnate de comandantul cercului de recrutare; brevetele vor purta numere de ordine din registrele înființate în acest scop; se vor libera odată cu medalia.

Art. XIV. Gradelor inferioare și funcționarilor inferiori se vor distribui medalii în mod gratuit, iar ofițerii și funcționarii superiori vor plăti o taxă echivalentă cu costul decorației.

Art. XV. Ministrul Nostru secretar de Stat la Departamentul de Război este însărcinat cu executarea decretului de față.
Dat în Iași, la 8 Iulie 1918.

FERDINAND

Ministru de război,
General Hârjeu.

No. 1.744.

FERDINAND I,

Prin grația lui Dumnezeu și voința Națională, Rege al României,

La toți de față și viitori, sănătate :

Asupra raportului ministrului Nostru secretar de Stat la Departamentul de Răsboi sub No. 17.181 din 5 August 1920,

Am decretat și decretăm :

Art I. — Pentru completarea înaltului decret No. 1.744 din 8 Iulie 1918 și înaltului decret No. 4.690 din 6 Noemvrie 1919, pe lângă baretele prevăzute se mai adaugă și bareta „Siberia”, care se va atașa transversal pe panglica Medaliei „Crucea Comemorativă” ofițerilor și gradelor inferioare din legiunea română din Siberia.

Art II. — Ministrul Nostru secretar de Stat la Departamentul de Răsboi este însărcinat cu executarea decretului de față.

Dat în București, la 6 August 1920.

FERDINAND

Ministru de război,
General de brigadă Rășcanu Ioan.

No. 3.267.

FERDINAND I,

Prin grația lui Dumnezeu și voința Națională, Rege al României,

La toți de față și viitori, sănătate :

Asupra raportului Ministrului Nostru secretar de Stat la Departamentul de Răsboi sub No. 20.522 din 6 Noemvrie 1919,

Am decretat și decretăm :

Art. I. Pentru complectarea decretului No. 1.744 din 8 Iulie 1918, pe lângă baretele prevăzute, se adaugă și baretele *Dunărea 1918 și 1919*, cari se vor atașa transversal pe panglică, la persoanele cari au luat parte efectivă la luptele din războiul 1916 — 1919.

Art. II. Ministrul Nostru secretar de Stat la Departamentul de Răsboi este însărcinat cu executarea decretului de față.

Dat în Castelul Peleş, la 6 Noemvrie 1919.

FERDINAND

Ministru de război,
General de brigadă Rășcanu Ioan.

No. 4.690.

MEDALIA »VICTORIEI«

FERDINAND I,

Prin grația lui Dumnezeu și voința Națională, Rege al României,

La toți de față și viitori, sănătate :

Asupra raportului ministrului Nostru secretar de Stat la Departamentul de Răsboi sub No. 6.698 din 19 Iulie 1921,

Am decretat și decretăm :

Art. I.— Se institue Medalia »Victoriei«. Ea se va conferi ofițerilor, gradelor inferioare, combatanți, cari au luat parte efectivă în luptă, la părțile active, în războiul pentru întregirea neamului, precum și tuturor medicilor armatei ori unde ar fi făcut ei serviciu la 15/28 August 1916—18/31 Martie 1921.

Art II. — Ministrul Nostru secretar de Stat la Departamentul de Răsboi este însărcinat cu executarea decretului de față.

Dat în București, la 20 Iulie 1921.

FERDINAND

Ministru de război,

General de divizie Rășcanu Ioan.

No. 3.390.

DECIZIE MINISTERIALĂ No. 837 DIN 8 AUGUST 1921

În scopul de a se comemora Frăția de arme, stabilită între armeele aliate în războiul mondial, s'a instituit prin înaltul decret No. 3.390 din 1921 o medalie specială.

Pentru stabilirea normelor după cari această medalie va fi acordată și purtată, s'au alcătuit următoarele instrucțiuni :

1. Medalia se va numi »Medalia Victoriei« și va fi bătută

în bronz, depe modelul căreia Majestatea Sa Regele a dat înalta Sa aprobare.

2. Medalia va fi suspendată de o panglică, care va închipui două curcubee ce-și suprapun la mijloc culoarea roșie.

3. Medalia »Victoriei« este o medalie de război și portul ei este cel stabilit prin regulamentul asupra decorării uniformelor, luând loc pe piept imediat după medalia »Crucea Comemorativă«.

4. Pentru a se înlătură schimbul între medaliile ce fiecare armată aliată a bătut în scopul arătat mai sus, panglica va fi aceeaș pentru toate armele aliate.

5. Medalia se acordă conform prevederilor înaltului decret No. 3.390/921 și anume :

a) Ofițerilor și gradelor inferioare combatanți, cari au luat parte efectiv la lupte cu regimentul și brigada.

Se va avea cea mai mare grije ca să nu se facă propuneri pentru cei dela părțile sedentare sau dela părțile active cari nu au participat efectiv la luptă, cum ar fi acei dela eșalonul al doilea al unui comandament ;

b) Ofițerilor și gradelor inferioare din aviație, cari au luat parte la luptă ;

c) Idem din marină ;

d) Medicilor dela toate corpurile și serviciile, chiar și dela părțile sedentare ;

e) Preoții dela regimente și brigadă, cari au luat parte la lupte ;

f) Brancardierilor și sanitarilor ;

g) Cercetașilor cari au luat parte la lupte, pe front, sau au făcut serviciul în spital ;

h) Comandanților de grup de artilerie.

” ” divizie.

” ” corp de armată.

” ” armate ;

i) Șefilor de statm-major dela divizii, corp de armată și armată ;

j) Tuturor ofițerilor de stat-major cari au avut diferite însărcinări pe front ;

k) Ofițerilor combatanți cari nu cad într'una din categoriile de mai sus, dar au fost decorați cu Ordinele cu panglica de »Virtutea Militară«.

6. Dintre ofițerii necombatanți n'au dreptul la Medalia »Victoriei« decât acei cari au fost decorați cu Ordine cu panglici de »Virtutea Militară«.

7. Atașatii militari n'au dreptul la medalie.

8. Nimeni, oricare ar fi fost sub forma în care a fost mobi-

lizat (ofițeri și trupă, combatanți, necombatanți, mobilizați pe loc, pompieri, poștă, poliție, etc.), dar care nu cade în vreuna din categoriile de mai sus, nu are drept la medalie.

9. Corpurile și serviciile vor întocmi tablouri pentru ofițerii și gradele inferioare combatanți cari au luat parte efectiv la luptă, precum și pentru medicii și sanitarii (separat ofițerii de grade inferioare) aflați înscrisi în controalele lor la data de 1 Septembrie 1921, și cari intră în condițiunile înaltului decret No. 3.390/921, instrucțiunile de mai sus, cari tablouri le vor înainta până la 1 Decembrie 1921 statului major regal (Biuroul Decorațiilor), secția interaliată, centralizate prin diviziile respective, nu pe corpuri de armată.

Biuroul va stabili dreptul și face brevete pentru ofițeri, medici și preoți; iar pentru trupă, tablourile se vor înapoia verificate, urmând a se întocmi de corpuri și servicii, dându-se numărul de ordine din registrul ce se va înființa, scriindu-se după aceleași norme, ca și cele pentru „Crucea Comemorativă“.

10. Pentru cei cari nu mai fac parte din nici un corp sau serviciu se vor întocmi deasemenea tablouri de către :

a) Ministerul de Război, serviciul personalului, pentru ofițerii și reangajații puși în disponibilitate, reformă, retragere, etc.;

b) Societatea Națională „I. O. V.“ pentru invalizii de război;

c) Cercurile de recrutare pentru gradele inferioare din categoriile de mai sus.

11. Pentru ofițerii activi și de rezervă se va ține un registru special de statul major regal (Biuroul Decorațiilor), iar pentru gradele inferioare se va ține de corpuri și servicii depe modelul „Crucii Comemorative“ și care se va păstra în arhiva corpului sau serviciului.

12. Gradelor inferioare li se vor distribui medalia gratuit, iar ofițerii vor plăti o taxă echivalentă cu costul decorației.

Cei cari doresc să o aibă înainte de a se trimite de biurou, o pot cumpăra din comerț și o vor purta numai după ce vor primi brevetul de autorizare.

Se atrage deosebită atențiune corpurilor și serviciilor spre a lua măsuri ca tablourile să fie alcătuite cu cea mai mare atenție în conformitate cu înaltul decret No. 3.390/921 și instrucțiunile de față, astfel ca să nu se mai repete erorile nefârșite ce s'au produs când s'au întocmit tablourile pentru Crucea Comemorativă.

Ministru de război, General de divizie Rășcanu Ioan.

CRUCEA MERITUL SANITAR DE RĂSBOI

(Vezi pagina 153)

BCU Cluj / Central University Library Cluj

SEMNUL INVALIDIZILOR DE RĂSBOI

FERDINAND I,

Prin grația lui Dumnezeu și voința Națională, Rege al României,

La toți de față și viitori, sănătate :

Având în vedere și jurnalul Consiliului de Miniștri sub No. 340 din 9 Aprilie 1918,

Asupra raportului Ministrului Nostru secretar de Stat la Departamentul de Război sub No. 467 din 9 Aprilie 1918,

Am decretat și decretăm :

Art. I. Pentru a se arăta invalizilor de război recunoștința ce le poartă Patria și Neamul, am hotărît înființarea unui semn distinctiv, care va constă dintr'o placă de panglică de culoarea «Virtuții Militare», de dimensiunile din modelul original și având la mijlocul său două ramuri de bronz aurit încrucișate, una de stejar și alta de lauri, iar între lauri anii de campanie 1916—1918.

Semnul se va purta pe piept la dreapta în dreptul nasturelui al 4-lea.

Art. II. Dreptul de a purta semnul invalizilor de război se va acorda tot prin înalt decret, după tabelele anume întocmite ce Mi se vor prezenta de ministrul de război.

Art. III și cel din urmă. Ministrul Nostru secretar de Stat la Departamentul de Război este însărcinat cu executarea decretului de față.

Dat în Iași, la 9 Aprilie 1918

FERDINAND

Ministru de război,
General C. Hârjeu.

No. 850.

MEDALIA PENTRU BĂRBĂȚIE ȘI CREDINȚĂ

EXTRACT DIN REGULAMENTUL

ASUPRA

INSEMNELOR POLIȚIENEȘTI

(Sanționat prin Decretul Regal No. 2.812 din 3 Noembrie 1903
și modificat prin Inaltul Decret Regal No. 2.523
din 12 Octombrie 1904)

Art. 7. — Ofițerii și agenții de poliție, cari în îndeplinirea funcțiunii lor vor fi dat dovezi de bărbăție și credință, vor putea fi autorizați să poarte un semn de distincțiune, consistând într'o medalie care va purta numele de «*medalie pentru bărbăție și credință*».

Această medalie va putea fi conferită și oricărui funcționar public sau persoană particulară care va fi contribuit la menținerea sau restabilirea ordinii și siguranței publice, va fi adus servicii importante poliției, va fi salvat viața sau avutul unei persoane cu pericolul vieții sale, ori va fi săvârșit un act de bărbăție sau credință.

Art. 8. — Medaliile confecționate prin îngrijirea Ministerului de Interne sunt de metal și de trei clase :

Clasa I de aur, clasa II de argint și a III de bronz.

Forma lor este ovală, având diametrul vertical de 35 mm., iar cel orizontal de 27 mm.

Ele poartă pe o parte, în relief, efigia Regelui, înconjurată de cuvintele : «Carol I Rege al României», iar pe cealaltă, stampată de asemenea în relief, deviza : «Bărbăție și Credință» și o ghirlandă de lauri.

Art. 9. — Medaliile se poartă atârdate printr'un inel format din două rumuri de laur, de o panglică de mătase ripsată, lată de 30 mm. și compusă la mijloc dintr'o bandă de culoare galben deschis, lată de 18 mm., având în fiecare margine câte o bandă albastră și roșie, late fiecare de 3 mm.

Art. 10. — Numai Capul Statului are dreptul de a acorda medalia.

Medalia se acordă prin decret regal, în urma raportului ministrului de interne; ea va fi însoțită de un brevet subscris de ministrul de interne și contrasemnat de directorul respectiv.

Un registru special, în care se va trece succesiv numele și pronumele, gradul și clasa celui medaliat, clasa medaliei acordate, numărul și data expedierii brevetului, va fi ținut în Ministerul de Interne, direcțiunea a administrației și poliției generale a Statului.

Medalia se dă pe viață. Dreptul de a o purta este personal și nu se transmite în nici un caz; el se pierde în aceleași cazuri ca și dreptul de pensie.

(Urmează paragraful III cu capitolul Sancțiuni și Penalități);

Notă. — Prin legea pentru desființarea Direcțiunii Administrațiunii Generale și Statisticii, din Ministerul de Interne, și înființarea a două noi Direcțiuni, — promulgată cu Decretul Regal No. 818 din 24 Martie 1908 — lucrările pentru conferirea medaliei «Bărbăție și Credință» fac parte din atribuțiunile conferite Direcției Administrației Generale, Personalului și Contenciosului.

Regulamentul s'a publicat în *Monitorul Oficial* No. 181 din 4 Noembrie 1903.

Modificarea lui (Decretul) în *Monitorul Oficial* No. 159 din 14—27 Octombrie (1904), iar decretul original la dosar 51 e c din 1904 (Direcțiunea Poliției Generale).

Prin rezoluțiunea pusă pe raportul ministrului de război, cu No. 12.954 din 28 Decembrie 1913, Regele Carol a aprobat propunerea de a se adăugi la medalia «Bărbăție și Credință» un semn distinctiv, care să-i dea un caracter deosebit când se conferă militarilor cari au luat parte în campania din 1913 și care constă din faptul că la panglica medaliei existente se adaugă o bareță de metal lată de 5 mm. (culoarea medaliei), pe toată lățimea panglicii, având laturile drepte.

Pe mijlocul baretei este stampată cu litere reliefate indicația: «Campania 1913»; această bareță este dispusă pe fața panglicii și deacurmezișul culorilor, fiind prinsă printr-o agrafă la distanță de 30 mm., de locul unde este atârnată panglica.

Vezi și modificarea din 25 Decembrie 1916 prin înaltul Decret No. 3 249,916. (Legea pentru înființarea Ordinului Mihai-Viteazu).

MEDALIA BENE MERENTI

1876

CAROL I,

Prin grația lui Dumnezeu și voința Națională, Rege al României,

Lă toți de față și viitori, sănătate:

Asupra raportului ministrului Nostru secretar de Stat la Departamentul Cultelor și Instrucțiunii Publice sub No. 1.368, pe lângă care Ni se supune spre sancțiune regulamentul medaliai «Bene Merenti».

Am decretat și decretăm :

Art. I. Se institue o medalie cu deviza «Bene Merenti», având două clase, care se va acorda ca încurajare și răsplătire pentru merite dobândite pe domeniul artelor, științelor, industriei, agriculturii, etc.

Art. II. Medalia se dă pe viață.

Art. III. Dreptul de a o purta este personal și nu se transmite în nici un caz.

Art. IV. Numărul medaliilor acordate este nedeterminat.

Art. V. Medalia se va acorda atât pământenilor cât și străinilor cari vor fi împlinind condițiunile cerute.

Art. VI. Medalia se compune: cea de clasa I dintr'o piesă de metal galben, cu un diametru de 30^{mm} și o grosime 2 1/2^{mm}; forma sa este rotundă; cea de clasa II dintr'o piesă de metal albă având aceleași dimensiuni și formă.

Medalia de amândouă clasele poartă pe o parte în relief efigia Domnitorului, înconjurată de cuvintele: «Carolus primus Principis Romanum»; pe partea opusă se află stampat în relief cuvintele «Bene Merenti» înconjurate de o ghirlandă de stejar care se unește sus și jos prin câte o fundă.

Medalia are la partea superioară un inel prin care se trece panglica.

Art. VII. Panglica este un moar vișinie, având la margine câte o vargă (lisereu) de fir de argint. Panglica în total este lată de 30^{mm}, iar varga pe margine de 2 ¹/₂^{mm}.

Art. VIII. Medalia se poartă pe partea stângă a pieptului.

Art. IX. În nici un caz nu se poate purta numai panglica singură.

Art. X. Numai Capul Statului are dreptul a acorda medalii.

Art. XI. Medalia se acordă pământenilor prin decret domnesc, în urma raportului ministrului respectiv și decretul se publică în *Monitorul Oficial*.

Art. XII. Un brevet, subscris de Capul Statului, purtând sigiliul domnesc și contrasemnat de ministrul respectiv, se va da odată cu medalia.

Art. XIII. Medalia se pierde din aceleași cauze din cari se pierde și calitatea de cetățean român.

Străinii o vor pierde după o condamnare prin sentință la o pedeapsă infamantă.

Art. XIV. Se va ține la fiecare Minister un registru special pentru înscrierea succesivă a celor cărora din resortul său s'a acordat medalia. Acest registru va cuprinde deosebit de numele medaliatului și numărul cu data expedierii brevetului, precum și clasa medaliei transmise.

Art. XV. Ministrul Nostru secretar de Stat la Departamentul Cultelor și Instrucțiunii Publice este însărcinat cu executarea decretului de față.

Dat în București, la 20 Februarie 1876.

CAROL

Ministru secretar de Stat
la Departamentul Cultelor și Instrucțiunii
Publice,

P. P. Carp.

No. 314.

MEDALIA RĂSPLATA MUNCII PENTRU BISERICĂ

CAROL I,

Prin grația lui Dumnezeu și voința Națională, Rege al României,

La toți de față și viitori, sănătate :

Asupra raportului Ministrului Nostru Secretar de Stat la Departamentul Cultelor și Instrucțiunii Publice,

Am decretat și decretăm :

Art. I. Se institue o medalie cu deviza *Răsplata muncii pentru Biserică*, având trei clase, care se va acorda drept încurajare și răsplătire pentru activitatea personală și serviciu aduse în diferite moduri pentru buna stare morală și religioasă a poporului.

Art. II Medalia se va acorda pământenilor, clerici și mirenii, cari vor fi adus servicii însemnate pentru buna stare morală, religioasă, economică și socială, prin scrieri religioase, donațiuni importante în scopuri pioase și religioase, prin exemplu, etc.

Medalia se va da pe viață și dreptul de a o purta este personal și nu se poate transmite în nici un caz.

Numărul ei este nelimitat.

Art. III. Medalia pentru câte și trele clase se compune dintr-o piesă de metal, galbenă pentru clasa I, albă pentru clasa II și în culoarea bronzului pentru clasa III, în formă circulară de 25 mm. în diametru și 2¹/₂ mm. în grosime; pe o parte poartă efigia Majestății Sale Regelui în relief, înconjurată de cuvintele: Carol I, Rege al României, iar pe partea opusă se atle în relief o cruce, sub care sunt cuvintele. Răsplata muncii pentru biserică.

Panglica va fi lată de 24 mm., având în mijloc o bandă albastră verticală, lată de 8 mm., și de ambele părți câte o bandă roșie-inchis, verticale, de aceeași lățime.

Numai panglica singură nu se poate purta.

■ **Art. IV.** Dreptul de a acordă medalia este al Capului Statului.

Art. V. Medalia se acordă prin decret regal, în urma raportului ministrului cultelor și instrucțiunii și decretul se va publica în *Monitorul Oficial*.

Raportul ministrului se va întemeia pe un referat de constatare făcută prin znume cercetare de către Administratorul Casei Bisericii sau de un delegat al Ministerului. Cercetarea nu se va face în privința persoanelor cari nu vor avea cel puțin zece ani de activitate pastorală sau literară bisericească.

Un brevet scris de Capul Statului și contrasemnat de ministrul cultelor și instrucțiunii se va da odată cu medalia.

Art. VI. Medalia se pierde din aceleași cauze din cari se pierde și calitatea de cetățean român. Clericii mai pot pierde dreptul de a purta medalia și în cazul când vor fi pedepsiți pentru vreuna din faptele penale menționate în art. 15 din legea asupra clerului mirean și seminariilor.

Art. VII. La administrația Casei Bisericii se va ține un registru special pentru înscrierea succesivă a aceloră căroră li se acordă medalia. Osebit de numele celui medaliat, registrul va cuprinde și numărul cu data expedierii brevetului, precum și clasa medaliei acordate.

Art. VIII și cel din urmă. Ministrul Nostru secretar de Stat la Departamentul Cultelor și Instrucțiunii Publice este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a decretului de față.

Dat în Castelul Peleş, la 14 Iulie 1906.

CAROL

Ministrul cultelor și instrucțiunii publice,

M. Vlădescu.

No. 2.804.

CAROL I,

Prin grația lui Dumnezeu și voința Națională, Rege al României,

La toți de față și viitori, sănătate :

Asupra raportului ministrului Nostru secretar de Stat la Departamentul Cultelor și Instrucțiunii Publice sub No. 23.226 din 1906,

Am decretat și decretăm :

Art. I. — Articolul III al decretului Nostru No. 2.804 dela

14 Iulie 1906, prin care s'a instituit medalia »Răsplata Muncii pentru biserică» se modifică precum urmează :

Medalia pentru câte trele clasele se compune din o piesă de metal : aurită pentru clasa I, argintată pentru clasa II și oxidată-deschis pentru clasa III.

Medalia are ca fond un diametru de 32^{mm}, peste care se așează o cruce bizantină de 38^{mm}, fiecare braț al crucii trecând de marginea medaliei cu 3^{mm}. Mijlocul medaliei, în circomferință de 15^{mm}, poartă gravat ochiul lui Dumnezeu în raze și globul pământesc. Pe fond mat între brațele crucii este și inscripția »Răsplata Muncii pentru biserică».

Reversul medaliei are crucea ca și în față, între brațele ei cu o ghirlandă de lauri și de stejar, iar în mijloc coroana Regală suprapusă inițialelor Noastre. Deasupra o coroană mică de lauri, deschisă pe un diametru de 25^{mm}, având la un capăt o lamă, care servește spre a se petrece prinea panglica.

Panglica e de mătase moarăță, în lățime de 30^{mm}, cu trei subimpărțituri de 10^{mm}, fiecare, cele marginase roșii-inchise și cea din mijloc albastră-inchisă; ca lungime, în față, va fi vizibilă pe o înălțime de 50^{mm}.

Art. II. Ministrul Nostru secretar de Stat la Departamentul Cultelor și Instrucțiunii Publice este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a dispozițiilor prezentului decret.

Dat în București, la 19 Ianuarie 1907.

CAROL

Ministrul cultelor și instrucțiunii publice,
Const. C. Dissescu.

No. 293.

MEDALIA RĂSPLATA MUNCII PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNT

1898

CAROL I,

Prin grația lui Dumnezeu și voința Națională, Rege al României,

La toți de față și viitori, sănătate :

Asupra raportului ministrului Nostru secretar de Stat la Departamentul Cultelor și Instrucțiunii Publice sub No. 63.581 din a. c.,

Am decretat și decretăm :

Art. I. Se institue o medalie cu deviza : «Ca răsplata muncii pentru învățământul primar», având două clase, care se va acorda drept incurajare și răsplătire pentru servicii aduse învățământului primar și educațiunii populare.

Art. II. Medalia se dă pe viață.

Art. III. Dreptul de a o purta este personal și nu se transmite în nici un caz.

Art. IV. Numărul medaliilor acordate este nedeterminat.

Art. V. Medalia se va acorda numai pământenilor cari vor fi adus servicii însemnate învățământului primar și educațiunii populare, fie ca învățători și institutori, fie prin scrieri, donat uni importante etc.

Art. VI. Medalia se compune : cea de clasa I dintr'o piesă de metal galbenă de formă circulară, cu un diametru de 30 mm și o grosime de 2¹/₂ mm; cea de clasa II dintr'o piesă de metal alb, având aceleași dimensiuni și formă.

Medalia de amândouă clasele poartă pe o parte în relief efigia M. S. Regelui, înconjurată de cuvintele : «Carol I, Rege al României», pe partea opusă se află stampate în relief cuvintele : Ca răsplata muncii pentru învățământul primar, înconjurată de o ghirlandă de stejar, care se unesc sus și jos prin câte o fundă.

Medalia are la partea superioară un inel, prin care se trece o panglică.

Art. VII. Panglica este de mătase moirée, lată de 30 mm, având în mijloc o bandă albă, verticală, lată de 10 mm și de amândouă părțile câte o bandă roșie verticală de aceeași lățime.

Art. VIII. Medalia se poartă pe partea stângă a pieptului.

Art. IX. În nici un caz nu se poate purta numai panglica singură.

Art. X. Numai Capul Statului are dreptul a acordă medalia.

Art. XI. Medalia se acordă prin decret regal, în urma raportului ministrului instrucțiunii publice și al cultelor și decretul se publică prin *Monitorul Oficial*.

Art. XII. Un brevet subscris de Capul Statului, purtând sigiliul regal și contrasemnat de ministrul instrucțiunii publice și al cultelor, se va da odată cu medalia.

Art. XIII. Medalia se pierde din aceleași cauze din cari se pierde și calitatea de cetățean român.

Membrii corpului didactic pierd dreptul de a o purta, când vor fi pedepsiți cu excluderea din corp pentru totdeauna, conform art. 70, 71, 72, 73 și 74 din legea asupra învățământului primar și normal-primar din 29 Aprilie 1896 și art. 48, 49, 50 și 77 din legea asupra învățământului secundar și superior din 23 Martie 1898.

Art. XIV. Se va ține la Ministerul Instrucțiunii Publice și al cultelor un registru special pentru înscrierea succesivă a acelor cărora s'a acordat medalia.

Acest registru va cuprinde deosebit de numele medaliatului, și numărul cu data expedierii brevetului, precum și clasa medaliei trimise.

Art. VX și cel din urmă. Ministrul Nostru secretar de Stat la Departamentul Cultelor și Instrucțiunii Publice este însărcinat cu executarea acestui decret.

Dat în Castelul Peleş, la 3 Octomvrie 1898.

CAROL

Ministrul cultelor și instrucțiunii publice,

Spiru Haret.

No. 2.903.

Adaus la medalia „Răsplata Muncii“.

CAROL I,

Prin grația lui Dumnezeu și voința Națională, Rege al României,

La toți de față și viitori, sănătate :

Asupra raportului ministrului Nostru secretar de Stat la Departamentul Cultelor și Instrucțiunii Publice,

Am decretat și decretăm :

Art I. Dorind ca medalia Răsplata Muncii să se acorde și membrilor învățământului secundar, aprobăm ca, din decretul Nostru cu No. 2.903 din 3 Octomvrie 1898, pentru înființarea acestei medalii pentru învățământul primar, să se modifice următoarele articole și anume :

La art. I se adaugă : și secundar, după cuvintele : învățământului primar ; sau secundar, după cuvintele : învățământului primar.

La art. V se adaugă : sau secundar, după cuvintele : învățământului primar, sau profesori, după cuvintele : învățători, institutori.

La art. VI se adaugă : sau secundar, după cuvintele : învățământul primar.

La art. VIII se va zice : conform art. 70, 72, 73, 74 și 75 din legea asupra învățământului primar și normal-primar, și art. 42 și 45 din legea asupra învățământului secundar și superior.

La art. XIV se adaugă : fie la cel secundar, după cuvintele : învățământul primar.

Art. II și cel din urmă. Ministrul Nostru secretar de Stat la Departamentul Cultelor și Instrucțiunii Publice este însărcinat cu executarea acestui decret.

Dat în Castelul Peleş, la 27 Iunie 1900.

CAROL

Ministrul cultelor și instrucțiunii publice,

Dr. C. I. Istrati.

No. 2.879.

CAROL I,

Prin grația lui Dumnezeu și voința Națională, Rege al României,

La toți de față și viitori, sănătate :

Asupra raportului Ministrului Nostru secretar de Stat la Departamentul Cultelor și Instrucțiunii Publice No. 28.271,

Am decretat și decretăm :

Art. I. Dorind ca medalia «Răsplata Muncii» să se acorde și pentru învățământul profesional, aprobăm ca art. I, V și VI din decretul Nostru No. 2.903 din 3 Octomvrie 1898, pentru înființarea acestei medalii pentru învățământul primar, modificat prin decretul Nostru No. 2.879 din 27 Iunie 1900, să se modifice în modul următor :

Art. I. Se institue o medalie cu deviza: «*Ca răsplată muncii pentru învățământul primar, secundar și profesional*», având două clase, care se va acorda drept încurajare și răsplătire pentru servicii aduse învățământului primar, secundar sau profesional și educațiunii populare.

Art. V. Medalia se va acorda numai pământenilor cari vor fi adus servicii însemnate învățământului primar, secundar sau profesional și educațiunii populare, fie ca învățători, institutori, profesori sau maeștri, fie prin scrieri, donațiuni importante, etc.

Art. VI, alineatul II. Medalia de amândouă clasele poartă pe o parte în relief efigia Majestății Sale Regelui, înconjurată de cuvintele: «Carol I, Rege al României»; pe partea opusă se află stampate în relief cuvintele: «Ca răsplată muncii pentru învățământul primar, secundar sau profesional», înconjurată de o ghirlandă de stejar, cari se unesc sus și jos cu o fundă.

Art. II și cel din urmă. Ministrul Nostru secretar de Stat la Departamentul Cultelor și Instrucțiunii Publice este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a acestui decret.

Dat în București, la 8 Mai 1906.

CAROL

Ministrul Cultelor și instrucțiunii publice,

M. Vlădescu.

No. 1.771.

CAROL I,

Prin grația lui Dumnezeu și voința Națională, Rege al României,

La toți de față și viitori, sănătate :

Asupra raportului ministrului Nostru secretar de Stat la Departamentul Cultelor și Instrucțiunii Publice sub No. 9.312,
Am decretat și decretăm :

Art. I. Aprobăm modificarea decretelor Noastre No. 2.903 din 3 Octomvrie 1898, No. 2.789 din 27 Iunie 1900 și No. 1.771 din 8 Mai 1906, relative la instituirea medaliei: Răsplata Muncii pentru învățământul primar, pentru învățământul secundar și pentru învățământul profesional, în scop de a se contopi aceste medalii în una singură, cu deviza: »*Ca răsplată muncii pentru învățământ*«.

Art. II. Această medalie va avea trei clase și se va acorda drept încurajare și răsplătire atât membrilor corpului didactic de toate gradele pentru serviciile aduse învățământului, cât și persoanelor cari, fie prin scrieri, fie prin donațiuni importante sau prin diferite alte moduri, vor fi contribuit la desvoltarea învățământului și progresul cultural național în genere.

Art. III. Medalia se dă pe viață și dreptul de a o purta este personal și nu se transmite în nici un caz.

Art. IV. Medalia se compune: cea de clasa I dintr'o piesă de metal aurită de formă circulară cu un diametru de 30^{mm}. și o grosime de 2¹/₂^{mm}, cea de clasa II din o piesă de metal argintată și cea de clasa III din o piesă de metal bronzat, având amândouă aceleași dimensiuni și formă ca și cea de clasa I.

Medalia de câte trele clasele poartă pe o parte în relief efigia Maiestății Sale Regelui, înconjurată de cuvintele: »Carol I, Rege al României« și pe partea opusă se află stampate în relief cuvintele: »Ca răsplată muncii pentru învățământ«, înconjurate de o ghirlandă de stejar care se unește sus și jos prin câte o fundă.

Medalia are la partea superioară o coroană mică de lauri pe un diametru de 25^{mm}. având o lamă care servește pentru trecerea unei panglici prin ea.

Art. V. Panglica este de mătase moarăță lată de 30^{mm}, având în mijloc o bandă albă verticală lată de 10^{mm}. și de amândouă părțile câte o bandă roșie verticală de aceeași lațime.

Art. VI. Medalia se poartă pe partea stângă a pieptului; în nici un caz nu se poate purta numai panglica singură.

Art. VII. Numai Capul Statului are dreptul de a acorda me-

dalia prin decret regal, în urma unui raport motivat al Ministerului Cultelor și Instrucțiunii Publice. Decretul se publică prin *Monitorul Oficial*.

Art. VIII. Un brevet subscris de Capul Statului, purtând sigiliul regal și contrasemnat de Ministrul Cultelor și Instrucțiunii Publice, se va da odată cu medalia.

Art. IX. Medalia se pierde din aceleași cauze din cari se pierde și calitatea de cetățean român, precum și în urma unei pedepse infamante

Membrii corpului didactic mai pierd dreptul de a o purta când vor fi pedepsiți cu excluderea din corp pentru totdeauna, conform art. 67, 69, 71 și 72 din legea asupra învățământului primar și normal primar și art. 43 și 47 din legea asupra învățământului secundar și superior.

Art. X. Se va ține la Ministerul Cultelor și al Instrucțiunii un registru special pentru înscrierea succesivă a acelor cărora s'a acordat medalia.

Acest registru va cuprinde deosebit de numele medaliatului și numărul cu data expedierii brevetului, precum și clasa medaliei trimise.

Art. XI și cel din urmă Ministrul Nostru secretar de Stat la Departamentul Cultelor și Instrucțiunii Publice este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a decretului de față.

Dat în București, la 5 Martie 1907.

CAROL

Ministrul cultelor și instrucțiunii publice,

Const. C. Dissescu.

No. 1.061.

CRUCEA MERITUL SANITAR

REGULAMENT

PENTRU

INSTITUIREA CRUCII „MERITUL SANITAR“

(Sanționat prin decretul regal No. 6 471 din 25 Noembrie 1913, publicat în „Monitorul Oficial“ No. 191 din 26 Noembrie 1913)

Art. 1. — Se institue o Cruce cu numele de „Meritul Sanitar“, care va fi trei clase: clasa I de aur, clasa II de argint și clasa III de bronz și se va confecționa prin îngrijirea Ministerului de Interne.

Art. 2. — Această Cruce are patru brațe egale în diametru, de 29 mm. în lungime și lățime. Dintre cele patru brațe, ca și dela partea superioară a brațului de sus și dela partea inferioară a brațului de jos, ies raze, astfel că Crucea are aparența unei forme ovale de 38 mm. lungime totală și 20 mm. lățime.

Pe una din fețe (avers) Crucea este smălțuită roșu închis și încadrată de o dungă de metal de un milimetru lățime. În mijlocul Crucii este aplicat bustul M. S. Reginei, de metal argintat-oxidat.

Fața opusă a Crucii (revers) este nesmălțuită și are pe brațul orizontal inscripția „Meritul Sanitar“, în două rânduri; deasupra cifra regală, iar dedesubt 1913.

Crucea este mobil suspendată de o Coroană Regală în dimensiuni de 21 mm. lățime și 19 mm. înălțime, având un inel prin care se trece panglica.

Panglica are o lățime de 35 mm, este de mătase moară albă, cu câte o dungă roșie închis de 3 mm, depărtate cu 2¹/₂ mm. de margini.

Panglica se trece prin inelul medaliei, unde va avea 2 îndoituri, după cum se poartă și celelalte decorațiuni române.

Este riguros interzis de a se purta panglica în alt mod sau formă.

Art. 3. — »Meritul Sanitar« se acordă persoanelor cari se vor fi distins prin fapte, donațiuni, scrieri sau alte lucrări, cari contribuiesc la îmbunătățirea stării sanitare a țării, precum și funcționarilor sanitari sau altora, cari se vor fi distins prin serviciile lor în interesul general sanitar.

Art. 4. — Numai Capul Statului are dreptul de a acordă această Cruce.

Ea se dă pe viață și prin decret regal, după propunerea făcută prin raport de Ministerul de Interne.

Dreptul de a o purta este personal și netransmisibil.

Numărul titularilor este nelimitat.

Art. 5. — Crucea se pierde din oficiu și fără altă sancțiune regală, în urma unei condamnări pentru fapte infamante și în urma destituirii, dacă medaliatul este funcționar.

Art. 6. — Medaliaților li se va dă un brevet semnat de ministrul de interne și contrasemnat de directorul general al serviciului sanitar.

Art. 7. — Orice persoană care nu poate justifica cu brevetul că are dreptul de a purta Crucea »Meritul Sanitar«, se va pedepsi conform codului penal. Se va uză de aceeași rigoare și față de cei ce fabrică și vor procura insemnele fără o prealabilă autorizare și neconform cu modelul tip aflat la Minister.

Art. 8. — Cei medaliați își vor procura Crucea din comerț, afară de persoanele de naționalitate străină, cari nu locuiesc în România, sau acele cărora direcțiunea sanitară va găsi că este indicat a li se dă această Cruce în natură.

Art. 9. — Un registru special pentru înscrierea aceloră cărora li se acordă Crucea : pentru expedierea brevetelor și pentru eliminarea celor cari au pierdut dreptul de a o purta, se ține la direcțiunea generală a serviciului sanitar (serviciul de epidemii și statistică) care va face toate lucrările relativ la acordarea Crucii »Meritul Sanitar«.

DECRET REGAL No. 615 DIN 21 IULIE 1917

(Publicat în *Monitorul Oficial* No. 70 din 23 Iunie 1917)

Art. I. Se aprobă de Noi ca în timpul actualului război persoanele cari s'au distins sau se vor distinge prin serviciile excepționale aduse în îngrijirea răniților și bolnavilor sau în combaterea epidemiilor să li se acorde dreptul de a purta pe panglica Crucii »Meritul Sanitar« următorul semn distinctiv: O coroană în formă ovală, compusă din 2 jerbe: una de frunză de stejar și alta de frunză de măslin, în dimensiune de circa 35+30 mm.

Art. II. Acest drept se conferă prin decret regal după propunerea ministrului de interne.

MEDALIA MERITUL COMERCIAL ȘI INDUSTRIAL

CAROL I,

Prin grația lui Dumnezeu și voința Națională, Rege al României,

La toți de față și viitori, sănătate :

Asupra raportului ministrului Nostru secretar de Stat la Departamentul Industriei și Comerțului sub No. 29.715/912,

Am decretat și decretăm :

Art. I. Se institue o medalie cu numele de *Meritul comercial și industrial*.

Art. II. Această medalie va avea 3 clase și se va acorda drept încurajare și răsplătire în mod exclusiv comercianților și industriașilor pământeni și străini cari au contribuit, sub orice formă, la progresul comerțului și industriei țării, fie prin exercitarea, îndrumarea și ocrotirea acestor ramuri de activitate, fie prin ajutorul dat învățământului comercial și industrial.

În mod excepțional această medalie se poate acorda funcționarilor aparținând Ministerului de Industrie și Comerț, auxiliarelor acestui Departament, precum și consulilor.

Art. III. Medalia se acorda pe viață și dreptul de a o purta este personal și nu se transmite în nici un caz.

Art. IV. Medalia se compune: cea de clasa I dintr-o piesă de metal aurit, de formă circulară, cu un diametru de 32 mm.; cea de clasa II din o piesă de metal argintat și cea de clasa III din o piesă de bronz având amândouă aceleași forme și dimensiuni ca și cea de clasa I.

Medalia de toate clasele poartă pe de o parte (avers) stampat, în stilul unui bassorelief, efigia Majestății Sale Regelui, pe un câmp exprimat în adâncime, înconjurată de cuvintele: »Carol I Rege al României« și pe partea opusă (revers) stampate în relief, pe un câmp plan, cuvintele »Meritul comercial și industrial« între două stele, fiecare cuvânt formând un rând.

Pe o față și pe alta medalia are, de jur împrejur, o ghirlandă de 3^{mm} de foi de stejar, reținută, la extremitățile axelor verticale și orizontale, prin două bandete încrucișate.

Medalia are la partea superioară un inel prin care se trece panglica și care va fi din acelaș metal ca și medalia.

Medaliile tuturor claselor vor fi patinate mat.

Art. V. Panglica este de mătase moarăță de culoare verde smarald cu o bandă verticală aurie în mijloc, în lățime de 5^{mm}.

Lățimea totală a panglicei este de 32^{mm}.

Art. VI Medalia se poartă pe partea stângă a pieptului.

Art. VII. Acordarea acestei medalii se face numai de Capul Statului, prin decret regal, direct sau în urma unui raport motivat al ministrului industriei și comerțului. Decretul se publică prin *Monitorul Oficial*.

Art. VIII. Medaliaților de clasa I li se vor da și un brevet subscris de Capul Statului, purtând sigiliul regal și contra-semnat de ministrul industriei și comerțului.

Ministerul Industriei și Comerțului va oferi medalia în mod gratuit numai străinilor cari nu locuiesc în România, toți ceilalți, decorați cu această medalie, urmând a o procura din comerț.

Art. IX. Medalia se pierde din oficiu și fără altă sancțiune regală :

a) În urma unei condamnări la o penalitate de un caracter infamant;

b) În urma căderii în stare de faliment.

Funcționarii aparținând Ministerului Industriei și Comerțului, cei auxiliari acestui Departament, cât și consuli, cari au fost decorați cu *Meritul comercial și industrial*, pe temeiul acestei calități, vor pierde această medalie în cazul când vor fi destituiți motivat din funcțiune.

Art. X. Se va ține la Ministerul Industriei și Comerțului, direcțiunea comerțului, registre speciale pentru : înscrierea succesivă a aceloră căroră li s'a acordat medalia; expedierea brevetelor; radiarea aceloră cari au pierdut dreptul de a o purta, etc.

Art. XI și cel din urmă. Ministrul Nostru secretar de Stat la Departamentul Industriei și Comerțului este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a dispozițiilor prezentului decret.

Dat în București, la 22 Noemvrie 1912.

Ministrul industriei și comerțului,

N. Xenopol.

CAROL

No. 4.794.

DISPOZIȚIUNI GENERALE

BCU Cluj / Central University Library Cluj

MINISTERUL AFACERILOR STRĂINE

CANCELARIA ORDINELOR

Extras din statut. — Regule stabilite relative la
decorațiuni („Monitorul Oficial“ No. 8/905)

IV. De regulă, un grad sau o clasă a unui Ordin sau medalii exclude gradul sau clasa inferioară și, prin urmare, nu se poartă decât însemnele decorățiunii, în gradul sau clasa conferite în urmă, cu excepțiunea însă prevăzută pentru Cavalerii din timp de război ai Ordinului «Steaua României».

a) Cavalerii și Ofițerii Ordinului «Steaua României» sau ai Ordinului «Coroana României», ca și cei decorați cu medalia «Serviciul Credincios» sau o altă medalie sau cruce fără denumirea specială de «Ordin», poartă însemnele cu panglica în forma și dimensiunile stabilite, pe pieptul și deasupra sânelui stâng, — civilii — în ținuta de ceremonie (frac, cravată albă și mănuși albe, sau cravată albă și mănuși negre, în caz de doliu oficial) deasupra fracului, sau, în uniformă, la înălțimea întâiului nasture de sub gulerul uniformei; — clericii — în orice ținută, deasupra vestmintelor preoțești, și — magistrații în togă — deasupra robei.

Comandorii Ordinului «Steaua României» sau ai Ordinului «Coroana României» poartă însemnele cu panglica, în forma și dimensiunile stabilite, la gât (en sautoir), în mijlocul pieptului, panglica împrejurul gâtului legată la spate, — civilii — în ținută de ceremonie, panglica sub cravată, însemnul cu inelul și cu partea din panglică petrecută prin inel, ieșind numai afară de sub funda cravatei, sau, în uniformă, panglica sub gulerul uniformei, însemnul numai eșind afară din gulerul uniformei peste primul nasture, când uniformă este încheiată (de altminterlea, ca la frac); — clericii — în odăjdii, panglica între crucea arhierescă și engolpionul și — magistrații în togă — panglica sub cravată (bavetă) și însemnul numai ieșind deasupra căpătăielor cravatei (bavetă), în față.

Marii Ofițeri ai Ordinului »Steaua României« sau ai Ordinului »Coroana României« poartă, pe lângă crucea ca cea de Comandor, în modul mai sus arătat, placa în forma și dimensiunile stabilite, pe pieptul și sub sânul stâng, — civilii — în ținuta de ceremonie, deasupra fracului sau în uniformă deasupra uniformeii; — clericii — în odăjdii, deasupra vestmintelor preoțești și — magistrații în togă — deasupra robei.

Marii Cruci ai Ordinului »Steaua României« sau ai Ordinului »Coroana României« poartă, oșebit de placa ca cea de Mare Ofițer, ca mai sus, în forma și dimensiunile stabilite o panglică în formă de eșarpă (lentă) trecând dela umărul drept spre coapsa stângă, — civilii — în ținută de ceremonie — sub vesta (gilet) dela frac, sau în uniformă, deasupra uniformeii, fie încheiată, fie descheiată; — clericii — după gât pe piept (nu peste umăr în eșarpă), panglica neacoperind engolpionul, care trebuie să apară între crucea arhierască (la dreapta) și între crucea Ordinului (la stânga) și — magistrații în togă — deasupra robei.

Insemnele de Comandor, de Mare Ofițer și de Mare Cruce sunt eminemente de gală și nu se poartă deci decât în ținută de ceremonie.

Pentru cei decorați, cari aparțin unui element al puterii armatei, regulamentul din 22 Septemvrie 1884, publicat în *Monitorul Oficial* No. 141 din 29 Septemvrie 1884 determină în uniforma militară modul de a purta insemnele cu panglica decorațiilor, în forma și dimensiunile stabilite.

Doamnele decorate se contormă, și ele, regulilor de mai sus, cu deosebire că după uzul adoptat în țară, insemnele se atârnă pe umărul stâng, ori câte ar fi ele, iar nu pe partea stângă a bustului sau în mijlocul corpului, — loc exclusiv rezervat insemnelor de Comandor. Lenta de Mare-Cruce se poartă de asemenea în eșarpă, dela umărul drept spre coapsa stângă și se prinde pe umăr prin o agrafă (juvaer); tot astfel se prind și la talie.

Eticheta cere ca cel ce a fost decorat de Suveran să solicite onoarea de a fi primit în audiență, pentru a mulțumi.

Tot eticheta oprește în mod riguros ca, în ținută de ceremonie, cineva să se prezinte la Curțile Regale, în orice împrejurare și chiar la cererile oficiale de orice natură, cu alte decorațiuni decât cele în forma și dimensiunile regulamentare.

Decorațiunile reduse (miniatură) fără panglici și atârnată numai de un lăntișor sunt tolerate numai la recepțiuni particulare sau de familie.

În împrejurările mai puțin solemne, se poate pune numai placa de Mare-Ofițer sau de Mare-Cruce.

Marii-Cruci nu poartă panglica (lenta) în săptămâna patimilor.

Cavalerii (civili) ai Ordinului „Steaua României” și ai Ordinului „Coroana României” poartă — în ținuta zilei, sau chiar în frac, la recepțiuni particulare sau de familie, — la prima butonieră (gaură de nasture) dela reverul din stânga de sub gulerul hainei, o panglică la fel cu a decorațiunii, în formă de fundă de cravată, prinsă de un nasturel sub butonieră și lungă ca de 15 mm. și lată ca de 5 mm. În toate celelalte grade, membrii (civili) ai Ordinelor poartă o rozetă din panglică la fel cu a decorațiunii prinsă de un nasture sub butonieră și având un diametru de 10 mm.

b) Numai membrii (civili) ai Ordinului „Steaua României” sau ai Ordinului „Coroana României” au dreptul de a purta la butonieră, în ținuta zilei, sau chiar în frac, la recepțiuni particulare sau de familie, funda sau rozeta în forma și dimensiunile mai sus arătate. Este dar riguros interz. s. persoanelor decorate cu o medalie sau cruce, fără denumirea expresă de Ordin, de a purta în ținuta zilei, la butonieră, panglica numai fără insemne, în formă de fundă sau rozetă, ca mai sus, — port rezervat exclusiv membrilor Ordinelor

De asemenea membrii unui Ordin nu au dreptul de a purta la butonieră, în ținuta zilei, rozeta Ordinului, dacă sunt numai Cavaleri ai Ordinului.

Acei cari poartă o decorație ce nu li se cuvine, fie că nu sunt de loc decorați, fie că poartă insemnele unui Ordin sau grad, pe când în realitate li s'a conferit un alt Ordin sau grad, fie că poartă la butonieră o rozetă, pe când au dreptul de a purta numai o fundă, fie că având o medalie sau cruce fără denumirea de Ordin, poartă la butonieră numai panglica acelei medalii sau cruci. adică poartă semnul distinctiv al unui Ordin, pe când în realitate nu au decât o medalie sau cruce, fără denumirea de Ordin, se fac, prin urmare pașibili de o pedeapsă dela 1 până la 6 luni închisoare (art. 208 din codul penal) și pierd totodată dreptul de a mai purta decorațiunea.

Sunt de asemenea susceptibili de o penalitate (art. 336 din codul penal) acei cari, făcând comerț de decorațiuni, vând insemne, panglici, ecrenuri (cutii) de decorațiuni, confecționate în altă tormă și dimensiuni, cu un alt material și în alte culori decât cele stabilite prin legi, regulamente sau ordonanțe ministeriale și cari nu sunt conforme cu modelurile-tip adoptate de Cancelaria Ordinilor;

c) Ordinea de precădere în chipul de a purta decorațiunile și medaliile, este :

1. Virtutea Militară de rășboi ; 2. Steaua României de rășboi ; 3. Pro virtute militari (medalia din 1848) ; 4. Virtute militară de pace ; 5. Steaua României de pace ; 6. Coroana României ; 7. Ordinul de Hohenzollern ; 8. Ordine străine de rășboi ; 9. Ordine străine de pace ; 10. Bene Merenti ; 11. Crucea Trecerea Dunărei ; 12. Apărătorii Independenței ; 13. Serviciul Credincios ; 14. Rășplata Muncii ; 15. Medalia pentru bărbăție și credință ; 16. Semnul onorific pentru 25 ani de serviciu ; 17. Medaliile străine.

De regulă, decorațiunile și medaliile ce se poartă pe partea stângă a pieptului nu se pot pune pe 2 rânduri ; când ele sunt mai mult de 3, atunci se pot fixa pe o broșă (placă), în forma și dimensiunile celei militare, insemnele sau broșă (placă) cu insemnele punându-se în linie orizontală pe piept, în uniformă, la înălțimea întâiului nasture de sub gulerul uniformei, iar în frac, în direcțiunea reverului hainei ; în primul caz, ordinea de precădere se socotește cu incepere dela mijlocul pieptului spre umărul stâng ; iar în cel de al doilea caz, dela prima butonieră (gaură de nasture) a reverului din stânga de sub gulerul fracului, în direcțiunea reverului, în jos.

Pentru decorațiunile ce se poartă la gât, ordinea de precădere este de sus (dela gât) în jos (spre mijlocul pieptului), insemnele punându-se unele sub altele, (în uniformă dealungul nasturilor, când uniforma este încheiată, numai insemnele fiind aparente).

Ordinea de precădere a plăcilor de Mare-Ofițer sau de Mare-Cruce este sau în formă de triunghi, și anume : placa 1-a și a 2-a pe aceeaș linie orizontală (No. 1 în partea dinspre mijlocul corpului, iar No. 2 în partea despre brațul stâng), placa 3-a între ele și dedesubt, formând astfel un triunghi, cu vârful în jos ; sau în formă de romb, placa 1-a deasupra, placa 2-a sub placa 1-a mai în spre mijlocul corpului, placa 3-a pe aceeaș linie cu placa 2-a în spre brațul stâng, iar placa 4-a sub plăcile 2-a și 3-a pe aceeaș linie verticală cu placa 1-a ; sau în formă de dreptunghi, pe 2 linii orizontale, când plăcile sunt mai multe de 4.

Nu se determină ordine de precădere pentru modul de a purta decorațiunea, în gradul de Mare-Cruce, de oarece în acest grad nu se poartă nicăeri decât un singur Ordin.

Decorațiuni străine

V. În genere, decorațiunile străine— la piept ca și la gât— sunt supuse la aceleași reguli ca decorațiunile române; în ce privește portul lor.

Se observă însă următoarele principale excepțiuni pentru modul de a purta placa de Mare-Ofițer sau de Mare-Cruce, precum și panglica (în alte State se zice mare-cordon), în gradul de Mare-Cruce. Panglica (lenta sau marele-cordon) în gradul de Mare-Cruce (sau clasa I) se poartă depe umărul stâng spre coapsa dreaptă (nu depe umărul drept spre coapsa stângă, ca la Ordinele române) pentru decorațiunile străine mai jos notate: *a*) Ordinul Sf. Hubert și Ordinul Coroana Bavariei (Bavaria); *b*) Ordinul Enric-Leul (Braunschweig); *c*) Ordinul Elefantul (Danemarca); *d*) Ordinul Legiunea de Onoare (Franța), panglica (lenta) depe umărul drept spre coapsa stângă, placa de Mare-Ofițer pe dreapta corpului, iar cea de Mare-Cruce pe stânga; *e*) Ordinul Ludovic (Marile-Ducate de Hessa și Rhin); *f*) Ordinul Vulturul Negru, Ordinul Vulturul Roșu, Ordinul Regal al Coroanei (Prusia); *g*) Ordinul Sf. Alexandru Newsky; Ordinul Sf. Ana și *h*) Ordinul Vulturul Alb (Serbia). Library Cluj

Deși decorațiunile române au precădere asupra decorațiunilor străine, totuși, portul acestor din urmă este obligatoriu, la baluri de gală, prânzuri și ceremonii în onoarea Puterii străine dela care titularul decorațiunii o va fi primit.

Constituțiunea română (art. 12, alin. III) oprește pe orice român de a purta o decorațiune străină, fără prealabila autorizațiune a Capului Statului. Persoana căreia s'a conferit o decorațiune străină este dar ținută a solicita, prin mijlocirea Cancelariei Ordinilor, înalta autorizațiune de a purta decorațiunea străină, înaintând acelei Cancelarii o cerere scrisă (formularul B aci anexat); chiar în cazul când autorizațiunea va fi fost dată verbal de Suveran, cererea scrisă totuși trebuie prezentată de interesat Cancelariei Ordinilor pentru trecerea în controale a decorațiunii conferite și a înaltei autorizațiuni obținute.

La cererea de mai sus se alătură timbrul legiuit (art. 27 din legea timbrului), astfel cum s'a stabilit de Cancelaria Ordinilor:

a) Pentru decorațiuni în gradul de Mare-Cruce (sau cu mare cordon) ale căror insemne sunt împodobite cu pietre scumpe, timbrul în valoare de 200 lei;

b) Pentru alte clase ale unor asemenea decorațiuni, timbrul în valoare de 150 lei;

c) Pentru cele în gradul de Mare-Cruce (sau cu mare-cordon), timbrul în valoare de 100 lei;

d) Pentru cele cu placă (Mare-Ofițer), timbrul în valoare de 80 lei;

e) Pentru cele care se poartă la gât (Comandor) fără placă, timbrul în valoare de 60 lei;

f) Pentru cele care se poartă la piept (Cavaler, Ofițer sau clasele corespunzătoare), timbrul în valoare de 50 lei.

Numai militarii în activitate de serviciu, până la gradul de căpitan inclusiv, sunt scutiți de lege de aceste taxe. Ei sunt totuși ținuți de a solicita, în modul mai sus arătat, înalta autorizațiune de a purta decorațiunea străină ce li s'a conferit.

Sunt pasibili de penalitatea prevăzută la art. 208 din codul penal acei ce nu se vor conforma prescripțiunilor de mai sus. Sunt deasemenea susceptibili de penalitatea dela art. 336 din codul penal acei cari, făcând comerț de decorațiuni străine, având însemne, panglici, etc., de decorațiuni confecționate în altă formă și dimensiuni, cu un alt material și în altă culori decât cele stabilite în țările de proveniență.

MINISTERUL DE RĂSBOI

REGULAMENT

PENTRU

ORDINEA PURTĂRII DECORAȚIILOR LA PLACA

(Publicat în *Monitorul Oficial* No. 222, din 29 Ianuarie 1920)

A) Române

1. Ordinul Militar »Mihai-Viteazul«, clasa III.
2. Medalia »Virtutea-Militară« de război.
3. Ofițer al Stelei cu spade.
4. Cavaler al Stelei cu spade.
5. Ofițer al Coroanei cu spade.
6. Cavaler al Coroanei cu spade.
7. Virtutea Militară de pace.
8. Ofițer al Stelei de pace.
9. Cavaler al Stelei de pace.
10. Ofițer al Coroanei de pace.
11. Cavaler al Coroanei de pace.
12. Ordinul «Crucea Regina Maria», clasa II, clasa III.
13. Ordinul »Hohenzollern« clasa II b, clasa III a, clasa b.
14. Meritul Sanitar cu distincțiune de război.
15. Bene Merenti.

B) Decorațiuni străine de război

Ele se vor purta după rândul alfabetic al țărilor. Decorațiile conferite, în timpul și cu ocazia războiului, ofițerilor și gradelor în erioare și cari se conferă fără spade, se consideră ca decorații de război. În această categorie cad «Legiunea de

Onoare», decorațiile engleze și cele italiene. Luând de pildă țările aliate nouă, ordinea lor va fi :

a) *Anglia*

16. Ordinul Băii (Bath).
17. » Sf. Mihai și Gheorghe.
18. » pentru servicii distinse (distinguished service order).
19. »Crucea Militară» (Military Cross).

b) *Belgia*

20. Ordinul Leopold, clasa IV, clasa V.
21. Crucea de Război.

c) *Franța*

22. Legiunea de Onoare, clasa IV, clasa V.
23. Medalia Militară.
24. Crucea de Război.

d) *Italia*

25. Ordinul militar de Savoia.
26. » Sf. Mauriciu și Lazăr, clasa IV, clasa V.
27. » Coroanei, clasa IV, clasa V.

e) *Rusia*

28. Ordinul Sf. Gheorghe, clasa IV.
29. Crucea Sf. Gheorghe, clasa I, clasa II, clasa III, clasa IV.
30. Ordinul Sf. Vladimir, clasa IV cu spade.
31. » Sf. Ana, clasa III cu spade.
32. » Sf. Stanislas, clasa III cu spade.

f) *Serbia*

33. Ordinul Karagheorghe cu spade.
  34. » Vulturul Alb cu spade.
- Analog pentru decorațiile de război ale celorlalte țări.

C) După aceasta urmează :

35. Semnul Onorific de 25 ani de serviciu.
36. Răspătata Serviciului Militar de 20 și 15 ani.
37. Meritul Sanitar fără distincție de rășboi.
38. Bărbăție și Credință cu spade, clasa I, clasa II, clasa III.
39. Trecerea Dunărei.
40. Medalia Apărătorilor Independenței.
41. " Comemorativă Ruso-Română 1877—1878.
42. " Avântul Țării 1913.
43. Crucea Comemorativă 1916—1919.
44. Medalia Victoriei (Interaliată).
45. Bărbăție și Credință fără spade cu baretă 1913.
46. Răspătata Muncii pentru învățământ.
47. " " " biserică.
48. Meritul Comercial.
49. Medalia Jubilară.
50. Crucea Serviciului Credincios, clasa I, clasa II.
51. Medalia " " " I, " II.
52. " Bene Merenți Hohenzollern.
53. Crucea de Merit Hohenzollern, clasa I, clasa II.
54. Medalia Hohenzollern, clasa I, clasa II.

D) Décorațiunile străine de pace.

E) Medaliiile străine de rășboi.

F) Medaliiile străine de pace.

Notă. — Décorațiunile de pace și medaliiile străine se vor purtă după această rândueală ca Ordinele respective de rășboi, adică după ordinea alfabetică a Țărilor.

Aceeaș normă va fi observată pentru Crucile de Comandor, de sus în jos (adică décorațiile purtate »en cravate«).

Pentru cele române ordinea va fi :

1. Mihai-Viteazul, clasa II.
2. Ordinul Carol, clasa II, clasa III.
3. Comandor al Stelei cu spade.
4. " " Coroanei cu spade.
5. " " Stelei fără spade (de pace).
6. " " Coroanei fără spade (de pace).
7. Crucea Regina Maria, clasa I,
8. Comandor al Ordinului Hohenzollern.

După acestea urmează cele străine în ordinea indicată mai sus.

Portul Ordinului »Mihai-Viteazul« de toate clasele este de rigoare în orice ținută. Pentru clasa III sau cruce sau panglică (bandă).

Posesorii unei clase a unui Ordin de rășboi român (cu spade) continuă a-l purtă chiar dacă are o clasă superioară, fie cu spade, fie fără spade. Aceasta are o valoare și pentru amândouă clasele a Virtutei Militare de

război pentru diferitele clase ale Bărbăției și Credință cu spade, precum și ale Meritului Sanitar cu distincție de război.

Pentru decorațiunile sau bande este de rigoare în ținuta de serviciu când se va purta și cea mai înaltă Cruce de Comandor român.

În caz că numărul decorațiilor este mai mare decât câte panclici pot intra pe o bandă, atunci se admite și purtarea unei a doua bandă de decorații, așezată imediat dedesubtul primei.

În ținuta de ceremonie se vor purta toate decorațiile române în mărime naturală, când se va purta și un mare Cordon Român sau în lipsă unul străin, de preferință unul cu spade.

Nu este permis ofițerilor cari posedă o decorație română de a purta o decorație străină fără ca să poarte în același timp și cea română, aceasta ar fi o desconsiderație a decorațiilor țării.

Portul plăcilor (Stelele):

În general se poartă o singură placă (Stea) de Mare Cruce sau Mare Ofițer al unei decorații române și anume a celei mai înalte decorațiuni. Aceasta se va purta la toate solemnitățile militare cu un caracter mai oficial și la toate inspecțiile militare în prezența Suveranului, la toate solemnitățile oficiale militare, la serate, etc. cu caracter social. În lipsa unei plăci (Stele) române, se poate purta în societate, la serate, etc., o placă străină în ținută de ceremonie, poate purta și mai multe plăci (Stele) de odată; în întâiul loc se va purta însă placa (Stea) română. Numai la serbările în onoarea unui șef de Stat străin placa (Stea) țării respective va fi pusă în întâiul loc. Atunci se va purta și marele Cordon al acestei țări, chiar dacă ofițerul posedă un Cordon român.

Dispozițiunile cum se pot purta plăcile (Stelele):

a) 1	b) 2	c) 1	d) 1	e) 1	2	f) 1	2
		2	2	3			
		3	3		4	3	4
			4				5
				g) 1	2		
					3	4	
						5	6

- De pildă: c) 1 Mare Cruce al Coroanei cu spade.
 2 Ordinul Băii, clasa II (Ruigh Comander).
 3 " Sf. Vladimir clasa II cu spade.
 d) 1 Mare Cruce al Coroanei cu spade.
 2 " Ofițer al Stelei.
 3 " Cruce al Coroanei (Stele).
 4 Sf. Vladimir clasa II cu spade.

TABLA DE MATERII

	Pagina
Prefața	3
Ordinul Carol I (Lege)	7
" " " (Regulament)	13
" Steaua României (Lege din 1877)	25
" " " (" " 1906)	29
" " " (Regulament din 1906)	33
" Coroana (Legea din 1881)	47
" " " (Regulament din 1906)	49
Adăugiri la Ordinele Naționale de război	63
Crucea și Medalia Serviciul Credincios (Regulament din 1906)	65
" comemorativă »Elisabeta« (Regulament din 1878)	71
Medalia Jubilară »Carol I« (Regulament din 1906)	75
Ordinul »Mihai Viteazul« (Lege din 1916)	81
Adăugiri la Regulamentele Ordinelor Steaua și Coroana României, Medalia Bărbăție și Credință și Medalia Virtutea Militară (1916)	81
Ordinul »Crucea Regina Maria« (Lege din 1917)	83
" " " (Regulament din 1917)	85
Ordinele Steaua și Coroana României de război și Medalia Bărbăție și Credință de război	89
Medalia »Pro Virtute Militari« (1860)	91
" " " (Decretul No. 2.067/1878)	91
" Virtutea Militară de pace (Regulament din 1872)	93
Semnul Onorific al Ofițerilor (1872)	99
Medalia »Virtutea Militară« de război (1872)	101
" " " " (1916)	103
" Comemorativă Rusă (1877—1878)	105
Crucea »Trecerea Dunărei« (1878)	107
Medalia Apărătorilor Independenței (1878)	111
" " " Adăugiri prin decretul No. 414 din 1910	115
Medalia Răsplata Serviciului Militar (1913)	117
" Avântul Țării (1913)	121
" Crucea Comemorativă a războiului 1916—1918 Victoriei (1921)	125

